

တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်

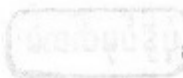
အိုင်ဇာဒ

လူသားနှင့်မြေလွှာ

တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်

အိုင်ဇာဒ

လူသားနှင့်မြေလွှာ

သျှင်စာအုပ်
အစိပတိစာပေ - ၀၇

အစိပတိစာပေဖြန့်ချိရေး

မြောက် (၀၀) ရေတာရှည်လမ်းတောင်း
ကြားတောရရပ်ကွက် - ဝန်းကြီးမြို့နယ်
ရန်ကင်းမြို့၊
ဖုန်း - ၀၉-၄၀၁၆၃၄၅၃၂

ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့အစည်း
ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့အစည်း

ဖြန့်ချိရေး

အစိပတိစာပေ

အမှတ် (၁၉၄) ၂၉ လမ်း(ဆထက်) ဝန်းကြီးမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့၊
ဖုန်း - ၀၉-၅၁ ၃၉၄၅၁၊ ၀၉-၅၁ ၅၅၄၄၃

အစိပတိစာပေ

ပုံနှိပ်မှုစာတမ်း

- ထုတ်ဝေသူ - မမျိုးမျိုးလတ်
 ရွှေခေတ်စာပေ
 အမှတ် (၂၁) ဒါနလမ်း၊
 သာယာကုန်းရပ်
 မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊
 ရန်ကုန်မြို့။
- အတွင်း-အပိုးပုံနှိပ် - ဦးသိန်းထွန်း (၀၄၈၂၂)
 သိန်းထွန်းပုံနှိပ်တိုက်
 ၅၀/၅၂၊ ဒဂုံသီရိလမ်း၊
 ကျောက်မြောင်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊
 ရန်ကုန်မြို့။
- ကွန်ပျူတာအင်အားစု - မေတ္တာစိုး
 အမှတ် (၂၀၀)၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊
 ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
- အုပ်ချုပ်ရေး - ၁၀၀၀
- တန်ဖိုး - ၁၂၀၀ ကျပ်
- အကြိမ် - တတိယအကြိမ်
- ထုတ်ဝေကာလ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

ဒေါ်ပင်စန်း

ချစ်ဥက္ကဋ္ဌ

ဂုဏ်သုံးနှုန်း မြေလှာ

ဒေါ်ပင်စန်း

ထုတ်ဝေသူ၏ စေတနာ

ကျွန်တော်သည် ဆရာတော် သျှင်ဥက္ကဋ္ဌအား အမှတ်-အသိ-အထင်အရှားမဖြစ်စီ သျှင်ဥက္ကဋ္ဌ စီရင်ရေးသားသော ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာစာအုပ်ကို ဦးစွာဖတ်ရပါသည်။

ကျွန်တော်ထိုစာအုပ်ကို တမင်ဝယ်ဖတ်သည်မဟုတ်ပါ။ ထိုစာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ရန် အပ်သဖြင့် စာအနေအထား ပြင်ဆင်ရန်၊ ပါဒနှင့် ပုဒ်ခွဲရန်၊ စာလုံးကြီးသေးလုပ်ရန် စသော လုပ်ငန်း အတတ်ပညာ (Technic)ပိုင်း တည်းဖြတ်မှုဆိုင်ရာများကို လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ဖတ်ရပါသည်။

ဆရာတော်၏စာမူကို အပြန်အလှန် ဖတ်ရှုပြုပြင်ရင်း ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာမှ စာများကို ကျွန်တော် အာရုံဝင်စားမိခဲ့ပါသည်။ နားလည်နိုင်သည်တွေ့ပါသမျှ ကျွန်တော် သဘောပေါက် နားလည်ခဲ့ရသဖြင့် ကျွန်တော်အဖို့ အဆန်းအပြားဖြစ်ပြီး ဝမ်းသာအားရဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

“ဪ...အဘိဓမ္မာသဘောဆိုတာ ဒါလိုသိစရာတွေပါလို့ နက်နဲပြီး နာမည်ကြီးတာဘဲ” ဟု တွေးမိပါသည်။

ဤဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာစာအုပ်ကို အငှားလက်ခံပုံနှိပ်ရင်းပင်၊ စာမူ၌ မရှင်းသည့်စာများ မေးရန် ဖရူဖြူရန် ဆရာတော်ထံသို့ သွားရသဖြင့် ဆရာတော်အား ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ဖူးမြော်ရရှိမက ဆရာတော်၏ ရှင်းပြချက်များကို ကြားနာခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော် ရေးသားပြုစုသောစာများရှိသမျှ စုဆောင်းရ

သမ္မု စာပေများကို ကျွန်တော် ဖတ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ထိုမှစ၍ ကျွန်တော်သည် ဆရာတော်၏ ဉာဏ်ကွန်ယက်တွင် နိလို့ရာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၅၆-ခုနှစ်ကုန်၊ ၁၉၅၇ - ခုနှစ်ဆန်းရက်အတွင်း အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီမြို့၌ ကျင်းပသော အာရှအာဖရိက စာရေးဆရာများ ညီလာခံသို့ ဆရာတော်အသွားတွင် ကျွန်တော်သည် ဆရာတော်အား ပို၍နီးကပ်စွာ ဆည်းကပ်ခွင့် ကြိုလာပြန်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်းမှ ဆရာတော်နှင့်အတူ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ပါဝင်သူ ဦးသိန်းဖေဖြင့်၊ ဆရာဦးညာဏ၊ ပညာ ကျော် ဦးသာမြတ်တို့၏ တပည့်သားအဖြစ် ဗဟုသုတရရန် ကျွန်တော်လိုက်ပါသွားခြင်း ဖြစ်၏။

ဆရာတော်အား ကြည်ညိုရင်း ရှိရာမှ စာနှင့်ရေးမဖြစ်သော ဆရာတော်၏ အသိဉာဏ်ပေး ပောစကားများ၊ ပြောစကားများကို မှတ်သားနာယူခဲ့ရပါသည်။

ဆရာတော်၏ ပြုစာများနှင့် ပြောပောစကားများမှာ “သူနှင့်သူသာ - နှိုင်းစရာ” ဟု ဆိုရလောက်အောင် စာထူး-စာသစ် စာဆန်းများဟု ဝေဖန်သံများ ကြားခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖို့ ဖတ်သိနားလည်သမ္မု ဆရာတော်၏ စာပေများကို အများဖတ်ရှုစေလိုသော စေတနာပေါ်လာသဖြင့် ဆရာတော်ပြုစုသည့် အဘိဓမ္မာ သဘောတရားသက်ဝင်သော စာပေများကို စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုစိတ် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်ကလည်း ‘စာပြုဖို့ရာမှာ ငါတို့တာဝန် စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေသူဖို့က မင်းတို့သူငါ တာဝန်ပေါ့’ ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ဖူး၏။ ဆရာတော် ရေးသားပြုစုသော စာပေများကို ကျွန်တော်သည် အကြောင်းအခွင့်သင့်က တတ်နိုင်သမျှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန်

စေတနာထားရှိခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယခုအကြိမ်တွင် ဆရာတော်ပြုစုသော လူသားနှင့်မြေလွှာ စာအုပ်ငယ်ကို ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

ထိုစာအုပ်မှာ ၁၉၅၀-ခုနှစ် မော်စကို ဂျာနယ် (နယူးတိုင်း) တွင် M. Ilyin ရေးသော ဆောင်းပါးများကို ၁၉၅၁-ခုနှစ်၌ အိန္ဒိယပြည်မှ The Earth and Man အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့၏။

ဆရာတော်သည် The Earth and Man စာအုပ်ကို ‘လူသားနှင့်မြေလွှာ’ အမည်ဖြင့် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။

ဤစာအုပ်သည် ပထဝီမြေလွှာပေါ်တွင် လုံ့လဖြင့် လူလုပ်နေကြသော လူသားမှန်သမျှ အရေးဖြစ်၍ အသိသစ် - အမြင်သစ်များ ပွင့်လင်းစေမည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်နားလည်မိပါသည်။ ဖတ်ရှုသူတို့အဖို့ အသိသစ်-အကြံသစ်-ဉာဏ်သစ်-အတွေးအခေါ်သစ်များ တစ်လုံးတစ်ပါး တိုးတက်လာသည်ဖြစ်က ကျွန်တော်အဘို့ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရကျိုး နှစ်သည်ဖြစ်ပါသတည်း။

နောင်လည်း ဆက်လက်၍ ‘သျှင်ဥက္ကဋ္ဌစာစဉ်’ အဖြစ် ဆရာတော်ပြုစုရေးသားသမ္မု စာပေများကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသွားရန် စီစဉ်ထားရှိပြီးဖြစ်ပါ၍ အကြောင်းအခွင့်သင့်ပါစေသတည်း။

မောင်စိုးဝင်း၊
၁၇-၆-၆၁

ကျမ်းဦးအမှာ

ခေတ်သည် တစ်နေ့တခြား ကြောင်းလိန်လှေကားကြီးသဖွယ် ပြောင်းလဲတိုးတက်လျက်ရှိ၏။

စက္ကဝဠာသမိုင်းဝင် တစ်ခုသော ဂြိုဟ်အဖြစ် တည်ရှိခဲ့သည့် ဤကမ္ဘာမြေလွှာထုသည် နှစ်ပရိစ္ဆေဒ သိန်သန်းမျှရှိသော ကာလ အပိုင်းအခြားတွင်၊ သက်မဲ့လောကခါတ်မှသည် သက်ရှိရုပ်လောက ခါတ်သို့ ပေါက်ရောက်ခဲ့ပေသည်။

ထိုမှသည် တဖန် သက်ရှိရုပ်လောကခါတ်အဖြစ် နှစ်ကာလ ကုဋေ၊ ကုဋေရီလေသော် လူသားဟူသော ဝေါဟာရဖြင့် ကမ္ဘာ အမြင့်ဆုံး အတိုးတက်ဆုံး သတ္တဝါတစ်ခုသည် ပေါ်ပေါက်ကြရလေ သည်။

လူပေါ်စခေတ်မှသည်-ယနေ့အထိ မျှော်မှန်းတွက်ဆရန် ကွာလှမ်းရှည်ကြာလှသော ကာလထောင်တာအတွင်းဝယ် အကျဉ်း အားဖြင့်၊ ခေတ်ကြီးငါးခေတ်ကို မှတ်ယူ၍ ရရှိခဲ့ကြပေသည်။

အဓိဉာဏက သက်မဲ့ခေတ်လောကမှသည်-လုပ်ရုံရှားရုံ ရုပ်ရှင်ခေတ်လောက၊ လှုပ်ရုံရှားရုံ ရုပ်ရှင်ခေတ်လောကမှသည် အသက်ဝင်လှုပ်ရှားလာသော ခေတ်လောက၊ တဖန် ထိုအသက်ဝင် လှုပ်ရှားလာသော ခေတ်လောကမှသည် တဆင့်တိုးတက်လျက် သီးခြားကင်းလွတ်ခါ သွားကာလှည့်လည် ကျက်စားကြကုန်သော ခေတ်လောကသားများသည် ရှေးဟောင်းခေတ်အခါ လှမပေါ်မီ ကာလက ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များသာလျှင်ဖြစ်လေတော့သည်။

အမှန်အားဖြင့်ဆိုသော်၊ ဤမျှလျှင် တိုတောင်းရိုးရိုးကာ ဖော် ပြရလင့်ကစား၊ ဖော်ပြပါ ခေတ်လောကများ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု

ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာမှုများသည် ရုတ်ချည်းခဏ ပြောင်း လဲပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်များ မဟုတ်ချေ။

ခေတ်ကာလတစ်ခုမှသည် တခုသို့ ပြောင်းလဲကူးခတ်ရာတွင် အရေအတွက် အချိန်ကာလအားဖြင့်၊ နှစ်ပေါင်းသိန်း၊ သန်းချီ၍ ကြာမြင့်ခဲ့သည်ကို လူလောကဝံသ-ပါရဂူများက ငြင်းချက်မရှိ တသမတ်တည်း တွေ့ရှိမှတ်ယူထားခဲ့ကြပေသည်။

တဖန် လူပေါ်စခေတ်မှသည် ယနေ့အထိမျှသော အချိန် ကာလကို ဖော်ထုတ်မှတ်သားလျှင်လည်း -

- ၁။ ရှေးဟောင်းအရိုးအစိုင်းခေတ် (ဝါ) ပဒေသာမင်ခေတ်
- ၂။ ကျောက်ခေတ်
- ၃။ ပဒေသရာဇီခေတ် (ဝါ) မြေကျွန်ယာကျွန်ခေတ်
- ၄။ အရင်းရှင်ခေတ်နှင့်
- ၅။ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ် ဟူ၍ ခေတ်ကြီးငါးခေတ်ကို တွေ့မြင် ကြရသည်။

ယနေ့အချိန်အခါမှသည် ခေတ်ကိုသုံးသပ်၍ နောက်မှလှန် ပြန်၍ ရှုကြည့်သော်၊ ခေတ်၏အခြေအနေနှင့် လူလောကကြီး၏ ဖြစ်စဉ်အရပ်ရပ်ကို ကြေးမုံပြင်ပမာ ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ကြရပေ မည်။

ယနေ့ခေတ် အချိန်အခါသည် ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်း ဖြစ် သော အရင်းရှင်စနစ် ပျက်စီးကြေမ့ဆုံးရှုံးချိန်နှင့် ၎င်းအား အစား ထိုး ဝင်ရောက်လာမည့် ခေတ်သစ်စနစ်သစ်-ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ပေါ် ထွန်းလာဆဲအချိန်ဖြစ်သည်။

ခေတ်ဟောင်း-စနစ်ဟောင်းဖြစ်သည့် အရင်းရှင်စနစ်သည် ပျက်စီးကျဆုံးအံ့ဆဲဆဲ အချိန်တွင် သူ၏ပျက်စီးကျဆုံးရမည့် ဘဝကို မရအရ ကုတ်ကပ် ကယ်ယူနေသကဲ့သို့၊ ခေတ်သစ်စနစ်သစ် ဆိုရှယ် လစ်စနစ်သည်လည်း ကမ္ဘာလူသားတို့၏ တိုးတက်ထွန်းကားမှု

အချိန်အဝါကို ဆောင်ယူလျက် မရ အရ ရှေ့သို့ တက်လှမ်းကာ အောင်ပန်းကို ဆွဲငင်ယူဆောင်လျက် ရှိချေသည်။

ခေတ်သစ်စနစ်သစ်သည် ဆန်းသစ်လျက်ရှိသည်နှင့်အမျှ ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်းသည် ဆွေးမြေ့တိမ်ကောလျက်ရှိသည်။ ခေတ်သစ်စနစ်သစ်ကို လူသားတို့၏ လက်ခံကျင့်သုံးလိုက်နာခံယူမှုရှိလာသည်နှင့်အမျှ ခေတ်ဟောင်း-စနစ်ဟောင်းသည် လူသားတို့၏ ပစ်ပယ်ချေမှုန်း ရှုံးရှုကွဲရဲခြင်းကို ခံ၍နေရလေပြီ။

ယနေ့သော်၊ ဤကမ္ဘာမြေပြင်၏ ငါးပုံသုံးပုံမျှသော နယ်မြေဒေသတို့သည်၎င်း၊ ထိုဒေသများရှိ လူသားတို့သည်၎င်း၊ ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်း၊ အရင်းရှင်စနစ်ကို ခေတ်ဆိုင်စနစ်ဆိုး အမေ့ဆိုး အမွေခံကြီးအဖြစ်၊ ကမ္ဘာလောကဓါတ်ကြီးတစ်ခုလုံး အပြင်ဘက်သို့ အရောက်ပို့ဆောင်ကာ ဖုတ်ကြည်းသင်္ဂြိုဟ်ပစ်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ် လက်တွေ့လုပ်နေကြသော အချိန်လည်းဖြစ်၏။

လူလောကဝံသ အခြေခံသဘောတရားအရမူ ထို ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်းသည် မည်မျှပင်ကုတ်ကပ် တွယ်ပိုး၍ မိမိ၏ဘဝကို တည်မြဲခိုင်မာအောင် ကြိုးစားလင့်ကစား အဆုံးတွင် ပျက်သုဉ်းကြေမှုန်းရမည်သာလျှင် ဖြစ်တော့သည်။

အတိတ်ကိုပြန်၍ ကြည့်ကြည့်လော့ -

ဤမည်သော အရင်းရှင်ခေတ်သည်ပင်လျှင် သူ၏ ဖခမည်းတော်ဖြစ်သည့် ပဒေသရာဇ်ခေတ် (၁)၊ မြေကျွန်း၊ ယာကျွန်းခေတ်၊ (၂)၊ အသက်ဦးဆန်ပိုင်ခေတ်ကို ပယ်ဖျက်သုတ်သင်အစားဝင်၍ မရအရ နေရာယူလာခဲ့သည်ပင် မဟုတ်လော့ -

တဖန်တုံ - ထိုပဒေသရာဇ် မြေကျွန်း၊ ယာကျွန်းခေတ်သည်လည်း၊ ရှေးဟောင်း အရိုင်းအစိုင်း ခေတ်နှင့် ကျောက်ခေတ်မြားလို ဂူးလေးခေတ်များကို တော်လှန်ဆန့်ကျင် အစားဝင်နေရာယူလာခဲ့သည်များလည်း ဖြစ်ခဲ့ပေရာ၊ လူလောကဝံသ ခရီးလမ်းတွင်၊ စနစ်

ဟောင်း ခေတ်ဟောင်းတစ်ရပ်သည် စနစ်သစ်၊ ခေတ်သစ်တစ်ရပ် ဝင်ရောက်တော်လှန်လာသော် မည်သို့မျှလျှင် ရှိသမျှသော အင်အားစု အဖွဲ့ဖွဲ့ဖြင့် ခုခံတွန်းလှန် ဖြိုဖျက်လင့်ကစား၊ အဆုံးတွင် တိုးတိုးလဲမျှ ဖြိုကွဲပျက်စီးကြရမည်သာ ဖြစ်ချေတော့သည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူသားတို့သည် မြေသင်းခဲ၊ သစ်ဥ၊ သစ်ဖုကို လက်တကမ်း ခြေတစ်လှမ်းမျှအတွင်း လှမ်းယူရရှိ စားသောက်လာခဲ့ရာသည်တစ်အဝတ်ဝတ်ရမှုန်းမသိ၊ အရှက်အကြောက် ဟိရိသြတ္တဝ္တတရား လားလားမျှ မရှိစဉ်က လူသားမျိုး မဟုတ်ကော့ဘဲ၊ အာကာသစကြာဝဠာဂြိုဟ်များသို့တိုင်တက်လှမ်း၍ စုံစမ်းတောက်လှမ်းလျှက်ရှိနေသော ခေတ်ထိအောင် တိုးတက်လျက်ရှိလေရာ၊ ထို မှားယွင်းဖောက်ပြန်ဆွေးမြေ့လျက်ရှိသော ခေတ်ဟောင်း၊ စနစ်ဟောင်း အယူအဆဟောင်းများကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ရှေ့တွင် လက်ခံယုံကြည်နိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။

တစ်စတစ်စနှင့် ထိုမှားယွင်းဖောက်ပြန် သဘာဝမဆန်သော အယူဟောင်းများသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် လူသားတို့က လက်မခံ၊ ပျက်သုဉ်းခြင်းသို့သာလျှင် ဧကန်အမှန်ရောက်ရချေတော့မည် ဖြစ်တော့၏။

အထက်တွင် ကျွန်တော်၏ ရှေးသားတင်ပြချက်တို့ကား-- ခေတ်သဘာဝလောကဓါတ်ကြီး၏ တိုးတက်သောအမြင်ရှိသူတို့ (၁)၊ တိုးတက်သောဘက်မှ ရှိသူတို့မှ တစုံတရာထူးဆန်းသစ်လွင်သော ရှေးသားတင်ပြချက်များမဟုတ်၊ ရှေးရိုးရှေးစဉ် လောကဓါတ်ပညာရှင်-သိပ္ပံပညာရှင်၊ လူလောကဝံသ ရာဇဝင်ဆရာများ၏ မှတ်ကျောက်တင် ရှာဖွေစူးစမ်းလေ့လာရရှိချက်များ၏ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောတရားများကိုသာ အကျဉ်းရုံးမှတ်တမ်းပြုတင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု လက်ခံကြမည်ဖြစ်သော်လည်း လောကဓါတ်ပညာဆိုသည် ဘာမှန်းမသိ၊ သိပ္ပံပညာဆိုသည် ဝေ

လာဝေး၊ လူလောကင်္ဂသကို နှိုးစမ်းလေ့လာမှုဆိုသည်မှာလည်း တစ်
 တရာမရှိ။ ဆင်ကန်းတောတိုးသဖွယ်၊ မိရိုးဖလာမှ ဆင်းသက်
 ယုံကြည်လာကုန်ကြသော ရှေးဟောင်းအယူအဆရှိသူ (၁) ဤ
 ကမ္ဘာမြေပြင်သည် မြင့်မိုရ်တောင်ကို ပါတ်လည်ဝိုင်းထားသော
 ကျွန်းကြီး ၄-ကျွန်းအနက် ဇမ္ဗူလင်္ကျာတောင်ကျွန်းမျှသာ ဖြစ်
 သည်။ လူသားတို့သည် ဗြဟ္မာကြီး ၄-ဦးမှ စတင်ပေါက်ဖွားလာ
 သော သတ္တဝါများဖြစ်သည်။ ထိုလူသားတို့အတွက် ကိုးကွယ်ဆည်း
 ကပ်မှုတစ်ခုတည်းဖြင့်သာလျှင် လူယဉ်ကျေးဘဝ၊ တိုးတက်သော
 အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနိုင်သည်ဟူသော အစွဲအလန်းကို ထားရှိသူ
 ခေတ်ဟောင်း-စနစ်ဟောင်း အယူဝါဒဟောင်းရှိသူတို့ကမူ တိတ္ထိ
 တက္ကဒွန်း အယူအဆရှင်တစ်ဦး၊ ကွန်မြူနစ်တစ်ဦး၏ တင်ပြချက်
 များသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြပေမည်။ ရှိ၊ ရှုအပြစ်ဆို ကဲ့ရဲ့ကြပေ
 မည်။

သို့သော်ကျွန်တော်အဘိဓမ္မာ အထက်ပါတင်ပြမှတ်တမ်းပြုချက်
 များသည် ကမ္ဘာလောကဝါတ်ကြီးတစ်ခုလုံးက မည်သို့မျှ ငြင်းချက်
 ထုတ်၍မရ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်နေသော လောကဝါတ်ပညာရှင်၊
 သိပ္ပံပညာရှင်၊ ပါရဂူကြီးများ၏ ခေတ်အဆက်ဆက် ရှာဖွေစူးစမ်း
 မှတ်တမ်းပြုရရှိချက်များသာဖြစ်ရာ ထိုအမှန်တရားများကို မိမိပင်
 ကိုယ် လေ့လာဆည်းပူးထားသော အခြေခံပညာဖြင့် ဆန်းစစ်လျက်
 ရင်ဝယ်ပိုက်ထွေး လက်ခံထားရှိသူသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

* * * * *

ဤစာအုပ်ကို အမှာစာရေးရန်အတွက် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူက
 ပုံနှိပ်စာမူများကို ကျွန်တော်ထံသို့ ပေးလာသည်။
 ကျွန်တော်သည် အခြားအခြားသော ပြဿနာများကို ဦးလေး

ဖင့်နှေးတတ်သောသဘော ဘယ်အခါမျှ မရှိခဲ့သော်လည်း ဤ
 တကြိမ်တွင် ဖင့်နှေးနေခဲ့သည်။

ဖင့်နှေးသည့် အကြောင်းအရင်းများကား ဤသို့တည်း . . .
 ဤလူသားနှင့် မြေလွှာဟူသော စာအုပ်မှာ ဆရာတော် သျှင်
 ဥက္ကဋ္ဌ ကိုယ်တိုင်ရေးသော စာအုပ်တစ်အုပ် မဟုတ်ပေ။

ဆရာတော် သျှင်ဥက္ကဋ္ဌသည် ကျနော်၏ ဆရာရင်းတဆူဖြစ်
 သည်။ ဆရာတော်သည် ကပ္ပပြဿနာ၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၊ လူသေ လူ
 ဖြစ်၊ စသော ကျမ်းပေါင်းများစွာကို ရေးသားပြုစုခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်
 ကျော်ကြီးဖြစ်သည်။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုရသေးသော ကျမ်း
 ပေါင်းများစွာလည်း ရှိသေးသည်ဟု ကျွန်တော်သိသည်။

ထို့အပြင်-ပါဠိဘာသာမှ၎င်း၊ သက္ကဋ ဘာသာမှ၎င်း၊ အူရုဗ္ဗ
 ဘာသာမှ၎င်း၊ ဟိန္ဒူဘာသာမှ၎င်း၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ၎င်း၊
 ဘာသာမျိုးစုံမှ ကောင်းနိုးရာရာ လူသားတို့အတွက် အလင်းရောင်
 ရရှိစေမည့် စာပေအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ဆရာတော်သည်
 သူတစ်ဦးတည်း သိရှိမှတ်သား ဖတ်ရှုလေ့လာရသည်နှင့် အားရ
 တင်းတိမ်တော်မမူဘဲ၊ အများပြည်သူ ဗဟုသုတအဖို့၊ လွယ်ကူ
 သော အသုံးအနှုန်းများဖြင့် ဘာသာပြန်ရေးသားထားခဲ့သေးသည်။
 ဆရာတော် ကိုယ်တိုင်ပြုစုသော ကျမ်းများ ဘာသာပြန်ဆို
 သော စာပေများအနက်တွင်၊ စက်တင်ပုံနှိပ်ပြီးစီးသော စာပေများ၊
 ကျမ်းစာများသည် ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၁-မျှသာရှိကောင်းရှိမည်ဟု
 ကျွန်တော်မထင်ပေ။

ဆရာတော်သည် အသက်တော် ၂၀ ကျော် ၃၀ ပါတဝန်းကျင်
 တလျှောက်၊ အိန္ဒိယနှင့် အနောက်နိုင်ငံများသို့ ကြွချီ၍ ပညာ
 ဆည်းပူးလေ့လာခဲ့၏။ ဘာသာရေးဘက်၌လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ၊
 ဟိန္ဒူဘာသာ၊ မဟာဗေဒင်ဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၊ ဘာသာ
 ကြီး၄-ရပ်တို့တွင်(မ)တစ်လုံးကြေ-ထုံးလိုချေ ရေလိုနှောကန်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ ဟောပြောချက်အဆီအနှစ်တို့ကို နောင်လာနောက်သားတို့ အယူမမှားစိမ့်သောငှါ စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓ၏အဆီအနှစ် တရားဒေသနာများကို ဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်းသော ပညာရှိ ကဗိတစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသည့်နည်းတူ၊ ဟိန္ဒူဘာသာတွင် ဆာဗူးပဏ္ဍိတ်တို့ထက် မညံ့သော သေ့လာကျွမ်းကျင်မှုများရှိသည်။

အလားတူပင်၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာတွင် ဘစ်ရှော့၊ မဟာမေဒင်ဘာသာတွင် မော်လဝီကြီးများကဲ့သို့၊ ခေါက်မိတီးမိရုံသာမဟုတ်၊ ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် လေ့လာဆည်းပူးထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တစ်ပါးဖြစ်သည်။

စာပေရေးရာတွင်လည်း ဟိန္ဒူ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဘူရား၊ နာဂရီ၊ စသော ဘာသာမျိုးစုံကို ထိုဘာသာမှ ပညာရှိကြီးများထက် မနိမ့်ကျသော ရေးမှုသားမှု ဖတ်မှု၊ ကြားမှု၊ ပြောမှု၊ ဆိုမှုတို့တွင် နှိုက်နှိုက်ရွတ်ရွတ် တတ်ကျွမ်းနားလည်ထားပေသည်။

ဤသို့လျှင် အရည်အချင်းအားဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားပြည့်စုံပေါက်မြောက်သော ဆရာတော်တစ်ပါးအနေဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုထားရှိသော စာမူတစ်ခုကို ကျွန်တော်ကဲ့သို့ ဝါဒအရောင်အသွေးရှိထားသူ လူငယ်တစ်ဦးက အမှာစာရေးခြင်းဖြင့်၊ ဆရာတော်၏ ဝုဏ်သိက္ခာကို တစွန့်တပါဒ် ပြုစုနိုးညှိုးလျော်စေလေမည်လားဟူသော သံသယဖြင့် ဤစာအုပ်တွင် အမှာစာရေးရန် မူလပထမတွင် ကျွန်တော် ဖင့်လေးနွေးကန်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ဆရာတော်ဘုရား ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားထားသော စာမူကို အထပ်ထပ် အလည်လည်ဖတ်ကြားပြီးသည့်အခါတွင်၎င်း၊ မူရင်းစာကိုယ်ဖြစ်သည့် M.Ilyin ရေးသားသော The Earth and Man ဟူသော စာအုပ်ကို ပြန်လည်ဖတ်ရှု ကြည့်မိသောအခါတွင်၎င်း၊ ထိုသဘောထားမှာ ကျွန်တော်၏ အားနည်းချက်မှ

ပေါ် ထွက်လာသော လက္ခဏာသာ ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော်ကောင်းစွာ သဘောပေါက်၍ လာပါတော့သည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဆရာတော်သည် အမှန်တရားကို တည်ဆောက်ရာ၌ ကျနော်စောစောပိုင်းက တင်ပြသကဲ့သို့ အဆုံးတွင် အမှန်တရားဟူသည် အောင်မြင်ရမိပုံ ဟူသည့်သဘောကို ၎င်း၊ အမှန်တရားဟူသည် တော်လှန်တိုးတက်သောသဘောတရား၊ တော်လှန်တိုးတက်သော သဘောတရားဟူသည် ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့ဖောက်ပြန်၍ မမှန်ကန်သော အယူအဆဆိုးများကို အမြဲပင် သုတ်သင်ဖယ်ရှားနေရာစားဝင်ရောက်လာမည် ဟူသည့် သဘောကို၎င်း၊ ပိုင်နိုင်စွာ သဘောပေါက်ခံယူထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်သည် ထိုအမှန်တရားကို ထုဆောက်ရာ၌ အခိုင်အမာပင် ထုဆောက်တတ်ပါသည်။ တပါးသူများ ရိုးစွပ်လာမည့် အခြေအနေ၊ ရှုံ့ချ-ကန့်ကွက်လာမည့် အခြေအနေ၊ ဆန့်ကျင်ဟန့်တားလာမည့် အခြေအနေ၊ ငြိမ်းခြောက်ရန်ပြုလာမည့် အခြေအနေများကို မည်သည့်အခါမျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ခြင်းမရှိ၊ ထည့်သွင်းစဉ်းစားမိသည်တိုင် အောင်လည်း အရေးယူဂရုထားသော လက်တွန့်နှောင့်နှေးခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်။

ဤအချက်များမှာ ဆရာတော်၏ ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းချင်းရာများအရ ကျွန်တော်သည် ကောင်းကောင်းကြီး သိ၏။

ထို့ပြင် ဆရာတော်အနေဖြင့် ယခုမျက်မှောက်ခေတ်သည် ကမ္ဘာ၏ ဆွဲငင်ခတ်အားကို ကြံဆခဲ့သော နယူတန်အား အရူးဟူ၍ ထင်မြင်သတ်မှတ်သောခေတ်၊ ကမ္ဘာကြီးလုံးသည်ဟု သက်သေသက္ကာယနှင့် ပြဆိုခဲ့သော ဂယ်လီလီယိုအား လုံးသည်ဟု ပြောရမည်လားဆိုကာ ရေနံဖတ်များပတ်၍ မီးရှို့သတ်သောခေတ်၊ အဆိုး

သဖြင့် သျှင်အာဒိစ္စဝံသအား ပကာသင်္ဂီယက်ပြုခဲ့သော ခေတ်မျိုး မဟုတ်တော့ကြောင်း၊ ကောင်းကောင်းကြီး သဘောပေါက်ထားပါသည်။

ယခုခေတ်သည် အကျဖြူခေတ်၊ လက်တွေ့ခေတ်၊ မေဂျာဂါဂါရင် ခိုးပျံနှင့် တက်၍ ကမ္ဘာကိုပါတ်ကာသခေတ်ဖြစ်လေရာ၊ အဟောင်းဝါဒ တစ်ယူသန်သမားတို့ အဓမ္မအနိုင်ကျင့်၍ရကောင်းသော အချိန်အခါမဟုတ်သည်ကို ဆရာတော်ပိုင်နိုင်ထားပါသည်။

ကျွန်တော်ဆိုလိုရင်းမှာ ဆရာတော်ဘုရားအား Scientific Buddhism မှတ်ကျောက်တင်ခံ လာလှည့်ရှုလှည့် ရုတ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဗုဒ္ဓဘုရားသျှင်၏ ဒေသနာအယူအဆများတွင် အညစ်အကြေးများ စွန်းထင်ပေရေနေရာမှ ဖယ်ရှားသုတ်သင်နေစဉ်အတွင်း၊ အယူအဆဟောင်း ခေတ်ဟောင်းဝါဒရှင်တို့က မိမိတို့၏ ဘဝရပ်တည်မှု ဇီဝိပျက်ပြုန်းတော့အံ့ အခြေအနေကိုမြင်လျက် အမျိုးမျိုးသောအားဖြင့် သွားပုတ်-လေလွင့်-လှုပ်စာတ်ဖွင့်နေသော ဤကဲ့သို့သော အချိန်မျိုးတွင်၊ ဆရာတော်သည် ဤမည်သော ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်း အယူအဆဟောင်းသမားတို့၏ မဟာရန်သူအဖြစ်ကြီးဖြစ်သည့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို အခြေခံ၍ ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော ကမ္ဘာ့အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကွန်မြူနစ်စာရေးဆရာတစ်ဦးက ရေးသားထားရှိသည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ၊ တဖန် ထိုဘာသာပြန်ဆိုချက် စာအုပ်၌ပင်လျှင် ကျွန်တော်ကဲ့သို့သောသူတစ်ဦးက အမှာစာရေးခြင်းမှာ ပို၍ပင် ဆရာတော်အပေါ်၌ ရိုးစွဲစရာများ ပေါ်ပေါက်လေမည်လားဟူ၍ ကျွန်တော်၏ အားနည်းချက်က မြိမ်းခြောက်ခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်၏အားနည်းချက်သည်လည်း အလဟဿ ပေါ်ထွက်လာခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း မြောက်များစွာတို့တွင်

စက်မှု လက်မှု စွမ်းအား လောကဓါတ်သိပ္ပံစွမ်းအားများဖြင့် မြေလျှိုးမီးပျံနေသော ခေတ်ကြီးတွင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္မရွာနန်းယောင် များခေတ်၊ ဗလီနတ်စာကျေးနေသောခေတ်၊ စုန်း၊ နတ်၊ ကဝေ၊ အထက်ဆရာ၊ ဘိုးတော်၊ မှော် စသည်တို့ကို လက်ခံယုံကြည်ပြီး အဟောင်းဝါဒရှင်တို့က အနိုင်ယူအမြတ်ထုတ်နေသော ခေတ်ကြီးအတွင်း၌ပင် တစ်လည်လည်ရှိ၍ နေသေးရာ ကျွန်တော်လည်း ဗမာပြည်သား၊ သာမန်လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် အဆိုပါ အားနည်းချက်များပယ် ကိန်းအောင်းခိုဝင်မိခဲ့ခြင်း အမှန် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုသော်၊ ကျွန်တော်သည် အားသစ်လောင်း၍ အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်အံ့သောငှါ ဤစာအုပ်၏ ကျမ်းဦးအမှာကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ပင် ရေးသားလိုက်ရပါသည်။

တစ်ဖက်တွင် အယူအဆဟောင်းရှင်တို့က စွန်းဂိုဏ်း နတ်ဂိုဏ်း၊ ဝိဇ္ဇာဂိုဏ်း၊ အရည်းကြီးဂိုဏ်း၊ မှော်ဂိုဏ်း၊ ကဝေဂိုဏ်း များနှင့် မည်မျှပင်မှိုင်းတိုက်ကြလင့်ကစား ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေအရ ၎င်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရုပ်အခြေအနေအရ၎င်း၊ အနေရတောမင်း မတိုင်မီက ခေတ်အခါမျိုး မဟုတ်သည်ကို လူတိုင်းသိရှိနားလည်ထားလျက်ရှိပေသည်။

ထိုအယူအဆဂိုဏ်းဝင် တစ္ဆေမှင်စာများအား ကမ္ဘာ့ အယူအဆဂိုဏ်းရှင် - အမေရိကန် သဘက်သူရဲကြီးက မည်မျှပင် ငွေကြေးအကူအပံ့ ထောက်ခံအားပေးခဲ့လင့်ကစား၊ လောကဓါတ်နှင့် သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များမှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အမှန်တရားများက တစ်စတစ်စဖြင့် အားသစ်တိုးတက်လျက် လာနေပြီ ဖြစ်ရာ၊ မကြာမီသောကာလတွင် 'နေရောင်ခြည်ရောက်ဆည်းနှင့်ပျောက်သို့' ဟုတ်သကဲ့သို့ ထိုမှားယွင်းဖောက်ပြန်မှု အခြေခံများသည် တဖြည်းဖြည်းလွင့်စင်ကွယ်ပျောက် သွားကြရ

မည်သာလျှင် ဖြစ်တော့သည်။

ဤစာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍မူ ကျနော်အထူးရေးသားပြောဆို ဖွယ်ရာမရှိပါ။ စာအုပ်ပါ အချက်အလက်များမှာ ကမ္ဘာလောက ဓါတ်အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြသော လူသားတို့အတွက် ငြိမ်းချမ်း ရေး-ဒီမိုကရေစီရေးများ မည်သို့မည်ပုံ ထိုက်ထိုက်တန်တန်၊ ဝဝ လင်လင်၊ ရရှိနိုင်သည့်အကြောင်း၊ အထောက်အထား အချက် အလက် စုံလင်စွာဖြင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသားဖော်ပြထားသော ဂန္ထ ဝင်မြောက်၊ စာပေတစ်စောင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာပေကို ဘာသာန္တရ- ဂန္ထန္တရ-ဒေသန္တရ ကြွယ်ဝကုလုံသော သျှင်ဥက္ကဋ္ဌကဲ့သို့သော ဆရာ တော်တစ်ပါးက ပြန်ဆို ရေးသားထားရှိပေရာ၊ မူရင်း-ကျမ်းပြု ဆရာ၏ တင်ပြချက်အနက် အဓိပ္ပါယ်အပြည့်အစုံ ပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းအားဖြင့် အများနှင့်အမှန်၊ အဟောင်းနှင့်အသစ်၊ အဖြစ်နှင့်အပျက်၊ အတက်နှင့်အဆင်း၊ ဖောက်ပြန်မှုနှင့် တိုးတက်မှု၊ အကျိုးပြုနှင့် အကျိုးဖျက်၊ ခွဲလျက် သေချာ လေ့လာဆန်းစစ်နိုင်စွမ်းသော ပညာဉာဏ်တစ်စုံတစ်ပါး ရင့်သန်တက်ကြွပါမူ မူရင်းကျမ်းပြုသူ M. Ilyin ၏ ရည်မှန်း ချက်အရင်း၊ ဘာသာပြန်ဆို တဆင့်ဖောက်သည်ချသူ ဆရာတော် သျှင်ဥက္ကဋ္ဌ၏ ရည်မှန်းချက်အရင်း၊ ထိုမိကဲ့ကဲ့ညီပြီဟု စန့်မှန်း တွက်ဆမိပါသည်။

- အဟောင်းဟူသမျှ ချုပ်ငြိမ်းရမည် -
- အသစ်ဟူသမျှ ထွန်းကားရမည် -
- အဟောင်းဖျက်၍-အသစ်တည်ဆောက်နိုင်ကြပါစေ -
- ကိုကိုလေး
- ၁၉-၆-၆၁
- ရန်ကုန်မြို့

ကပ္ပိမြေသည် လူဦးရေ မည်မျှကို ထိန်းနိုင်သနည်း?

သန်းပေါင်း - နှစ်ထောင်နှစ်ရာ (၂၂၀၀ သန်း) ထိုမျှ မြောက် များလှစွာသော လူသားတို့သည် ဤကပ္ပိမြေပြင်၌ အသက်ရှင် သွားလာနေထိုင်လျက် ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းလူဦးရေအနက်မှ အနည်း ဆုံးသန်းပေါင်း (၁၅၀၀) မျှသော လူသားတို့သည် အစာဝဝ စိတ် တိုင်းကျ စားသောက်ရသည့် နေရက် အနည်းငယ်မျှနှင့်သာ တိုက်ဆံ့ ၍ ကြိုက်ကြိုနေလေသည်။

အာရှတိုက်၌၎င်း၊ လယ်တင်အမေရိက၌၎င်း၊ အာဖရိကတိုက် ၌၎င်း၊ အငတ်ဆီတို့စာလုံးဖြင့် တံဆိပ်ခတ်ထားရသော နယ်မြေ အမြောက်အများရှိလေသည်။ ထို့ပြင်ငတ်သော၊ ပြတ်သော၊ ထမင်း မဝသော ဆိုသည့် နာမဝိသေသန ဂုဏ်ပုဒ်ကား အိန္ဒိယ (၁) ကုလားပြည်ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွင် အမြဲတမ်းတပ်ဆင်သုံးရမည့် ထုံး တရပ်လို ဖြစ်လာချေသည်။ ဟိုကိတ်ကျွန်းမှာရှိတဲ့ ဖိမ်ခံဟိုတယ် များကား ထိတ်လန့်ဖွယ် ကောင်းလှသော အငတ်အမဲ့ ပင်လယ်ထဲ တွင် တည်ထွန်းပေါ်ထွက်လာသော ပဒေသာကျွန်းကလေးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဟူ၍ အမေရိကန် လူမျိုးသတင်းစာဆရာတစ်ဦးက ရေးသားခဲ့ဘူးလေပြီ။

သို့ရာတွင် ဤအမေရိကန်သတင်းစာဆရာသည် အာဟာရ ပြတ် ထမင်းငတ်နေတဲ့ လူများကိုသာ တွေ့မြင်လိုပါမူ ဟိုကိတ်

ကျွန်းလောက် ရောက်အောင် ခရီးဝေးနှင့်နေရန်မလိုချေ။ စင်စစ်မှာ ထိုသို့သော အဖြစ်အပျက်များကို သူ့ရဲ့ နိုင်ငံတော်ဖြစ်တဲ့ အမေရိက တိုက်မှာပင် တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

ရီပတ်ဗလစ်ကန်ဂိုဏ်းသား လွှတ်တော်အမတ် ဂျော့-ဒီ-အိုက်-ကင်၏ ခန့်မှန်းချက်အရ (၁၀,၀၀၀,၀၀၀) (၁၀) ဆယ်သန်း ကျော်မျှသော အမေရိကတိုက်သားတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အိမ်သူအိမ်သား များအတွက် အစားအသောက် လုံလောက်အောင် ဝယ်ယူနိုင်စွမ်း မရှိကြကြောင်း ထင်ရှားခဲ့လေပြီ။

ကပ္ပိ၏ အငတ်ပြဿနာမှာ စာအုပ် စာတမ်းများနှင့် ဆောင်း ပါးများ၊ စာစောင်များ ရေးသားစရာ၊ မိန့်ခွန်းစကားများ၊ ဟောပြော ပွဲများ၊ ပြုလုပ်ပြောဆိုစရာအကြောင်းခြင်းရာတစ်ရပ် ဖြစ်လာလေ ပြီ။ လူသားသည် ထိုခန္တိကုဒ္ဓရကပ်တည်းဟူသော အငတ်ဘေးမှ လွတ်မြောက်နိုင်ပါမည်လော ?

မည်သို့မည်ပုံ လွတ်မြောက်မှုလမ်းစကို ရရှိနိုင်မည်နည်း ဟု သော အချက်များကို လောကဓါတ်ဆရာများ စာရေးဆရာများနှင့် လူထုခေါင်းဆောင်များ ဆွေးနွေးခဲ့ကြလေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ သည် အထောက်မတန် မလျော်ကန်ဆုံးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မကြာခဏပင် ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ ကပ္ပိပေါ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိ ကြသော လူဦးရေအားလုံးတို့သည် ကပ္ပိမြေသည် အစာဝဝ စိတ် တိုင်းကျ စားသောက်နေထိုင်နိုင်စေရန် စွမ်းရည်သတ္တိမရှိတော့ သဖြင့် ကပ္ပိလူဦးရေကို လျှော့ပစ်ကြရမည်ဟု လောကဓါတ်ပညာက နှစ်ရှည်လများ ပြစ်ပယ်ထားခဲ့သော ခေတ်ဟောင်း ဘောဂဗေဒ ဆရာကြီး (မော်လသူ)၏ အယူအဆသဘောဝါဒများကို ပြန်လည် ဖော်ထုတ်သည့် ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန် လောကဓါတ်ဆရာအချို့ က ယူဆကြလေသည်။

အမေရိကန်ပြည် ကော်နယ်လ်တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူများ ဖြစ် ကြသော 'ဝိယာဆန်နှင့် ဟာပါ' တို့သည် 'ကပ္ပိ၏ ငတ်မွတ်ခေါင်း ပါးမှု' ခေါ် စာအုပ်ကို ရေးသားကာ ကပ္ပိ၏ လူဦးရေကို မည်မျှ မည်မျှ လျှော့ချသင့်သည်ဟူသော အချက်ကို တွက်ချက်ခန့်မှန်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

'ကျွန်ုပ်တို့၏ ကပ္ပိလောကကြီးသည် အများဆုံး လူဦးရေ သန်းပေါင်း (၉၀၀)ကိုသာ အစားအစာဝလင်ဖူလုံအောင် ထိန်းသိမ်း ပေးစွမ်းနိုင်သည်' ဟု ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များကမူ ဤဤမျှသော လူဦး ရေကိုပင် များလွန်းသည်ဟု ယူဆကာ ကပ္ပိလူဦးရေမှာ သန်းပေါင်း (၇၅၀)သို့မဟုတ် သန်းပေါင်း (၅၀၀)မျှနှင့်ပင် သင့်တော်လောက်ပြီ ဟု ယူဆကြလေသည်။

၁၉၅၁-ခုနှစ် မတ်လအတွင်းက လန်ဒန်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ သော ရိက္ခာကွန်ဖရင့်တစ်ခုတွင် ဗြိတိသျှ သတ္တဗေဒပါရဂူကြီး (ဂျူလီယန်ဟတ်ကဆလီက) တိုင်းပြည်ပေါင်းများစွာတွင် ၎င်းတို့၏ လူဦး ရေများ လျော့ပါးစေရန် ကြိုးပမ်းသင့်ကြောင်းဖြင့် အကြံပေး ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ကပ္ပိလူဦးရေမှာ သုံးစက္ကန့်လျှင် ၂-ယောက် ကျန်နီးဖြင့် တိုးလျှက်ရှိသဖြင့် ဤပြဿနာမှာ အမြန်ဆုံးရင်ဆိုင် ပြေရှင်းရမည့် ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့်လည်း ၎င်းက ဆော် ဩ မိန့်ကြားသွားခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံသား ကျွန်ုပ်အဖို့မူကား မွေးနှုန်းတိုးတက်၍ သေနှုန်းလျော့ပါးခြင်းကို ကြိုဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံ ၌ သားသမီးအမြောက်အများရှိသော မိခင်များကို အထူးဂုဏ်ပြု ၍ အရေးပေးသည့်အပြင် အစိုးရဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်များကိုပင် တပ် ဆင်နိုင်ခွင့်ရရှိကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အရင်းရှင်နိုင်ငံများ၌ အချို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကမ္ဘာလူဦးရေ ဖြတ်တောက်ရေးအတွက်

နည်းလမ်းရှာဖွေရန် တောင်းဆိုလျက်ရှိကြကုန်၏။
ပီယာဆန်နှင့် ဟာပါတို့သည် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာဖြင့် အောက်ပါ စာပိုဒ်ကလေးကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြကုန်၏။

‘လူမျိုးစုံ ဆိုင်ရာစနစ် ရှာဖွေသူများသည် ကပ္ပိလူဦးရေ ဖြတ်တောက်ရေးအတွက် နည်းလမ်းကို မထုတ်ဖော်နိုင်ခဲ့ကြသေးချေ။ သတ္တန္တရကပ် (ဝါ) စစ်၊ ဧရာဂန္တရကပ် (ဝါ) အနာရောဂါ၊ ဝုဒ္ဓိန္တန္တရကပ် (ဝါ) ငတ်မွတ်ခြင်းဟူသော ဤကပ်ဆိုးကြီးသုံးခုတို့သည် ကပ္ပိလူဦးရေဖြတ်တောက်ရေးအတွက် နည်းကောင်းများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုကပ်ဆိုးကြီးများကို တားမြစ်ရန် သို့မဟုတ် လျော့ပါးစေရန် အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းခဲ့ကြကုန်၏။ လူဦးရေ လျော့ပါးစေရန်ဖြစ်သော ဤနည်းလမ်းများအစား အခြားကျေနပ်လက်ခံနိုင်လောက်သော နည်းလမ်းကို မတွေ့မချင်း စစ်မှန်သော ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း ဘေးမှုဂ်း၊ လွတ်ကင်းမှု ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။’

ထို့ကြောင့် အငတ်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ၎င်းတို့ပေးသော ဆေးကား စစ်သော်လည်း ဖြစ်ရမည်။ သို့မဟုတ် စစ်မှတစ်ပါး အခြားကပ်ဆိုးတစ်ခုခုကိုသော်လည်း အစားသွင်းရမည်ဟူသော ဆေးပင်ဖြစ်သတည်း။

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၌ ပိုမိုကောင်းမွန်သော စားသောက်နေထိုင်အသက်ရှင်နိုင်ရေးအတွက် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုး တီထွင်ရေးဆွဲလျက်ရှိကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ပီယာဆန်နှင့် ဟာပါတို့ လိုလားချက်ကား ကပ္ပိလူဦးရေအများစုကို အသက်ရှည်ကြာ အနာမဲ့ကင်း နေနိုင်ခြင်းမှ တားမြစ်ရန် နည်းလမ်းဖြစ်လေသည်။

သားရေ-ကော်ဖီနှင့် ရော်ဘာစသည်တို့အတွက် အစားထိုး၍ သုံးသော ပစ္စည်းများအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ကြားဖူး

နားဝ လက်တွေ့မျက်တွေ့သိမြင်ခဲ့ကြရလေပြီ။ သို့ရာတွင် စစ်အတွက် အစားထိုးရမည့် အရာကား ဘာလဲ ?

ပီလုံဗျေ(တ်)အမည်ရှိသော အခြားအမေရိကန်တစ်ယောက် ရေးသားသော ‘အသက်ရှင်ကျန်ရာလမ်း’ မည်သော ကျမ်းစာ၌ အထက်ပါအမေးပြဿနာ၏ အဖြေကို ထုတ်ဖော်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းကျမ်းစာ၌ ဘေးမကင်းသော ဆရာဝန်ဟူ၍ ခေါင်းစဉ်းငယ်တပ်၍ ထားသော အခန်းတစ်ခု ပါဝင်လေသည်။ ၎င်းအခန်း၌ အောက်ပါ စာပိုဒ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ခေတု ရသည်။

လူနဲ့ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင် (၂၀၀၀)ကျော်က ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သဖြင့် ယခုခေတ်အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရဖြင့် ခေါ်ဆိုရလျှင် လူ့အတစ်ယောက်ဟု ခေါ်ဆိုလောက်သော ထိုရှေးခေတ်လူအ၏ အသဲကွဲသော (ဝါ) ဗလုံးဗထွေးနိုင်သော ဟောပြောချက်များတွင် အခြေတည်၍ လူ့ကျင့်ဝတ်တရားများကို တည်ဆောက်၍ နေသော ခေတ်သစ်ဆေးဌာနကြီးတစ်ခုလုံးသည်၊ လူသားများနိုင်သမျှ များများ အသက်ရှင်နိုင်ဖို့ရန်အလုပ်ကား ၎င်း၏တာဝန်ဝတ္တရားပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယခုတိုင် ယုံကြည်လိုက်နာလျက်ရှိသေးသည်။ ဆေးဝါးကုသခြင်းဖြင့် ၎င်း၊ တိုးတက်ကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေးနည်းလမ်းများဖြင့် ၎င်း၊ သိန်းသန်းများစွာသော လူသတ္တဝါတို့ ပိုမိုနက်ရှိုင်းသော ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်း၌ ပိုမိုအသက်ရှည်၍ နေကြရခြင်းမှာ ၎င်းတို့ တာဝန် မကင်းချေ။

ထို့ကြောင့် လူသားငတ်မှုအတွက် အပြစ်တင်ထိုက်သော သူတို့ကား ဆရာဝန်များဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ ဟစ်ပိုကရိတ်မှစ၍ ယခုခေတ်ဆရာဝန်များတိုင်အောင်သော ဆရာဝန်အားလုံးကိုဆိုလိုသည်။ သူတို့သည် လူများကို (ဝါ) အထူးအားဖြင့် လူဆင်းရဲများကို ဂရုမစိုက်ကြလျှင် အပိုပါးစပ်တွေ အများကြီး

လျော့ပါး၍ သွားခဲ့ပေရာ၏။

သန္နိဋ္ဌင်းစင်ကြယ်ခြင်း ကင်းသောရေကို အမြဲတာဝန်စဉ် ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဟူသော မွန်မြတ်သည်သင်ခန်းစာကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးကလေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကစ၍ သင်ယူကြားနာခဲ့ကြသည်။ လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် မစ္စတာဗျေတ်၏ အယူအဆကတော့ တမျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၍ နေချေသည်။ 'ကျန်းမာမှု တော်လှန်ရေးကို ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းကြောင့် လူတွေ ဝမ်းရောဂါပိုးနှင့် ငှက်ဖျားပိုးပါသော ရေများကို မသောက်ဘဲရှောင်ကြဉ်သွားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာဝန်များသည် လူသားထုတစ်ရပ်လုံးကို အလွန်အကြူး အထူးစော်ကားကြကုန်၏။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဤကျန်းမာမှု တော်လှန်ရေး (ဝါ) အထူးအားဖြင့် ရေကိုကြိုချက်၍ သောက်သော အလေ့အထဖြင့် လူဦးရေ ပေါက်ကွဲမှုကြီး (ဝါ) အနှစ်တစ်ရာ အတွင်း၌ ကပ္ပါလဦးရေ နှစ်ဆတိုးပွားလာမှုကို ဖြစ်စေခဲ့သည်' ဟူ၍ ၎င်းဆရာကြီးက မှတ်ယူလေသည်။

ယခုအခါများစွာသော တိုင်းနိုင်ငံတို့မှ ဝမ်းရောဂါကို လက်စတုံး နှင်ထုတ်ခဲ့တာ အတော်ကြာခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် ထိုကာလ ဝမ်းရောဂါကို ကန်တော့ပွဲနှင့် ပြန်လည်ပင့်ခေါ်လိုသူ လူထူး များကို တွေ့နေရပြန်ချေပြီ။

စင်စစ်ဆိုရလျှင် မစ္စတာဗျေတ်သည် သူ၏အတွက်သော်၎င်း သို့မဟုတ် သူ့ရဲ့တိုင်းသူပြည်သားများအတွက်သော်၎င်း ထို ရောဂါကို အလိုမရှိချေ။ သို့ရာတွင် လူဦးရေလိုသည်ထက်ပို၍နေသော အာရှနှင့် ဥရောပတိုက်တို့၌ ထိုစက်ယန္တရားကို လည်ခွင့် အဘယ်ကြောင့် မပြုသင့်ဘဲ ရှိရမည်နည်းဟူ၍ ၎င်းက မေးခွန်းထုတ်ခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် သူသည် အမေရိကတိုက်အတွက် အငတ်ပြဿနာ

ဖြေရှင်းရေးနည်းစနစ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်၍ အကြံပေးခဲ့သည်။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ် ပဋိသန္ဓေ တားခြင်းပင်။ ၎င်းကိစ္စကား သားအိမ်ဖျက်ရန် သဘောတူသူများအတွက် ငွေကြေးအနည်းငယ်သာ ကုန်ကျစေလိုမိမည်။ ဗျေတ်သည် ဤအယူအဆကို ဤလိုနီကာ ဖွင့်ပြန်လေပြီ။ လူ့အစည်းအရုံးဘက်ကနေ၍ ပြောရလျှင် ငမ္မ၊ ငတေတို့၏ အနာဂတ်သားစဉ်မြေးဆက် အခက်အလက်တွေကို အစဉ်မပျက် ထောက်ပံ့ကျွေးမွေးပေးကမ်းနေရတာထက်ဖြင့် ဘယ်လိုနည်းနှင့်မှ အသုံးချလို့မရနိုင်မဲ့ ငမ္မ၊ ငတေ အသီးသီးအတွက် ဒေါ်လာ (၅၀) သို့မဟုတ် (၁၀၀)အကုန်ခံလိုက်တာက ပိုမို၍ ကောင်းမွန်ပေလိမ့်မည်။

ဂျာမဏီဟစ်တလာ၏ ဝါဒပြန့်ပွားရေး ဝန်ကြီးဂိုတ်လ်ကိုယ်တိုင်ကမူ ဤစကားလုံးများကို သဘောတူကြောင်း လက်မှတ်ထိုးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား ဖက်ဆစ်ခေါင်းဆောင်တို့သည် လည်း လူပိုတွေပေါက်ပွားခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့် လူဦးရေပိုလွန်တိုးပွားမှုကို တားဆီးနိုင်သည်ဟူ၍ ယုံကြည်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လူသားစားလူရိုင်းများ၏ လူသတ်ဝါဒကို သိပ္ပံပညာ၏ နောက်ဆုံးတွေ့ရှိချက်ဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် ဖက်ဆစ် ဝါဒီတို့၏ လုပ်ထုံးစဉ်လာ အားလျော်စွာ အယောင်ဆောင် (ဝါ) အရေခြုံသိပ္ပံ ဝေါဟာရများကို မွန်းမံ၍ တန်ဆာဆင်ပြီးလျှင် အနုမာန အဆင့်သို့ရောက်အောင် မြှင့်တင်ခဲ့ကြကုန်ပြီ။

ဤသို့သော အနုမာနအရဆိုလျှင် ကပ္ပါလမြေလွှာက အစားအစာ လုံလောက်အောင် ထုတ်၍မပေးနိုင်ဆိုသည့် အကြောင်းပြချက်ဖြင့် သန်းပေါင်းများစွာ ကုဋေကုဋာသော ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့သည် အဖနှင့် အမိဟူသော ကပ္ပါ၏ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးကို

မဆုတ်ခူးဘဲ ရှိကြရပေတော့သည်။

ဗျေတိ၏စာအုပ်တွင် ငတ်နေသော ပါးစပ်၊ လုပ်နေသော အစာအိမ်စသော အသုံးအနှုန်းများကို မကြာခဏ ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ကြရသည်။ သန်းပေါင်း (၅၀)သော ဗြိတိသျှလူမျိုးတို့ကို အမေရိကန်က ကျွေးမွေးထားရမည့်အရေးကို တွေးပြု၊ ၎င်းသည် ဆွေးနေပုံရ၏။ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး ရေးသားသော စာပေတွင် ပါဝင်တဲ့ စကားရပ်ဆိုတဲ့ လူငစးနံကြီးသည် မိမိ၏သွေးစုပ်မှုကို ကြာရှည်စွာ အချိန်ဆွဲထားနိုင်ရန် လူသတ္တဝါ အမြောက်အများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန် အသင့်ရှိနေသော ဤလူသတ်သမား ပေါ်ရိသာဒနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဧရာမသူတော်စင်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာလေပြီ။

သို့ရာတွင် သေချာစေ့စပ်စွာ တွက်ချက်ပြီးလျှင် မောလသူဂိုဏ်းသားများ ထင်မှတ် ယူဆတဲ့အတိုင်း ကပ္ပါမြေပြင်၌ လူဦးရေ ပိုနေပြီဟူသော အချက်မှန်မမှန်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဝေဖန်၍ ကြည့်ကြဦးစို့။

အမေရိကန်အစိုးရ၏ ခန့်မှန်းချေအတိုင်းဆိုလျှင် လူတစ်ယောက်ကို အတိအကျ ကျွေးမွေးနိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးဖို့မြေယာ ဟက်ကံတာတခုလိုသည်။ (ဟက်ကံတာတစ်ခုလျှင် ၂.၄၇၊ ၁၁-၈က နှင့်ညီမျှသည်) အမှန်အတိုင်းအတိအကျဆိုရလျှင် မြေပြင်သားတစ်ယောက်အတွက် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန် ဟက်(က်)တာ၏ (၁၀ပုံ - ၄ပုံ) သာလျှင် လိုလေသည်။

ကိုင်း... ဒီအတိုင်းပဲ မှန်ပြီလား၊ ကြည့်ကြဦးစို့၊ ဒါကို ထား၍ ကြည့်ပြီးတောင်မ ကပ္ပါမြေပြင်ပေါ်၌ မထွန်မယက်ရသေးသော မြေရိုင်းအမြောက်အများကြီး ကျန်ရှိ၍ နေပေဦးမည်။ ယနေ့ စိုက်ပျိုးတဲ့ ကောက်ပဲသီးနှံသည် မြေလွှာ၏ (၁၀)ရာနှုန်း မြေပြင်ကိုသာ ငုံ့မိသည်။ ၎င်း (၁၀)ရာနှုန်းအနက်မှ (၄)ရာနှုန်း (သို့မဟုတ်)

(၅)ရာနှုန်းမဲ့မဲ့ မြေပြင်မှာ ဆန်စပါးတို့ကို စိုက်ပျိုးသည်။

သို့တွက်ချက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းမွန်သင့်လျော်သော ရာသီဥတုနှင့် မြေဩဇာရှိတဲ့မြေပြင်ကို ရေတွက်စေကာ မြေမျက်နှာပြင်၏ (၃၀)ရာနှုန်းသာသာ စိုက်ပျိုး၍ ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စိုက်ပျိုးနိုင်တဲ့ မြေဧရိယာကို သုံးဆတိုး၍ ခဲ့နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် လူတစ်ယောက်အတွက် (၁၂) ဟက်(က်)တာရှိလျှင် လုံလောက်ပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ လူတိုင်းဝတ်ဖြူးဖြူး စားသောက်ရန် လုံလောက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင်လဲ ကပ္ပါမြေလွှာ၏ လူဦးရေကိုလည်း (၂၀)ရာနှုန်းအထိ တိုးနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ယခုဖော်ပြခဲ့သော ဤတွက်ချက်မှုတို့ကား ကပ္ပါ၏ လက်ရှိ ကောက်ပဲသီးနှံအထွက်ကို အခြေခံအမှီပြုကြကုန်၏။ ထိုသို့သော အထွက်နှုန်းကို တစ်ကပ္ပါလုံးခြုံ၍ ပျမ်းမျှချင်းတွက်လိုက်လျှင် ဟက်(က်)တာတစ်ခုလျှင် စင်တနာ (၉ မှ ၁၀)အထိ ထွက်သည်ဟု မှတ်ယူသည်။ စင်တနာတစ်ခုသည် (၁၁၀)ပေါင်နှင့် ညီမျှသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၌ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြသော သမဝါယမလယ်သမားတို့သည် နောက်ဆုံးပေါ် မြေဩဇာကျေးတဲ့စနစ်ကို အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြရာ ဟက်ကံတာတစ်ခုလျှင် (၂၅)တစ်ခါတရံ (၃၇) စင်တနာ ထွက်လေပြီ။

ဥပမာအားဖြင့် မင်ကန်ပရိုဇဇကောယနယ်က ဗိုရိုရိုလော့စ် သမဝါယမလယ်ကို ထုတ်ဖော်၍ ပြန်နိုင်သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် (၈၃)ဟက်ကံတာ ဧရိယာရှိသော ထိုနယ်မြေမှ တစ်ဟက်ကံတာလျှင် (၃၅)စင်တနာထိအောင် ထွက်ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ကရစရာရိယာစကို ပြည်နယ်အတွင်း ပါဝင်သော ယေမုံလယာနိုဗိုရိုဇ်မှ ယူကရိန်းသမဝါယမ လယ်မြေ (၅၀)ဟက်ကံတာသည် တစ်ဟက်ကံတာလျှင် (၃၇)စင်တနာ ထွက်ခဲ့လေပြီ။

သိဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ အခြေခံ၍ ခန့်မှန်းသော အရေအတွက် လေးဆန်းပါးရှိသော ကောက်ပဲသီးနှံများသည် သူတေသနပြုလုပ် ၍ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးသော မြေများမှ မဟုတ်ဘဲ ရိုးရိုးစုပေါင်း လုပ်ကိုင်ကြတဲ့ သမဝါယမမြေမှလည်း အစဉ်အလာအားဖြင့် ထွက် ကြပါကုန်၏။

သို့ရာတွင် ပျမ်းမျှကြေး ကပွါ၏ ကောက်ပဲသီးနှံအထွက် နှစ်ဆခွဲတိုးလာလိမ့်မည်။ ထိုအခါ စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ သုံးဆတိုး လာလိမ့်မည်ဟူ၍ စကားအဖြစ် မှတ်ယူကြပါဦးစို့။ ထိုသို့မှတ်ယူ သောအခါ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကပွါမြေလွှာသည် ပီယာဆံနှင့် ဟာပါ တို့ ယူဆတဲ့အတိုင်း သန်းပေါင်း (၉၀၀)ကိုးရာဆိုသော လူသား အတွက်သာမကမူ၍ သန်းပေါင်း (၆၀၀၀) ခြောက်ထောင်အတွက် ပင် အစားအသောက် ထောက်ပံ့ပေးဝေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပေလိမ့် မည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ သိပ္ပံပညာ ဘက်ဆိုင်ရာက အံ့ဩဘာနန်း ကျော ချမ်းလောက်တဲ့ အသစ်အဆန်းထွင်မှုတွေ မရှိသေးတဲ့ဟာ ခုလို အခါမျိုးမှာပင် လူဦးရေသုံးဆတိုး၍ လာစေကာမူ လူသားသည် ဤကပွါမြေပြင်မှ ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓာရကပ်ဆိုတဲ့ အငတ်ဘေးကို ထွက်ပြေး အောင် မောင်းထုတ်နိုင်သော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ရှိနေလေပြီ။ ဒါပေမယ့်လို့ လူသားသည် ထိုမျှထက်လည်း ပိုမို၍ လုပ်ကိုင်နိုင် သေးသည်။ မိုင်ပေါင်းများစွာ အလွန်တရာကျယ်ပြန့်သော သဲကန္တာ ရ ခေါ်တဲ့ သဲပြင်ကြီးတွေ၊ ဟုဒြခေါ်တဲ့ ရေခဲပြင်ကြီးတွေ၊ တောကြီး မျက်မဲတွေသည် ယခုလက်ရှိအချိန်၌ လူသားကို မည်သည့် အကျိုး ကိုမျှ မပြုနိုင်သေးချေ။ အမှန်ဆိုရလျှင် ထိုသို့သော ကန္တာရတွေမှ ကောက်ပဲသီးနှံထွက်အောင် လုပ်ဖို့ကိစ္စကား ရိုးရိုးစိုက်ပျိုးနေကျမြေ မှ ထွက်အောင်လုပ်ရတာထက်ပိုမို၍ ခက်ခဲလှချေ သည်။ သို့ရာတွင်

မဖြစ်နိုင်သောကိစ္စကား မဟုတ်ပါပေ။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆီဗီယက်နိုင်ငံ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလယ်ပိုင်း အာရှတိုက်ရှိ ကန္တာရကြီးများကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ပွဲဆင်နေကြပါ ပြီ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသည် မြောက်ပိုင်းသို့ အောင်အောင်မြင်မြင် ချီတက်လျက် နေခဲ့ရာ အာတစ်စက်ပိုင်းကိုပင် ကျော်လွန်၍ သွားခဲ့ လေပြီ။ ဤနမူနာကို ကပွါပေါ်ရှိ အခြားလူမျိုးများကလဲ အတူယူ နိုင်ကြပါသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဩစတြေးလျယ သဲကန္တာရများတွင် အမြောက်ကြီးများ တပ်ဆင်အသုံးပြုနိုင်ရန် မြေကြီးကို ပြုပြင် မွမ်းမံရေးအတွက် အင်္ဂလိပ်ငွေ ပေါင်ပေါင်း (၂၅၀၀၀,၀၀၀)နှစ်ဆယ့် ငါးသန်းကို ယာထားခဲ့သည်။

အကယ်၍သာ ဤမျှသောငွေကို ရေတွင်းတူးရန် လယ်မြေရေ ပေးရန် လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါလျှင် ထိုသဲကန္တာရကြီး များသည် စိမ်းလန်းစိုပြေ နေချင်စဖွယ် ဌာနများ ဖြစ်၍လာပြီးလျှင် စားဖွယ်သောက်ဖွယ် ဝတ်ထည်ဖွင့်စင်း စတဲ့ လူသုံးပစ္စည်းတို့ကို အမြဲတစေ ထွက်၍ပေးနေပေလိမ့်မည်။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း တစ်ကပွါလုံး အသုံးပြုနိုင်လောက်အောင် သစ်သီးဝလံစိုက်ပျိုးရန်အတွက် အသုံးချနိုင်သော တရောပစ် ခေါ် မြေကွက်များ ရှိနေသေးသည်။ သို့ရာတွင် အမေ့ဆိုမြစ်ကမ်း တစ် လျှောက်ရှိ သစ်တောကြီးများသည် ဟာဆရခေါ်တဲ့ သဲကန္တာရကို သို့ပင် လူနေဆိပ်သုဉ်းမတတ်ဖြစ်၍ နေလေသည်။

ယခုခေတ်ဖွား မော်လသူ၏ နောက်လိုက်အများတို့သည် ကပွါမြေပြင်၌ လူဦးရေ ပိုနေပြီဟူ၍ ပါးစပ်မအားအောင် ဒလစပ် ကြွေးကြော်နေကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် မြေပုံကိုကြည့်လိုက်ရုံနှင့် ပေါ် လွင်ထင်ရှားတာကတော့ တောင်အမေရိကတိုက် ဩစတြေးလျ

တိုက်တို့နှင့် အာဖရိကတို့၌ လူသားကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ထွန်ယက်၍ အသုံးပြုသောမြေကား အစွန်အဖျား ကလနားမျှသာရှိနေတဲ့ အချက် ဖြစ်နေသည်။ ဥဒါလာရဏ် ပုံဆောင်၍ ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြရလျှင်ဘာရေးမိလ်နိုင်ငံ၌ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေသည် တနိုင်လုံး မြေဧရိယာ၏ ၁.၆ ရာနှုန်းသာ ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဩစတြေးလျတိုက်၌ စိုက်ပျိုးမြေရာနှုန်းသည် ၁.၇ ရာနှုန်းသာ ရှိသည်။

ထိုမှတစ်ပါးတုံး၊ လူဦးရေ ထူထပ်ပေါများလှပြီဟူ၍ ပြောဆိုနေကြသော ဥရောပနှင့် အာရှတိုက်တို့၌ပင် နောက်ထပ် လူဦးရေ ချောင်ချောင်လယ်လယ်နှင့် အများကြီးတိုးနိုင်သေးသည်။

ဂျာမန်လူမျိုးတို့သည် နေ့စရာ မြေယာမဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ နာဇီတို့က မှတ်ယူခဲ့ကြကုန်ပြီ။ ဂျာမန်လူမျိုးတို့သည် နေ့စရာမြေတွက်ရရှိရေးအတွက် မိမိ၏အသက်သွေးကိုရော၊ သူတစ်ပါး၏ အသက်သွေးကိုပါ ညှာတာလိမ့်မည်မဟုတ်ဟူသော ဝါဒကို ဂျာမန်လူတိုင်း၏ ဦးနှောက်တွင် အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ်ကစ၍ ရိုက်သွင်း၍ထားခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့်လို့ သေချာစွာ တွက်ချက်ခဲ့လျှင် ဂျာမန်နိုင်ငံသည် ယခုလက်ရှိလူဦးရေထက် ပိုမိုများပြားသော လူထုကို ကျွေးမွေး၍ ထားနိုင်လေသည်။ ဤအချက်အားလုံးကို သိပ္ပံပညာက ထောက်ခံချက်ပေး၍ထားခဲ့လေပြီ။ မြေလွှာသည် ကပြ၏အားခါတ်ကို သို့လောင်ရာဖြစ်သောကြောင့် ထိုအားခါတ်ကို စိုက်ပျိုးနယ်ချဲ့၍ စိုက်ပျိုးသီးနှံပိုမိုထွက်အောင် ကောင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်လေသည်။

သဘာဝရာသီဥတု၏ ခုခံမှုကြောင့် မြေကြီးကို ယခုထွက်နေတာထက် ပိုမို၍ ထွက်လာအောင် မလုပ်နိုင်တော့ပြီဟူ၍ ဗျေတ်နှင့် အခြားမောလသူဝါဒီများက အနိုင်အမာဆိုနေကြကုန်သည်။ သူတို့ရဲ့ ဤငြင်းဆိုချက်ကို အထောက်အခံသာကေအဖြစ်ဖြင့် သူတို့

သည် တောတွေကို ခုတ်လှဲလိုက်သဖြင့် မြေဩဇာခမ်းခြောက်သွားသော မြေယာကောင်းများလည်း ဖုန်းဆိုးကုန်းဖြစ်ကုန်ကြသော တတိယ မြေဩဇာအလွှာကို ရေနုနှင့်လေက ပင်လယ်သို့ ယူဆောင်သွားသော အမေရိကတိုက်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ပြကြကုန်၏။

၎င်းတို့သည် ဤမျှနိုင်လုံသော အချက်တို့ကို အခြေခံပြုလုပ်ကြပြီးလျှင် လုံးဝအနက်အဓိပ္ပါယ်မရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဗျေတ်သည် အမေရိကတိုက်၏ မြေဆီဩဇာ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါး ပျက်ပြားခြင်းအတွက် အောက်ပါအချက်များကို တရားခံအဖြစ်ဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့လေသည်။ နံပါတ်တစ်ဖြစ်သော ပထမတရားခံကား တောအုပ်ကြီးများကို ခုတ်လှဲသော ခါးမနှင့် ပေါက်ဆိန်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယတရားခံမှာ သံထည်ဖြစ်သည်။ ထိုသည့် စာရင်းတွင် ပြောင်းဖူးပင်လည်း ပါဝင်သည်။ ၎င်းသည် ဆစ်ဖလစ်ပိုးနှင့်တူသည်ဟူ၍ ဗျေတ်က ယူရှိသည်။ သူသည် ထိုသည့် ဥပမာကလေးကို အလွန်အကြူး အထူးနှစ်သက်ပုံရသည်။ အကြောင်းမူကား ၎င်းဥပမာကလေးကို သူ၏ကျမ်းစာတွင် ဝေဝေစေ ထပ်တုံတလဲလဲ နေရာများစွာ၌ ဖော်ပြခဲ့သောကြောင့်တည်း။

မြေဆီဩဇာကို ကျူးကျော်စော်ကားတဲ့အတွက် အရင်းရှင်စနစ်ကို အပြစ်မတင်ဘဲ ဗျေတ်သည် သက်မဲ့ဖြစ်သော ပေါက်ဆိန်ခါးမနှင့် ထယ်ထွန်များကို အပြစ်ပို့လေသည်။ သို့ရာတွင် ဓလုတ်တိုက်ပြီး ချော်လဲလို့ ဒဏ်ရာရသည့်အတွက် ကြမ်းပြင်ကို လက်သီးနှင့် ထိုးသည့် လုပ်ငန်းမျိုးကား ဘာမျှအဓိပ္ပါယ်မရှိသော အလုပ်ဖြစ်သည် ဟူ၍ ဓလေးအရွယ် လူမမယ်တို့ကိုပင် သိရှိနားလည်ကြပြီး ဖြစ်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လယ်မြေများကို သဲကန္တာရကြီးက ဝါးလာပြီး အမေရိကတိုက်ဟာ ဒုတိယအလန်တိုက်ဖြစ်တော့မှာပဲ။ အမေရိကရဲ့ မြေဩဇာတွေ ပင်လယ်ထဲ ရောက်ကုန်ပါပြီဟူ၍

အချို့ အမေရိကန်များက စီးရိမ်တကြီးအော်၍ နေကြလေပြီ။ ၎င်းတို့ကို အချို့သော အမေရိကတိုက်သားတို့ကပင် အဆိုးကို မြင်တဲ့ အနာဂတ်ဝင်ဆရာတွေဟူ၍ သမုတ်လိုက်ကြကုန်ပြီ။ သို့ရာတွင် လူသား၏ ကံကြမ္မာကောင်းချင်တော့၊ ၎င်းတို့သည် မှားယွင်းသော အနာဂတ်ဝင် ဆရာတို့သာဖြစ်ကြကုန်ပြီ။ အကြောင်းမူကား၊ လူသားကို သဲကန္တာရက ဝါးမျို၍မသွားနိုင်ပါ။ လူသားကသာလျှင် သဲကန္တာရများကို လွှမ်းမိုးကြီးစိုး၍ လာနေချေသည်။ လူသားသည်-သိပ္ပံပညာက ချပေးသော မူအတိုင်းသာလျှင် လူသားသွေးစုပ်ကောင်ရဲ့ အကျိုးအမြတ်တိုးပွားရေးကို ဂရုမပြုမူ၍ လူများစု လူသားထုတစ်ရပ်လုံး၏ ကောင်းစားရေးကို မြှင့်တင်ရန် ကြိုးစားခဲ့လေပြီ။

သဘာဝဓမ္မသည် အပြင်းအထန် ခုခံငြင်းဆန်သည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် လူသား၏ လုပ်အားသည် ထိုသည့် အခုအခံကို တွန်းလှန်၍ လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ စနစ်တကျ တည်ဆောက်အပ်သော သဟာယသမဂ္ဂ လုပ်သားအားကြောင့်၊ မြေဩဇာခမ်းခြောက်ခြင်းဘေးမှ ကင်းဝေးခဲ့ပြီ။ မှားယွင်းသော ထွန်ယက်မှုကြောင့် မြေမှုန်သို့မဟုတ် ဖုံးအဖြစ်သို့ရောက်၍ ဖျက်စီးသွားတဲ့ မြေဩဇာကိုသာလျှင် ရေနင့်လေတို့က သယ်ယူ၍ သွားနိုင်လေတော့သည်။

လယ်ယာကောင်းကျွန်းကို ရေ-လေ-ဟူသော သဘာဝ ဓမ္မက ဖျက်ဆီးမှုကား၊ တားဆီး၍ ရနိုင်သောကိစ္စဖြစ်သည်။ ရေလွှမ်းမိုးရာဌာနများ၌ တောအုပ်ကြီးများဖြစ်လာအောင် သစ်ပင်များကို ဖိုက်ပျိုးရမည်။ လယ်ကွင်းယာပြင်များကို လေကာများ ဆောက်လုပ်၍ အကာအကွယ်ပြုလုပ်ပေးရမည်။ မြေကြီးကို အစိုင်အခဲကလေးတွေ အခြေအနေ၌ တည်ရှိနေစေရန် ဂရုပြုရမည်။ မှုန်းမှုန်းညက်ညက်ကျေ၍ မြေမှုန်အဖြစ်သို့ မရောက်အောင် ပြုလုပ်ရမည်။

သဘာဝဓမ္မကို ပြန်လည်ပြုပြင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်

ရှိသော ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံက စတာလင်စီမံကိန်းအတွက် ပိတ်လုပ်ကိုင်သူမှန်သမျှတို့သည် အထက်၌ ထုတ်ဖော်ခဲ့သော အချက်များကို အကွက်ကျကျ သိမြင်ကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ကပ္ပါပေါ် အခြားသော ပြည်လူ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံအများတို့ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ စနစ်ကို အတုယူလျက် ရှိကြလေပြီ။ သို့ရာတွင် အမြတ်ကြီးစားစနစ် လွှမ်းမိုးကြီးစိုးသော နိုင်ငံတို့၌မူကား မြေဩဇာကို မတော်မတရား စော်ကားမှုကြောင့် မြေလွှာက လူသား၏ နေ့စဉ်အာဟာရ ထွက်ပေးရန် ငြင်းဆန်လျက်နေသော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်၍ နေချေပြီ။

ပါးစပ်ပိုနှင့် အစာပို

အမေရိကတိုက်မှ ခေါင်းဆောင်အများတို့သည် ပါးစပ်ပိုနှင့် အစာဟူသော ပြဿနာနှစ်ရပ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသဖြင့် ယခုအခါ အများကြီး သာဓွေယိုင်ဖြစ်နေကြလေသည်။ ဤစကားနှစ်လုံးသည် ဆီလျော်သော အဓိပ္ပါယ်မှ လုံးဝဆီတိုသွင်းသော ပုဒ်များဖြစ်၏။ အမှန်ဖြစ်သင့်တာကတော့ ကမ္ဘာလောက၌ စားသူများလွန်း၍ အစားအစာ နည်းလွန်းသည်။ သို့မဟုတ် အစားအစာများလွန်း၍ စားသုံးသူ နည်းလွန်းသည်ဟုသာဖြစ်သင့်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆင်ခြင်တုံ ဉာဏ်ပညာနှင့် အရင်းရှင်စနစ်တို့ လမ်းခွဲကွဲသော ညောင်ညိုပင်စခန်းကား အလှမ်းကွာလှပြီဟူ၍သာ ကျွန်ုပ်တို့ဆိုရန် ရှိတော့သည်။ သို့ရာတွင် ထူးခြားတာကတော့ အမေရိကတိုက်တွင် တဦးတယောက်တည်းသော လူသား၏စိတ်၌ အချင်းချင်းဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော (၁) တဇောင်းစေးနှင့် မျက်ရွေးဖြစ်သော အနုမာနများ တချိန်တည်း (၂) တပြိုင်နက်တည်း ကိန်းအောင်းနိုင်သော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

မတ်လ (၃၁)ရက်နေ့၌ အမေရိကန်အစိုးရ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဌာန အတွင်းဝန် မစ္စတာဗရင်နန်က အောက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုသည်။

အသား-နွားနှင့် သက်ဆိုင်သော ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတို့ပြိုင် ဥများနှင့်ပတ်သက်ရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ အသုံးအစားနှုန်းအများကြီး ကျဆင်းသွားခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ စားသုံးအပိုပစ္စည်းတို့ကား တိုးပွားလာချေသည်။ အဲဒီမှာ အရင်းရှင်စနစ်ရဲ့ လောဂျစ်ကို အသင်တို့တွေ့မြင်နေရပြီမဟုတ်လော။

ပိုလျှံနေသော အစားအစာကို သနားစရာဖြစ်သည့်ထမင်းငတ်တို့အား ဖြန့်ဖြူးခြင်းမပြုမူ၍ အမေရိကန်အစိုးရသည်၊ ကုန်လောင်ရုံကြီးငယ်နှင့် ၎င်းကို သိုလှောင်ထားပြီးလျှင် အပုတ်အသိုး ခံထားလေသည်။ ဂျီစပါးတို့ကား၊ အတော်အတန် ကာလရှည်လျားအောင် သိုလှောင်၍ ထားနိုင်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ကြစေကာ-ထောပတ်တို့ ၉-နွားနှို့တို့ ဆိုတာတွေကမူကား မကြာမတင်ပင်။ အသုံးမဝင်သော အမြစ်သို့ရောက်၍ သွားနိုင်ကြကုန်၏။ ဒါပေမယ့်လို့ အမေရိကန်အစိုးရသည်၊ ဤအချက်တွေကို ဒုက္ခခံ၍ စဉ်းစားပုံမရချေ။ အကြောင်းမူကား၊ ၎င်းအစိုးရသည် စားကုန် သောက်ကုန်-အမြောက်အများကို တမင်တကာစေတာနာနှင့် မကြာခဏ ဖျက်ဆီး၍ ပစ်နေသောကြောင့်တည်း။ ဖေဖေါ်ဝါရီလ (၁၀)ရက်နေ့စွဲနှင့် လန်ဒန်မြို့မှ ထုတ်ဝေသော အီကီနိုမစ်ဂေါ် သတင်းစာ၌ အမေရိကန်အစိုးရ၏ စိုက်ပျိုးရေးဌာနသည် ၂၅-သန်း မှ ၄၈-သန်း ဖျာသော အာလူးတင်းများကို အလုပ်ကြီးတခု လုပ်ပြီး ဆေးအပြင်ဆိုးနေသည်ဟူ၍ ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေပြီ။ ဤသို့ဆေးပြာဆိုးတဲ့ လမ်းစဉ်၏ ရည်မှန်းချက်ကား အခြားဟုတ်ပါရိုးလား။ အဲဒီသည် လောက်သော အာလူးတွေကို စားသုံး၍ဖြစ်နိုင်အောင် ဖန်တီးလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ချေသည်။

ထိုလမှာပင် ထုတ်ဝေသော နယူးယောက်ဟာ ခဲလ်တစ်ဗွန်း သတင်းစာကြီး၌လည်း အမေရိကန်အစိုးရသည်၊ ဒေါ်လာ ၆၁,၅၀၀,၀၀၀ တန်ဖိုးရှိသော အာလူးတင်းပေါင်း ၅၀,၀၀၀,၀၀၀ ကို တောင်သူတို့ထံမှ ဝယ်ယူပြီးလျှင် ၎င်းတို့ကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသော သတင်းကို တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် ဤသို့သော အဖျက်လုပ်ငန်းအတွက် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း (၈၀)မှ (၁၀၀) အထိ အစိုးရက သုံးစွဲခဲ့ဘူးလေပြီ။ စင်စစ်မှာ ပိုလျှံသော စားကုန်သောက်ကုန်များကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရန်အတွက် အမေရိက

တိုက်တွင် စရာခေါင်းတောင်းကြိုက်ကြီးတွေနှင့် လုံးပမ်းနေကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဒေါ်လာသန်းပေါင်း (၄၀၀၀)ဟု ဆိုအပ်သည့် ကြီးမားသော အသုံးစရိတ်ကို အထက်ပါလမ်းစဉ်ဖြင့် ပေါ်လွင်ခဲ့လေပြီ။ သို့သော်-ဤမျှရက်ရက်ရောရော နှမြောကင်းရှင်းသုံးစွဲခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား ဘာလဲ၊ ၎င်းကားအခြားဟုတ်ပါရိုးလား? ပိုနေသော အစာကို ပျောက်ဖျက်ပစ်ခြင်းဖြင့် စားကုန်သောက်ကုန် ဈေးနှုန်းမြင့် တက်နေရန်သာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတော်၌မူကား အသစ်သစ်ဖြစ်သော ကုန်ဈေးနှုန်းလျော့ချမှုတိုင်းသည် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ မင်္ဂလာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အရင်းရှင်နိုင်ငံများ၌သော်တမူကား ကုန်ဈေးနှုန်းကျဆင်းမှုသည်၊ အရင်းရှင်များအတွက် ကြောက်စရာလန့်စရာ အဝ မင်္ဂလာတစ်ခုဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည်၊ စားကုန်သောက်ကုန်ဈေးနှုန်းကို အမြဲတစေ မြင့်တက်၍ နေစေရန် လုံးပမ်းလျှက်နေကြကုန်၏။ မှန်လှ၏။ ဤသန်းပေါင်း (၄၀၀၀)မျှသော ဒေါ်လာငွေတို့သည် အမေရိကတိုက်ရှိ ဝန်ကြီးတံတိုင်းကြီးတို့၏ အိပ်ထဲမှ ထွက်လာသောငွေများ မဟုတ်ကြချေ။ အမှန်ဆိုရသော်၊ ၎င်းငွေများကို အခွန်ထမ်းလူထုနှင့် နို့နှင့်အသား၊ ဆန်နှင့်စပါးဟူသော အစားအစာတွက် ငွေကြေးပိုမို၍ ပေးနေရသော လူများ၏ထံမှ ကောက်ယူခဲ့လေသည်။ အစားအစာရောင်းချသူများအတွက် အလွန်အမြတ်ထွက်သော အလုပ်ပါပေ၊ သို့ရာတွင် အမေရိကန် လူများစုအတွက်သော်ကား အလွန်အသက်ရှက်ပုံမဲ့ကိစ္စတရပ် ဖြစ်ချေသည်။

မြေလွှာ၏ စားနပ်ရိက္ခာထွက်ကုန်နှုန်း တိုးတက်သည်ထက် ပို၍ လျင်မြန်စွာ လူဦးရေက တိုးပွားများပြားနေခြင်းကြောင့် ကပွါမြေကြီးသည် ၎င်း၏သားသမီးများကို အစာဝအောင် ကျွေးနိုင်တော့မည်မဟုတ်ဟူ၍ မော်လသူ၏ နောက်လိုက်တို့က ဆို၍နေကြကုန်

၏။ သို့ပေမယ့်လို့ အစိုးရအဖွဲ့များ၌ပါဝင်ကြကုန်သော အလုပ်ရှင်အတိုင်ရှင်နှင့် ထိုအရင်းရှင်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များက သူတို့၏ အယူအဆအားဖြင့် အလွန်ရှားပါးလှသော စားနပ်ရိက္ခာများကို အရေးတကြီး ဖျက်ဆီးလျက်နေကြကုန်၏။

ကပွါမြေပြင်၌ စိုက်ပျိုးမြေ လုံလုံလောက်လောက် မရှိဟူ၍ ၎င်းတို့က ဆင်ခြင်ပေးလျက် ဤသို့ပြောဆိုနေရင်းပင်၊ သူတို့သည် တည်ရှိသော စိုက်ပျိုးမြေရိယာကို ဖြတ်တောက်ပယ်ဖျက်လျှက် နေကြကုန်၏။ ဤကိစ္စများသည် အင်ပွါယ်ပေါ်လွင်ထင်ရှားပြီးဖြစ်၍၊ ထပ်မံမို့ ကာ ဖွင့်နေရန်မလိုချေ။ ဤမျှဆိုးဝါးသောကိစ္စမျိုးသည်၊ သမာသမဂ္ဂဝါဒီနိုင်ငံများ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်ဟူ၍ အတွေး၌ပင် ထင်နိုင်ပါမည်လော။ အမှန်မှာ မြေဩဇာကိုရော၊ မြေထွက်သီးနှံကိုပါ ဖျက်ဆီးနေသည့် လက်သယ်ကတော့၊ အရင်းရှင်စနစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကပွါလောကကြီးကို အငတ်ဘေးမှ ကင်းဝေးစေရန် အလိုရှိခဲ့ပါမူ၊ ထိုထိုအငတ်တို့၏ အပိုပါးစပ်တွေကို သုတ်သင်ပစ်ရမည်ဟူ၍ အရင်းရှင်စနစ်၏ ခေါင်းဆောင်တို့က ပြောဆိုနေကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အငတ်တွေကတော့၊ သည်လို မယူဆကြချေ။ ထိုမျှကပါရိုးလား၊ အရင်းရှင်စနစ်ကို လက်စတုံးချေမှန်းနိုင်မှသာလျှင် ကပွါ၏ အငတ်ပြဿနာပြေလည်လိမ့်မည်ဟူ၍ပင် အငတ်တွေက တဖြည်းဖြည်းသိ၍သိ၍ လာကြလေပြီ။

ဟင့်အင်-အငတ်နှင့်အခွဲတို့ဟာ၊ ရှောင်လွဲ၍ မရနိုင်သောကိစ္စ များ မဟုတ်ပါချေ။ ၎င်းတို့သည် သမာသမဂ္ဂဝါဒီနိုင်ငံများ၌ -အင်ပွါယ်မရှိသော စကားလုံးပိုများဖြစ်၍ နေကြလေပြီ။ လူထုသည် စနစ်တကျ သဘာဝဓမ္မကိုပြန်လည်ပြုပြင်၍ အလုပ်သမားဆိုတဲ့ လူသားသည် သူ၏နေထိုင်ရာ၌ ဤမြေလွှာကို အရှင်သခင်၏ မျက်လုံးဖြင့် ကြည့်ရနိုင်သောအခါ ထိုအငတ်နှင့် အခွဲတို့သည် တစ်ခါထဲ ပြန်လမ်းမရှိ ပျောက်ကွယ်၍ သွားကြပေလိမ့်မည်။

အနန္တမြေထွက်ရတနာ

ဤမြေလွှာသည် မြေနေလူသားအားလုံးကို အစာအာဟာရ ဝဝလင်လင် ကျွေးမွေးရန် မတတ်နိုင်တော့ပြီဟူ၍ အယူသီးလျက်ရှိ ကြကုန်သော မော်လသူစ်ဝါဒီများ၏ အသံတွင်စွဲဝင်နေသော ယူဆ ချက်ဘစ်ခုမှာ၊ လူသားကိုယ်တိုင် လက်ကိုင်ပြုနေသော သဘာဝ အခြေခံပစ္စည်းများ တဖြည်းဖြည်းတိုး၍လာပြီဟူသော အနုမာနဖြစ် သည်။ သူတို့သည် လူသားအာဟာရပြတ် တကယ်ထမင်းငတ်မည့် အရေးကိုသာမကမူ၍ ကျောက်မီးသွေးငတ်ခြင်း-သံငယ်ခြင်း သစ်ဝါးငတ်ခြင်းမှစ၍ အမျိုးမျိုးသော အတတ်တေးတို့ကို ကြိုတင် ၍-ဗေဒင်ဟောနေပြီ။

အမေရိကတိုက်၌ သဘာဝအခြေခံပစ္စည်းများကို မဖော်ထုတ် ယူငင်မှုကား၊ အလွန်ဆိုးဝါးသော အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်၍ နေလေပြီ။ ကျောက်မီးသွေးတွင်းကို အရံမတားတော့ အကောင်းဆုံး အထွက်ဆုံးတွင်းကိုသာ တူးဖော်ကြသည့်အပြင် အဲ့သည်လိုတွင်း တွေကိုပင် အမြတ်အစွန်း များများမမြင်တဲ့အခါ ချက်ခြင်း စွန့်ပစ် လိုက်ကြလေသည်။ ရေနံနှင့် ပတ်သက်ရာ၌လည်း ဤနည်းနှင့်ပင်။ ရေနံတူးသမားတိုင်းသည် သူ့မှာ စွမ်းအားရှိသမျှ ရေနံကိုထုတ်နှုတ် ၍ စုဝံ့ပြီးယူရန် ကြိုးပမ်းသည်။ အခြားသူအတွက် ကရုဏာဖက် ခြင်းမရှိနိုင်တော့ပြီ။ ဤသို့သောလမ်းစဉ်၌ ရေနံများအတော်ပင် ဖိတ်စင်၍ သွားခဲ့သည်။ ရေနံအထွက် ယုတ်လျော့နည်းပါးလာတဲ့

အထိမ်းအမှတ်ကို တွေ့ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိုရေနံတွင်းများကို စွန့်ပစ်လိုက်ကြ လေသည်။ အကျိုးကတော့ ရနိုင်သမျှ ရေနံအတွက် တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါး၍ သွားမြင်းပင် ဖြစ်လေတော့ သတည်း။ ဤသို့အားဖြင့် အရင်းရှင်တို့သည် မြေလွှာအတွင်း၌ မြှုပ်လျက် ငုပ်လျက်နေသော ရတနာများကို ထုတ်ဖော် ရာ၌လည်း အလားတူ ဆိုးဝါးသောမူများကို အသုံးပြုခဲ့ကြလေပြီ။

အရင်းရှင်သမဂ္ဂဝါဒီတို့သည် အရင်းရှင်စနစ် မီးဇာကုန်ဆိခမ်း အခြေသို့ ရောက်နေသောအချက်ကို ကိရိယာတန်ဆာပလာလိုနေ လို့ဟူ၍ ပြောဆိုနေကြကုန်၏။ ထိုသည့် အရင်းရှင် စီးပွားရေးသမား တို့၏ တွက်ကိန်းအရ ဆိုရင်လဲ လူသားသည် မကြာမီကာလအတွင်း မှာ ကျောက်မီးသွေး၊ ရေနံနှင့် သံလက်မဲ့ဖြစ်ရတော့မည်။ အဲသည် စီးပွားရေးသမားတို့၏ သံယောင်ကို လိုက်နေကြတဲ့ အပေါ်စား သိပ္ပံ ပညာသည်တို့ကလည်း ဤကပြုကြီးသည် အလင်းရောင်အပူခတ်၊ ထိုပြင်စက်ကိရိယာများနှင့် ဆိုးစားကွဲရတော့မည်ဟူသော ဝမ်းနည်း ဖွယ်ဇာတ်လမ်းများကို ခင်း၍ နေကြလေပြီ။

သို့ရာတွင် တိုးတက်သော လက်နက်ကိရိယာများရှိခဲ့လျှင် စကျင်ကျောက်ခဲမှ သံထုတ်၍ ရနိုင်သောအချက်ကို ဤပုဂ္ဂိုလ်များ သိသင့်လေပြီ။ ညံ့သောသတ္တုရိုင်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်နိုင်သည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ရန်အတွက်လဲ အလုပ်စခန်းများကို တည်ဆောက်ပြီးလေပြီ။ တူးဖော် ရာ၌ အသုံးပြုသော လက်နက် ကိရိယာ အဆင့်အတန်းမြင့်တက်လာလေလေ သံ၊ ကြေးနီ၊ သွပ်နှင့် အခြားသော မြေသတ္တုများ ပိုမိုမြောက်များစွာ ထွက်လေလေ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား ၎င်းသတ္တုများကို ညှံ့ဖွင်းသော (ဝါ) တန်ဖိုးများများမရှိသော မြေထွက်သတ္တုရိုင်းမှ ထုတ်ယူရရှိနိုင် သောကြောင့်တည်း။

တချိန်က လူသားသည် အခြားသတ္တုများထုတ်နှုတ်၍ မရနိုင်

သော သတ္တုရိုင်းများကို သတ္တုညာဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် ယခုအခါသော် ထိုသည့်သတ္တုညာများကို လူသား၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ၌ အသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည် လူသားကို ရှေးကလို မညာနိုင်ကြတော့ချေ။ ရွံ့စေးသည် အလှပင်နီယံသတ္တုကို မကုန်ခမ်းနိုင်အောင် ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ မြေတွင်းမှာ မဂ္ဂနက်ဆီယမ်နှင့် ဗယ်ရီးလီယမ် ဓါတ်များ မကုန်ခမ်းနိုင်အောင် ကိန်းဝပ်လျက်ရှိနေသည်။ ပေါ်တက်ဆီယံနိုက်ထရိတ်မှ နိုက်ထရိုဂျင်ဓါတ်ကို ထုတ်ယူရသည်ဟူ၍ ရှေးကမှတ်ယူခဲ့ကြကုန်၏။ ချိုလီနိုင်ငံမှ ပေါ်တက်ဆီယမ်နိုက်ထရိတ် အခြေခံကလေး ကုန်သွားခဲ့လျှင် လူသားတော့ အမှန်အတိအကျနှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့မှာပဲဟူ၍ တွေးပြီး အရင်းရှင် စီးပွားရေးသမားကြီးတွေ ဆွေးနေကြကုန်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါမှာ မြေဩဇာကောင်းအောင် လုပ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် နိုက်ထရိုဂျင်ဓါတ်ကို လေထဲမှထုတ်နှုတ်၍ ယူနိုင်လေပြီ။

သစ်ရွက်ဆွေးနှင့် ကျောက်မီးသွေးအညိုကဲ့သို့သော ဒုတိယအတန်းစား ထင်းများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျောက်မီးသွေးနှင့် ရေနံကဲ့သို့သော ပထမတန်းစားထင်းများကို ချွေတာနိုင်ကြကုန်၏။ ရေသေများ၏အောက်၌ တွေ့ရသော မှော်နှင့်ရေညိုများကိုပင် ကောင်းစွာ အသုံးချနိုင်၍နေလေပြီ။ ၎င်းတို့မှာ မော်တော်ပက်ထရိုက် စစ်ထုတ်၍ ယူနိုင်လေပြီ။

သံသတ္တုသည် သံချေးစားခြင်းကြောင့် အများကြီးလျော့ပါး၍ သွားတတ်၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင် သံသတ္တုရိုင်းတန်ပေါင်း အနုပွကန်း ပိုမိုရရှိစေရန် စူးစမ်းတူးဖော်နေရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒါပေမယ့်လို့ ဤသို့သံချေးစားသည့်အယဉ်ကို နှေးသွားအောင် ပြုလုပ်နိုင်သော စွမ်းရည်သတ္တိ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှိ၍လာလေပြီ။ ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်ရာ၌ သံချေးစင်သော သံမဏိသည် ဥဒါ

ဟရုတ်ပုံစံ ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏နေထိုင်ရာ ကပ္ပိမြေလွှာအတွင်းမှာ တည်မီတဲ့ ရတနာတို့ကား မကုန်မခမ်းနိုင်အောင် ပေါများလှချေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့၏ တန်ဖိုးကိုနားလည်၍ သိမ်းဆည်းရန် ကျွမ်းကျင်ဖို့လိုသည်။ ကျောက်မီးသွေး-ရေနံ-သံ-ဒန်-ဂျွတ်-သွပ် - ပြဒါး စသော သတ္တုများသာလျှင် မြေထွက်ရတနာများဖြစ်ကြသည် မဟုတ်သေး။ စင်စစ်သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိပြီး နေ့စဉ်တွေ့မြင်နေရတဲ့ သဲ-ရွံ့-ရေ-လေ-နေရောင်ခြည်တို့၌လဲ မြေထွက်ရတနာ အမြောက်အများတည်ရှိလေသည်။ ၎င်းတို့ကို နေရာတကျ ကောင်းမွန်သင့်မြတ်စွာ အကျိုးပြုလုပ်ငန်း၌ ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်လေလေ ၎င်းတို့၏တန်ဖိုးများ တိုးတက်၍လာလေလေပင်။

သို့သော် မိမေ့ ဖမေ့ကို တွေ့ကရာအရပ်၊ ဘာစည်းကမ်းမှ မထားဘဲ အကျိုးမဲ့ဖြုန်း၍သုံး၍ ပစ်တတ်သော သားဆိုးသမီးဆိုး အမွေခံဆိုးတို့၏လက်၌ ထိုထိုတန်ဖိုးကြီးမားလှသော ရတနာတို့သည် တစတစ ရှာမရအောင် ပျောက်ပျက်၍ ကုန်တတ်လေသည်။ သို့ရာတွင် သေချာစေ့စပ်၍ စည်းစနစ်ကျသောလက်သို့ ရောက်တဲ့ ပစ္စည်းတို့မှကား ရွံ့စေးနှင့် ညှို့နှစ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ၊ လူသုံးရတနာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်လေသည်။

မြေလွှာကို ဘယ်ပုံပြန်လည် တည်ဆောက်မည်နည်း?

ကပ္ပါမြေပြင်ရှိ နေရာတိုင်း၌၊ လူနှင့်လူချင်း သွေးစုပ်၍ လယ်လိုးခြင်းမှ ကင်းလွတ်သော တချိန်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ရပေဦးမည်။ ထို့ပြင် သတ္တန္တရကပ်ဟုဆိုအပ်သည်။ စစ်ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ အကြောင်းတရားများနှင့်တကွ လူထုအမြောက်အများ အငတ်နှင့် အမွဲကြောင့် သေပွဲဝင်ရသည့် ကြမ္မာဆိုးများ၊ လုံးဝ ကင်းစင်သော တစ်ချိန်သို့လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ကြရပေဦးမည်။ နောက်ဆုံး၌ အရင်းရှင်စနစ်၏ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်၍ ထွက်လာသော လူထုသည် သိပ္ပံပညာ၏ ချမှတ်ထားသောမူအား လျော်စွာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ နေရာ၊ ဤမြေလွှာကို ပြန်လည်မွမ်းမံရန် စွမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

စေ့စပ်သေချာသော ဆရာ၏ မျက်လုံးအစုံဖြင့် လူသားသည် ကပ္ပါမြေလွှာပေါ်ရှိ တိုက်ကြီးများနှင့် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာတို့ကို၎င်း၊ ကုန်းမြေဖြင့် တောင်တန်းများနှင့် လွင်ပြင်တို့ကို၎င်း၊ သေချာစေ့ငု၊ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် မည်သည့်အရာတွေ့ကို ပြောင်းလဲပစ်ပြီးလျှင် မည်သို့ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရမည်ဟူသော အချက်ကို ဆုံးဖြတ်ပေလိမ့်မည်။

လူသားသည်-ဓာတ်သေ (မက်တား)နှင့် ဓာတ်ရှင် (အင်နာ

ဂျီ) သို့မဟုတ် ရေနှင့်ကျောက်မီးသွေး၊ သို့မဟုတ် ရေနံနှင့် သတ္တုတို့ကို အသုံးနှင့်အကျန် ညီမျှအောင် ပြုလုပ်ပေးလိမ့်မည်။ အားလုံးအလေး၊ ရှေးဦးစွာ သူသည် နေ-ရောင်-ခြည် (ဝါ) ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေပြင်သို့ လူရိယာနေမင်းက ဝေငှ၍ပေးလိုက်သော အလင်းနှင့် အပူဓာတ်ကို အလဟဿ (ဝါ) အကျိုးမဲ့ဖြုန်းတီးခြင်းကို ဟန့်တားရန် လုံးပမ်းရပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏မြေလွှာသည် မည်သည့်အရာကိုမျှ လက်မခံလိုဟု မငြင်းဆိုသည့် အယူသမားသက်သက် ဖြစ် သည်။ မြေပြင်၌ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိကြသော စိမ်းစိုသော သစ် တောများသည် နေရောင်ခြည်ကိုစု၍ အကိုင်းအခက် အရွက်အလက် ပင်စီပင်လုံး အပွေးအခေါက် အသီးအပွင့် အကာအဆံတို့၏ တည်မြဲခါတ်အားအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်လေသည်။

သို့ရာတွင် သစ်ပင်များကသာလျှင် နေ၏အားခါတ်ကို စုပ်ယူသည်မဟုတ်တုံသေး။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏မြေလွှာမှာ ကိန်းဝပ်လျက်ရှိသော (ဝါ) ပူနွေးနွေးရှိသောအားဓာတ်သည်လည်း ထိုနေ၏ အားခါတ်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာမှာရှိသော ရေစီးကြောင်းများနှင့် ကပ္ပါမြေပြင်တွင်ရှိသော လေကြောင်းများကို မောင်းနှင်နေသော အရာသည်လည်း ထိုနေ၏ အားဓာတ်ပင်ဖြစ်လေသည်။

ရေကို ရေနွေးငွေ့အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းဖြင့် နေရောင်ခြည်သည် တစ်နှစ်လျှင် ကုဗကီလိုမီတာ - ၃၈၀,၀၀၀ ရှိသော ရေကို မ-တင်၍ သွားလေသည်။ ထိုရေကား မိုက်ကားလိကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော ကံကြီးရှစ်စုမှ ရေထုနှင့်ညီသည်။

လူသား၏လက်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရုံများနှင့် အခြားအားပေးစက်တို့မှ ထုတ်လိုက်သော ဓာတ်

အားစုစုပေါင်းသည် နေမှမြေလွှာက ရရှိသော ဓာတ်အားစုစုပေါင်းသည် နေမှမြေလွှာက ရရှိသော ဓာတ်အားထက် အဆပေါင်း (၁၀၀,၀၀၀)တစ်သိန်းနီးပါးရှိလေသည်။ ဤသို့မြောက်များလှ သော နေ၏ကောင်းမှုများအနက်မှ လူသားသည်၊ မည်ရွေ့မည်မျှ ဝေပုံကျရရှိနိုင်သနည်း။

သစ်ပင်တို့သည် သစ်ရွက်ပေါ်သို့ ကျရောက်သောနေရောင်ခြည်၏ တစ်မှနှစ်ရာနှုန်းကိုသာလျှင် ခါတုဖေဒခါတ်အားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ လူသားစိုက်ပျိုးသော သစ်ပင်များသည် မြေမျက်နှာပြင်၏ ၁၀-ပုံ-၁ ပုံကိုသာလျှင် လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ လိုရင်းဆိုရလျှင် သစ်ပင်များသည် မြေပြင်သို့ရောက်သော နေ၏အားဓာတ်အနက်မှ ၀.၁ သို့မဟုတ် ၀.၂ ရာနှုန်းမျှကို ကျွန်ုပ်တို့အတွက် သိမ့်ပေးလေသည်။

လူသားသည် ကောက်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာကို တိုးချဲ့၍ အသီးအနှံအထွက် ပိုလာအောင် ကြိုးပမ်းလိုက်လျှင် အထက်၌ ဖော်ထုတ်ခဲ့သော ရာနှုန်းကို ကျော်လွန်၍ သစ်ပင်များသည် လူသားအတွက် နေရောင်ခြည်ဓာတ်အားကို သိမ့်ပေးပေးလိမ့်မည်။ ထို့ပြင်သူသည် နေရောင်ခြည်ကို အသုံးပြုတဲ့ အခြားဓာတ်တစ်ခု၏ (ဝါ) ရေ၏လုပ်ငန်းကို အပြင်းအထန် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ပေးလိမ့်မည်။ အလွန်တရာကြီးကျယ်အားကောင်းလှသော မော်တာစက်ကြီးကဲ့သို့နေသည်။ ရေကို သမုဒ္ဒရာမှ ကုန်းမြေသို့ တဖန် ၎င်းမှ သမုဒ္ဒရာသို့ လှည့်ပတ်၍ မောင်းနှင်နေလေသည်။ ဤနေရာ၌လည်း အလဟဿဓာတ်အားမကုန်ခမ်းစေရန် အလို့ငှါ ကျွန်ုပ်တို့ဤသို့လည်ပတ်သော ရေ သံသရာကို စနစ်တကျ (ဝါ) စည်းကမ်းတကျ ဖြစ်အောင် လမ်းညွှန်ရပေမည်။ ဆိုလိုရင်းကား ရေကို လူသားအတွက် အကျိုးများနိုင်သမျှ များအောင် အသုံးပြု

ပြီးနောက်မှ ပင်လယ်တွင်းသို့ စီးဆင်းခွင့်ပြုရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အာဖရိကတိုက်ရှိ မြစ်ကြောင်းများကို ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းဖြင့် လူသားသည် ဆဟာရနှင့် ကလဟာရ သဲကန္တာရကြီးများကို ရေသွင်း၍ သစ်ပင်ဝါးပင်များဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေ၍လာအောင် ဖန်တီးနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဩစတြေးလျတိုက်သည် မိုးခေါင်သည့်ဘေးနှင့် မကြာခဏ တွေ့ကြုံရတတ်သည်။ တစ်ရံတခါ နှစ်စဉ် မခြားဆက်ကာ ဆက်ကာ တွေ့ရတတ်သည်။ ဒါပေမယ့်လို့ ၎င်းဩစတြေးလျတိုက်၏အပေါ် မြေလွှာအောက်မှာ ရေအမြောက်အများ တည်ရှိသည်။ လက်ငင်း ဆောင်ရွက်ဖို့လိုတိုက်စွဲကား၊ အဝီစိတွင်းတွေ များများ စားစား တူးဖို့ပင် ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ကောက်ပဲသီးနှံသည်လည်း ရာသီလေကို အမှီသဟု အမြဲပြုနေရသည်။ မိုးမရွာသော နှစ်များ၌ ၎င်းနိုင်ငံတွင် ဒုန္နိက္ခန္တရကပ်ဆိုသည့် အငတ်ဘေးဆိုက်ရောက်မြဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီးများမှ အလျင်အမြန် ကသောမြောအရမ်းကာရော ဒလဟောပြေးဆင်းလာကြသော မြစ်ကြီး၊ မြစ်ငယ်များကို လူသားက ဇက်သတ်နိုင်လျှင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ယခုလက်ရှိ အခြေအနေကို ပြောင်းလဲ၍ပစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ရေအားကို ယခုပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်သည့် လူသားအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများထက် ပို၍ အများကြီး ပိုမို၍ လုပ်စေရန် ဖန်တီးဖို့သာ လိုလေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ စီးပွားရေးအတွက် အသုံးပြုတဲ့အင်အားရာနှုန်း (၇၀)သည် လူသားနှင့် ကျွဲနွားမြင်းစသော တိရစ္ဆာန်များမှ ရရှိသည့် အင်အားစုသာဖြစ်သည်။ ရေ-အားကိုမူ ယခုတိုင် မတို့ရသေးချေ။

နိုင်ဂရာ ရေတံခွန်မှ လူသားသည် ကာလိုဗါတ်ကီလိုဝပ် - ၁,၅၀၀,၀၀၀- (တစ်သန်းငါးသိန်း) ရရှိသည်။ အမှန်မှာ ကီလိုဝပ်

- ၅၀၀၀,၀၀၀- (ငါးသန်း) ရနိုင်လေသည်။
 ထို့ပြင် အာဖရိကတိုက်မှ မြစ်ကြီးတို့သည် ကြီးကျယ်ဖြင့် မောက်သော ကုန်းမြင့်တို့ကို ဖြတ်ကျော်၍ အတင်းဒလကြမ်း၊ ပင်လယ်တွင်းသို့ အရမ်းစီးဆင်းကြရာ၊ ကြမ်းတမ်းကြောက်မက်ဖွယ်သော ရေကျများ၊ ရေတံခွန်များကို ဖြစ်စေခဲ့ကြကုန်၏။ ဤမြစ်ကြီးများကိုလည်း လူသားအတွက် အကျိုးပြုအောင် ဖန်တီး၍ပေးနိုင်လေသည်။

သို့ရာတွင် မြစ်များသည် ဓာတ်အားနှင့် ရေပေးသွင်းခြင်းအတွက်သာလျှင် အသုံးဝင်ကြသည်မဟုတ်ကုန်သေး။ အမှန်မှာ ကုန်စည်ပို့ဆောင်သယ်ယူရေးအတွက် လမ်းကြီးများလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ အာဖရိကတိုက်ရှိ မြစ်ကြီးများ၌ရှိသော ရေတံခွန်များကို ယဉ်ပါးသွားအောင် ဖန်တီးပေးခြင်းအားဖြင့် ယခုတိုင်အောင် လူသားနှင့် ကုလားအုပ် ကျောဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်နေရသော နေရာများ၌ ကောင်းမွန်သော ရေကြောင်းလမ်းကြီးတစ်ခုကို ဖန်တီးနိုင်လေသည်။

အာဖရိကတိုက်၌ ရေအားသည် မြောက်အမေရိကတိုက်၏ ရေအားပါဝါထက် နှစ်ဆပိုမိုလေသည်။ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းလုပ်ရန် သင့်လျော်ပေမယ့်လို့ ယခုတိုင်အောင် တို့မှမတိုးရသေးသော မြေကား၊ ဥရောပတိုက်ထက် တစ်ဆဆ ကျယ်ပြန့်လေသည်။ မြောက်များ လှစွာသော မြေထွက်ရတနာများသည် မြေကြီး၏ ဝမ်းခေါင်းအတွင်းမှာ အောင်းလျက်ပင် ရှိကြကုန်သေး၏။ သို့ပေမယ့်လို့ မြေတံနှင့် သူလိုလှစားမျိုးကတော့ အာဖရိကတိုက်ကို သေမင်းငင်နေသော တိုင်းပြည်ဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ကြသည့်အပြင်၊ ကပျံလောကရှိ အခြားတိုင်းပြည်များနှင့်အတူတူပင်၊ လူဦးရေ ပိုလွန်းသည့် ဘေးဆိုးကြီး ဆိုက်ရောက်မှာကို စိုးရိမ်၍ နေကြကုန်၏။

မြေတံသည် ဆေးဆေးခြင်ကောင်နှင့် အအိပ်ရောဂါကို အားကိုးအားထားပြု၍နေလေသည်။ ထို့ကြောင့်-တန်ဂနီညီက ပြည်နယ်သည် လူဦးရေနည်းခြင်း နှင့် အအိပ်ရောဂါဆိုတဲ့ အကျိုးတရားနှစ်ပါးကို ခံစားနေသည်ဟူ၍ သူရေးသားခဲ့သည်မဟုတ်တဲ့လော၊ ထို့ပြင် ကျန်းမာရေးသမားနှင့် ဆေးဖက်ဆိုင်ရာ လူအများတို့က ဒီဒီတီနှင့် အခြားဆေးဝါးတို့ဖြင့် ထိုဆေးဆေးခြင်ကောင်များ ပပျောက်အောင် သုတ်သင်ပစ်ဖျက် သူက စိုးရိမ်နေလေသည်။ စင်စစ်မှာ မစ္စတာဇေတို့က စိုးရိမ်နေကြ ပေမယ့်လို့ သဘာဝဓမ္မကို ပြုပြင်ရာ အနာဂတ်ကာလ၌ ထို ဆေးဆေးခြင်ကောင်များသည် မုချ ပပျောက်၍ သွားရပေမည်။ ထိုမျှမက အာဖရိကတိုက်၌ အအိပ်ရောဂါ အိန္ဒိယနှင့် လက်တင် အမေရိကတိုက်၌ ငှက်ဖျားရောဂါကိုပါ ကာကွယ်ထားရပေလိမ့် မည်။

ဤသို့လူသား၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော ရောဂါပိုးမွှားများကို ဖယ်ရှင်းသုတ်သင်၍ ပေးခြင်းဖြင့် လူဦးရေ အဆမတန် တိုးပွားခြင်းကို စိုးရိမ်ဖွယ်ရာမရှိချေ။ အကြောင်းမူကား သိန်းသန်းသချာ ကုဋေကုဋေ တိုးပွားလာသော လူများချောင်ချောင်လည်လည်နေထိုင်၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ရန် လယ်ယာမြေ (ဝါ) စိုက်ပျိုးမြေနှင့် နေရာမြေများကို အမြောက်အများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

မစ္စတာဝီလျံ မြေတံ၏စာအုပ်ကား အရူးနိုင်ငံမှာ ပုံနှိပ်သည်ဟူသော တံဆိပ်မပါတဲ့ အချက်ကလေးတခုဘဲ လို၍နေသည်။ အမှန်မှာ ဆေးဆေးခြင်ကောင်သည် လူသားအတွက် ဆုလာဘ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားစေတတ်သော ခြင်ကောင်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားရမည်ဟူသော စာများကို အရင်းရှင်စနစ် ဖြစ်ဖြစ်မည်အောင် အရူးထနေသော

နိုင်ငံတို့၌သာလျှင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ငှက်ဖျားရောဂါကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော ခြင်္ကောင်များသည်လည်း စိမ့်လန့်မြေများကို ရေခမ်းခြောက်သွားအောင် ပြုလုပ်လိုက်တဲ့နေ့များမှာ ကွယ်ပခြင်းသို့ ရောက်သွားကြပေလိမ့်မည်။

ရေရှားပါးသော ဒေသများ၌ ဆီဗီယက်နိုင်ငံရှိ မြောက်သေ့သော မြက်ခင်းဒေသများတွင် လုပ်ကြသည့်နည်းအတိုင်း လူသားသည် မြစ်များအတွင်းသို့ စီးဆင်းသည့်ရေလမ်းကို နွေးသွားအောင် ပြုလုပ် ဖန်တီး၍ ပေးလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကျိုးမှာ မြက်ခင်းဒေသများ၌ ရာသီဥတုပိုမိုစိုထိုင်း၍ လာခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများသည် ရေကို ပိုမို၍ ရရှိသောကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်း အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေး၍ သွားပေလိမ့်မည်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ လာသော မြစ်ချောင်းတို့သည် မိုးဦးကျ၌ ရေလျှံခြင်းဖြစ်ကြတော့မည်မဟုတ်ချေ။ မိုးတွင်း၌ ရေအားပိုမို၍ ကြီးမားများပြားလာကြပေလိမ့်မည်။

လူသားသည် ရေ သံသရာလည်မှုကို အုပ်စိုးလွှမ်းမိုးခြင်းဖြင့်၊ ကန့်-ပေါ်တက် ထုံးဓာတ်တို့၏ သံသရာလည်မှုကို ပြောင်းလဲခြင်း စွမ်းဆောင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ မြေဩဇာပြုပြင်ရေး၌ ထိုဓာတ်ကြီးသုံးပါးမပါလျှင် မဖြစ်နိုင်ချေ။

တန်ပေါင်း - သိန်း - သန်းမကသော မြေဆီမြေဩဇာတို့ကို နှစ်စဉ်သမုဒ္ဒရာတွင်းသို့ သယ်ယူ၍သွားကြလေပြီ။ သမုဒ္ဒရာအတွင်းသို့ ကျဆင်းသက်ရောက်ပြီးသော မြေဆီဩဇာသည် လူသားအတွက် အသုံးတစ်စက်မျှ မကျတော့ချေ။ ပင်လယ်တွင်းသို့ ရောက်သွားသော ရေမှုကား မကြာမတင် ပြန်၍လာမြဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လယ်ကွင်းများမှ ရေသယ်ယူ၍သွားသော ဆားဓာတ်မှုကား နှစ်ပေါင်းများစွာ မြေပြင်နှင့်တွဲကာနေရပေလိမ့်မည်။ အမှန်ဆိုရ

လျှင် ၎င်းတို့သည် ရေပင်လယ်ခမ်းခြောက်မှ ကုန်းပေါ်သို့ပြန်၍ ရောက်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် လူသားသည် သူရိယာနေမင်း၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာရသော ရေသံသရာကို ကြီးကိုင်နိုင်တဲ့အခါ ပိုမိုကြွယ်ဝချမ်းသာလာပြီးလျှင် အရင်းရှင်စနစ်၏ အဓိကလက္ခဏာ သွင်ပြင်ဖြစ်သော မြေဆီဩဇာ ဖျက်ဆီးမှုကြီးကို အပြီးတိုင်ရပ်စဲ၍ ပစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ကပ္ပါ၏အားခါတ်စာရင်း ပြုလုပ်သည့်အခါမှာ လူသားသည် ကပ္ပိပတ်ဝန်းကျင် လေကြောင်းတို့က စုပ်ယူလိုက်သော နေမင်း၏ အပူခါတ်မနည်းလှသည့်အချက်ကို ထည့်၍တွက်ဖို့လိုသည်။ ဥပမာ အီဂျေတာမှ ပူနွေးသောလေသည် အထက်စီးအနေဖြင့် ဝင်ရိုးစွန်းဖက်သို့ တိုက်၍သွားသည်။ တဖန် ဝင်ရိုးစွန်းမှ အေးသောလေသည် အောက်စီးအနေဖြင့် ပြန်၍တိုက်လာသည်။ ဤလေအားကို ယခုတိုင် ဘာမျှအသုံးမပြုနိုင်သေးချေ။

သို့ရာတွင် မြေလွှာသည် နေအားခါတ်ကို လက်ခံရုံမျှမကမူ၍ စုလည်းစုဆောင်းတတ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေတွင်းမြေပေါ်မှာ သိုလှောင်ထားရှိသော ထင်းမီးဓာကျောက်မီးသွေးအမျိုးမျိုးတို့သည် သဘာဝဓမ္မက ဖန်တီးသိုလှောင်၍ထားတဲ့ နေရောင်ခြည်မျှသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လူသားသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန် သန်းပေါင်း (၁၅၀၀) နှင့် ရေနံတန်ချိန် သန်းပေါင်း (၃၀၀)ကို မီးရှို့ခြင်းဖြင့် ဤသို့စုဆောင်းထားသော အားခါတ်ကို ထုတ်ယူအသုံးပြုခဲ့သည်။ ယင်းသို့အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကာဗွန်ဒိုင်ယိုကစ်ခါတ်အားတန်ချိန် သန်းပေါင်း (၅၀၀၀)ထွက်လာလေသည်။ ဤခါတ်အား အားလုံး ဘယ်ဆီများ ရောက်၍ သွားကြကုန်သနည်း။ အချို့ကို နေရောင်ခြည်အားပြု၍ ပေါ်ထွက်လာသော သစ်ရွက်များက စုပ်ယူသည်။

သစ်တောကြီးများသည် အမှန်မှာ ကျောက်မီးသွေးထုတ်လုပ်ရာ ရုံကြီးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ စက္ကယားကိလိုမီတာ တစ်ခုရှိသော သစ်တောသည် နှစ်စဉ် ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန်ခြောက်ဆယ်ကို ပြန်၍ ပေးစွမ်းလေသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့လူသားအတွက် ထိုထက်ပိုမိုများပြားသော ကာဗွန်ဒိုင်ယိုက်စ် ဓါတ်လျှော့ပါးလျက်နေချေသည်။ ၎င်းသည် ရေတွင်အရေပျော်သွား၍ ထုံးကျောက်တွင်းသို့ စိမ့်ဝင်သွားသည်။ ထို့နောက် ကာလဆီယံကာဗွန်နိုက်ကို ပင်လယ်သို့ ယူဆောင်သွားလေသည်။

အသစ်ဖြစ်သော မြေများကို ထွန်ယက်၍ သစ်ပင်ဝါးပင် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ထိုသစ်ပင်တို့ကို အလင်းရောင်နှင့် ကာဗွန်ဒိုင်ယိုက်စ်ကို ပိုမိုစုပ်ယူအောင်လုပ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ လူသားသည် ယခုအခါ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအောက်တွင် အကျိုးမဲ့ပျောက်၍ သွားတတ်သော ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန် ကုဋေကုဋေကို သေချာစွာ ရရှိနိုင်လေသည်။

အမေရိကန်အစိုးရ အာဏာပိုင်တို့သည် အဏုမြူဗုံးတည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသော ငွေအားနှင့် လူလွှာအားတဝက်ကို ဤမှာဘက်၌ အသုံးပြုနိုင်လျှင် ယခုအခါ အလွယ်ကလေးနှင့် ပြေလည်၍ သွားနိုင်တဲ့ အခြားပြဿနာကြီးတရပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ညွှန်ပြလိုပေသည်။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်ပါ။ နေရောင်ခြည်ဖြင့် ကာဗွန်ဒိုင်ယိုက်စ်ကို ခွဲခြင်းအဓိပ္ပါယ်ရှိသော ဖိုတိုဆင်သီဆစ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့သော ဓါတ်ခွဲရုံများကို ဆောက်လုပ်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လူသားသည် ကာဗွန်ဒိုင်ယိုက်စ်ကို စုဆောင်းနိုင်ပြီးလျှင် ၎င်းမှ သကြားအသွင်ဖြင့် ကာဗွန်ကို ပြန်လည်ရရှိနိုင်လေသည်။ ဤသို့သော ဓါတ်အားရုံတို့ကို လယ်ယာစိုက်ပျိုး၍လည်း မဖြစ်နိုင်

ဖြစ်နိုင်ပြန်လျှင်လည်း အလွန်ခက်ခဲစွာ လုပ်ကိုင်ရသော ဝင်ရိုးစွန်းနယ်မြေအတွင်း၌ တည်ဆောက်နိုင်လေသည်။

ဝင်ရိုးစွန်းအရပ်သည် အီကွေတာမှာထက် ပိုမိုနည်းပါးသော နေ၏အပူဓာတ်ကို ရရှိသည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ အမြဲတစေ ထင်မှတ်၍ နေကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် သေချာစွာ တွက်ချက်၍ ကြည့်သောအခါ၌ အရှည်လျားဆုံးသော နေ့ရာသီနေ့များတွင် ဝင်ရိုးစွန်းသည် အီကွေတာထက် အပူဓာတ်အား (၃၆)ရာနှုန်းပိုမို၍ ရရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒါပေမယ့် ဝင်ရိုးစွန်းမှာ ပိုပြီးအေး၍နေတာကတော့ ရေခဲကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် နေရောင်ခြည်အများကို အရောင် ပြန်ဟပ်ရာ၌ အသုံးပြုလိုက်လေသည်။ အီကွေတာ၌မူကား နေ၏အပူဓာတ်အားကို သစ်ရွက်များ သို့မဟုတ် ရေ သို့မဟုတ် မြေတို့က စုပ်ယူလိုက်လေသည်။

ဝင်ရိုးစွန်းနယ်မြေများ၏အတွင်း၌ ဤသို့ဓာတ်အားရုံများကို ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အာတစ်နစ် အန္တာတစ်နယ်များကို စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းဖြင့် ၎င်းလူသားသည် စားသောက်ဖွယ် အာဟာရ အမြောက်အများရနိုင်တဲ့အပြင် ရာဘာ ပလပ်စတစ်နှင့် အထည်ရက်လုပ်ရန် ကုန်ကြမ်းအများအပြားကိုပါ ရနိုင်လေသည်။ အန္တာတစ်မှာ ညဖြစ်၍နေသော နေ့အခါ၌ အာတစ်စက်ဝိုင်းအတွင်းရှိ အားပေးရုံများက အလုပ်ဝင်နိုင်သည်။ ထို့အတူ ဆောင်းအခါ၌ အန္တာတစ် နေဓာတ်အားပေးရုံများ အသက်ဝင်လာနိုင်လေသည်။

ယခုအချိန်တိုင်အောင် သက်မဲ့ဖြစ်နေသည်ဟူ၍ အမြဲမှတ်ယူခဲ့ကြသော နယ်မြေဧရိယာများသည် သန်းပေါင်းများလှစွာသော လူသားတို့ကို အစားအစာဖြင့် ထောက်ပံ့ကူညီပေးလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေလွှာသည် ကပ္ပိအားဓါတ်ကို လက်ခံ၍

စုဆောင်းရုံသာမကပါပဲ ကပ္ပါအား ခါတ်အခြေခံတရပ်လည်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ဆိုခဲ့ပြီ။ မြေမျက်နှာပြင်သည် နေမှရရှိသော အပူခါတ်ထက် အဆပေါင်း (၅၀၀၀)ထက် နည်းသော အပူခါတ်ကို ၎င်း၏အတွင်း တေဇောခါတ်မှ ရရှိလေသည်။ ဒါပေမယ့်လို့ မြေတွင်းမှ လာသော အပူခါတ်အားသည် ကပ္ပါတွင် အားအကြီးဆုံးဖြစ်သည့် လျှပ်စစ်ခါတ်အားပေးရုံများက ထုတ်နိုင်တဲ့ ခါတ်အားထက် အဆပေါင်း (၅၀၀၀၀) ငါးသောင်းကျော် ပိုမိုလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကီလိုမီတာ (၂၀) သို့မဟုတ် (၃၀) နက်ရှိုင်းသော တွင်းများကို မြေကြီးမှာ တူးနိုင်ခဲ့လျှင် စင်တီဂရိတ်အပူဒီဂရီ (၅၀၀)အထိရှိသော မြေလွှာသို့ရောက်ရှိပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့သော တွင်းထဲသို့ ရေရောက်အောင်ထည့်သွင်းနိုင်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကပ္ပါမြေသည် ရောမတို့ပြင်လာအိုးကြီးအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ၍ သွားပေလိမ့်မည်။

ဤမြေလွှာ၏အတွင်း၌ ကိန်းအောင်းလျက်ရှိသော အပူခါတ်သည် မြေမျက်နှာပြင်သို့ ရောက်တဲ့အခါ ဂရီလင်းကျွန်းမှ ရေခဲပြင်တို့ကို အရည်ပျော်စေနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ရှေးကမ္ဘာဦးအစမှ ယနေ့ကျအောင် ရေခဲ၍နေခဲ့သော အန္တာတစ်သည်လည်း အနန္တနှင်းခဲကို အောင်ပွဲဆင်နိုင်ပေမည်။ အနန္တနှင်းခဲသည်လည်း အနန္တအဖြစ်မှ ရပ်စဲ၍သွားပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မြေကြီး၏အတွင်း၌ ကိန်းအောင်းလျက်ရှိသော ဤအပူခါတ်သည် ကပ္ပါမြေကြီးကို ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော အဏုမြူကလေးများ၌ ပါဝင်သော စုစုပေါင်းအားခါတ်နှင့် နှိုင်းစာလိုက်လျှင် ဘာမှပြောပလောက်တဲ့ အရာမဟုတ်သေးချေ။

အဏုမြူအားကို ဖြမ်းချမ်းရေးအတွက် သုံးရမည်။

ယူရေနီယမ် ၃၅-တစ်ဂရမ်သည် ကျောက်မီးသွေး သုံးတန်မှရရှိသော အားခါတ်နှင့် ညီမျှသော ပါဝါကို ပေးစွမ်းနိုင်၏။ ကား တစ်စီးတင်မျှသော နျူကလီးယားဗီး-၀-ထင်းသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ခါတ်အားပေးရုံအားလုံးမှ တစ်နှစ်ထုတ်သော ခါတ်အား၏နှစ်ဆကို ထုတ်နိုင်သည်ဟူ၍ ပါမောက္ခ ဂျူလီယတ် ကျူရီက ပြောဆိုခဲ့ဘူးလေသည်။ အဏုမြူဓာတ်ကို လေယာဉ်ပျံ-မီးသင်္ဘော-မီးရထားစက်ခေါင်းများတွင် တပ်ဆင်၍ အသုံးပြုနိုင်ရေးမှာ သေးကွေးလွယ်ကူသော ကိစ္စကား မဟုတ်ပါပေ။ အသုံးအဆောင်ကိရိယာ တန်ဆာပလာနှင့် ပတ်သက်ရာ၌ ကြီးကျယ်သော အခက်အခဲတို့ကို ကျော်လွန်အောင် ကြိုးပမ်းရပေဦးမည်။ ယနေ့အခြေအနေအတိုင်းဆိုလျှင် အဏုမြူခါတ်မှုန့်နှင့် အရောင်ခါတ်များမှ ယာဉ် မောင်းသမားကို ကာကွယ်ပေးရန် တန်ပေါင်းများစွာ လေးလံသော ကွန်ကရစ်ပြားကြီးတွေ လိုပေလိမ့်မည်။ ဒါပေမယ့်လို့ ယခု သို့မဟုတ် မကြာမီ အနားတံတွင် လူသားသည် နျူကလီယာထင်း-၀-ဗီးဇာကို အသုံးပြု၍ အင်အားကြီးမားသော လျှပ်စစ်ခါတ်ရုံများကို နေရာအမြောက်အများ၌ ဆောက်ထားကြလေပြီ။

ယင်းသို့သော ခါတ်အားပေးရုံမျိုးကို ကျောက်မီးသွေးနှင့် ရေအား ခေါင်းပါးသောအရပ်များ၌ တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်သည်။ အဏုမြူအားခါတ်သည် မီးရထားစသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များမရှိသေးသော ကပ္ပါ၏ ဖုန်းဆိုးကုန်းများကို တိုးတက်ဖွံ့ထွားလာအောင် အားပေးကူညီပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား

တန်ပေါင်းမြောက်များလှစွာသော ကျောက်မီးသွေးများကို သယ်ယူ
ပို့ဆောင်နိုင်ရန် မီးရထားလမ်းဆောက်လုပ်ခြင်းထက် လေယာဉ်ပျံ
ဖြင့် ယူရေနီယံ တစ်တန်ကို သယ်ယူရခြင်းက ပိုမို၍ လွယ်ကူလေ
သည်။ သို့ရာတွင် ခေတ်သစ်ဆန်းလာသောအခါ သေမင်းရောင်ခြည်
လိုခေါ်သည့် အဏုမြူအရောင်များမှ လူသားကို ကာကွယ်ရန်
အသစ် အဆန်းဖြစ်သော နည်းများကို ထွင်ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ
အဏု မြူအားဖြင့် မောင်းနှင်သော အင်ဂျင်များကို ပထမသော်
သင်္ဘော ကြီးတို့တွင် တပ်ဆင်ပြီးလျှင် နောက်ပိုင်း၌ မီးရထားခေါင်း
တွဲများနှင့် လေယာဉ်ပျံများမှာ တပ်ဆင်ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ
အဏုမြူ ဓါတ်-ဂျက်အင်ဂျင်စက်တပ်ဆင်ထားသော ပထမဆုံး
ပြိုဟ်အချင်းချင်း ကူးပြောင်းသွားလာပုံသန်းမည့် လေယာဉ်ပျံသည်
မြေပြင်မှ ထွက်ခဲ့မည့်အချိန်သို့ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ထိုနေ့ကား
ကျွန်ုပ်တို့ အမောတကော စောင့်စားမျှော်လင့်နေသည့် နေ့ပင်
တည်း။

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၌ အဏုမြူအားဓါတ်သည် သဘာဝဓမ္မ၏
အသွင်ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရာ၌ အားပေးတန်ကြီး ဖြစ်၍နေ
လေပြီ။ ကပွါကုလသမဂ္ဂ အစည်းအဝေး၌ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီး အေ-ပိုင်-ဗီရှင်စကီး ပြောဆိုလိုက်သော အောက်ပါ စကား
ရပ်ကလေးသည် ကပွါကြီးကို သွက်သွက်ခါ တုန်ဟီး၍ သွားစေခဲ့
လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အဏုမြူဓါတ်အားဖြင့် ငြိမ်းချမ်းသော တည်
ဆောက်မှု လုပ်ငန်းကြီးတို့ကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်လို
ကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တောင်ကုန်းမြေများကို ညှိရာ၌
လည်းကောင်း၊ မြစ်ချောင်းတို့၏ ရေစီးကြောင်းကို ပြောင်းလဲရာ၌
လည်းကောင်း၊ သဲကန္တာရများကို ရေဖြန်းပက်ရာ၌လည်းကောင်း၊

လူသား၏ ခြေထောက် မရောက်ဖူး၊ မလျှောက်ဖူးသော နေရာများ
ကို အသက်သွင်း၍ ပေးရာ၌လည်းကောင်း၊ အဏုမြူဓါတ်အားကို
အသုံးပြုရန် အလိုရှိကြပါကုန်၏။ ကမ္ဘာမြေပုံကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်
လူသားအကျိုးများဖို့အတွက် ပြောင်းလဲပြုပြင်၍ ယူနိုင်သော
မြေမျက်နှာပြင်ကွက်လပ်တွင် အများကြီးရှိသောအခြေကို တွေ့မြင်
ရပေလိမ့်မည်။

အဏုမြူဓါတ်အားကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်
အာဖရိကတိုက်၏ ရာသီဥတုကို ပိုမို၍ စိုထိုင်းလာအောင် ဖန်တီး
နိုင်ကြကုန်၏။ မြစ်နှင့်ချောင်းတို့၏ ရေစီးကြောင်းကို ပြောင်းပြီး
လျှင် ၎င်းတိုက်၏ အတွင်းပိုင်းသို့ စီးသွားအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်
ကြကုန်၏။ အာဖရိကတိုက်၏ ၃-ပုံ-၁-ပုံ ရှိသော ခွက်၏ အထဲ
တွင် ပိတ်လှောင်၍ မိသော ရေသည် လျင်မြန်စွာ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ
အတွင်းသို့ စီးဆင်း၍မသွားနိုင်ချေ။ ၎င်းရေသည် ရေလှောင်ကန်
များနှင့် သစ်ရွက်များမှ မကြာခဏ အငွေ့အဖြစ်ဖြင့် တက်သွားပြီး
လျှင် မိုးရေ၏အသွင်ဖြင့် ခဏခဏ ပြန်ဆင်း၍ လာကြပေလိမ့်မည်။
ဤနည်းများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အလွန်အမင်း နေမင်း၏ အပူ
ဒဏ်ကို အပြင်းအထန်ခံ၍နေရသော အာဖရိကတိုက်ကြီးသည်
လူသားတို့ ပျော်ပါးစွာ နေထိုင်ဖြစ်လောက်အောင် ပိုမိုနူးညံ့၍လာ
ပေလိမ့်မည်။ အာဖရိကတိုက်၌ သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်နေသော
သင်္ဘောဆိပ်ကမ်း အမြောက်အများမရှိချေ။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏
ကမ်းရိုးတန်းကို ပြောင်းလဲပစ်ပြီးလျှင် လိုသောနေရာ၌ သင်္ဘော
ဆိပ်များကို တည်ဆောက်နိုင်လေသည်။

တောင်အမေရိကတိုက်၌ ကိုဗီလာရာစ်သည် ၎င်းတိုက်ကြီးကို
ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာမှ ကာကွယ်ပေးထားသော နံရံတံတိုင်းဖြစ်ခဲ့
သည်။ ပေရုပြည်နယ်ရှိ အင်ဒီ-တောင်တန်းများ၌ မီးရထားတို့သည်

မိတာ-၄၀၀၀-အမြင့်ကို တက်ခြင်းဖြင့် လေယာဉ်ပျံများနှင့် ပြိုင်၍ နေကြလေသည်။ အဏုမြူဗုံးတစ်လုံး နှစ်လုံး လောက်ခွဲလိုက်လျှင် ၎င်း အင်ဒီတောင်တန်း၌ ကျယ်ပျံသော အပေါက်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာ ၍ ပင်လယ်ဘက်သို့ လွယ်လင့်တကူ ရေ-လူ ထွက်ဝင်နိုင်ပေလိမ့် မည်။ ပင်လယ်လေသည် ထိုသည့်အပေါက်မှ ဧကန်လျှောက် ဝင်လာ၍ အမြဲတစေ မိုးခေါင်ရေရှား၍နေသော နယ်မြေများကို စိုပြေလာစေပေလိမ့်မည်။

အရပ်များကို ထုတ်လုပ်ပုံသွင်းသူသည် ရွှံ့မြေကို လိုအပ် သော ပုံအဖြစ်သို့ သွင်းနိုင်သကဲ့သို့ပင် လူသားသည်လည်း မြေ မျက်နှာပြင်၏ သွင်ပြင်များကို ပြန်လည်ပုံသွင်းနိုင်၍ ကမ်းရိုးတန်း တိုးသူ၏ စီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်အောင် ပြောင်းလဲပစ်နိုင်လေသည်။

ဒါဖြူ...က...ပါရိုးလား၊ လူသားသည် မြေလွှာကိုသာမက ပင် လယ်သမုဒ္ဒရာကိုပါ ဧကန်ကြိုးတပ်၍ ခိုင်းစေနိုင်သည်။

မြေထဲပင်လယ်၏ ရေမျက်နှာပြင်သည် အတ္တလန်တိတ် သမုဒ္ဒရာ၏ ရေမျက်နှာပြင်အောက် စင်တီမီတာ (၃၀)နိမ့်သည်။ ထို့ပြင် ပင်လယ်နက်၏ ရေမျက်နှာပြင်အောက် (၅၀) မီတာနိမ့် သည်။ ဂျီဗရော်လတာနှင့် ဒါဒါနယ် ရေလက်ကြားတို့၌ ရေကာတာ ကြီးများကို ကျွန်ုပ်တို့ တည်ဆောက်နိုင်ကြပါလျှင် ပင်လယ်ရေမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ကျွန်ုပ်တို့ထုတ်၍ ယူနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ဂျီ ဗရော်လတာက ဓာတ်အားပေးစက်ရုံတစ်ခုတည်းဖြင့်ပင် ဆာဟာရ - သဲကန္တာရ၏ ၁/၃ ကို ရေပေးရန် ရေနှင့်စက်များကို မောင်းနှင် နိုင်တုံပါဝါကို ရရှိနိုင်လေသည်။

ရေလက်ကြားများကို ရေကာတာတပ်ဆင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကျွန်း နှင့် ကျွန်း ဆက်တန်းတန်းများကို ဖြတ်၍

တူးမြောင်းများ၊ ဖောက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း လူသားသည် ရေစီး လမ်းကြောင်းများကို ပြောင်းလွှဲ၍ ပစ်နိုင်သည်။ ထိုမျှမက ဝင်ရိုးစွန်း နယ်မြေမှ စီးလာသော ရေအေးအေးကြောင်းတို့ကို လူသား ၏ နေထိုင် ရာ တိုက်ကြီးများနှင့် အလွန်ဝေးကွာသည့် သမုဒ္ဒရာအတွင်းပိုင်းသို့ လမ်းပြောင်းပြီး ပို့နိုင်လေသည်။ အိန္ဒိယတစ်ခု စီးလာသည့် ရေနေ့စီးကြောင်းတို့ကို လူသား၏ ဖြို့ပြပြည်ရွာ တည်ရှိရာ ကမ်းခြေသို့ ချဉ်းကပ်လာအောင် ယူဆောင်နိုင်လေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရာ လူသားသည် သမုဒ္ဒရာရေကို လှုပ်ရှား ပေးနေသည့် နေ၏အားခါတ် အစိတ်အပိုင်းကိုပါ သူ၏အသုံးဝင်ပစ္စည်း စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းပေ လိမ့်မည်။

ထိုအတူပင် လူသားသည် အဏုမြူဓာတ်အား၏ အကူအညီ ဖြင့် ကောင်းကင်မှာ တိုက်ခတ်နေသည့် လေလမ်းများကိုပင် သူ၏ အလိုကျတိုက်ခတ်အောင် ဖန်တီးနိုင်သည့် ပညာကို အချိန်မီ တတ်ကျွမ်း၍ လာပေလိမ့်မည်။ အာတစ်နယ်၌ သင်္ခတလေန်ကြမ်း များကို ဖန်တီးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဏုမြူဓာတ်အား၏ အပူရှိန်ဖြင့် ပင်လယ်ရေကို အစိုးအငွေ့အဖြစ်ဖြင့် တက်သွားအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေလှသော အာတစ်လေကို နွေး အောင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူသားသည် ရာသီဥတုကို ကြိုးကိုင်ပေလိမ့်မည်။ မိုးနှင့်နွားသိုး - ဗေဒင်မဟောခုံ ဆိုတဲ့ စကားပုံလည်း အမြဲဖြစ်၍ သွားပေလိမ့်မည်။ ဤနည်းအားဖြင့် လူသားသည် တိုက်ကြီးများအတွက် သင်္ခတရာသီ ဥတုကို ဖြစ်စေ နိုင်ပေလိမ့်မည်။

မြေလွှာသည် နေမှရရှိသော ဓာတ်အားများကို လူသား၏ အကောင်းဆုံးသော အကျိုးတရားတိုးပွားရေးအတွက် အမြဲတစေ အသုံးပြု၍နေသည်မဟုတ်ပါပေ။ တစ်ခါတစ်လေ အပူငွေ့ကို မတန်

တဆလွတ်သည်။ တစ်ရံတစ်ခါသော် မဖြစ်စေလောက်၊ သို့ရာတွင် လူသားသည် သဘာဝဓမ္မက ဝေပုံကျခွဲဝေ၍ပေးသော အပူဓာတ်ကို အချိုးအစားကျကျ စီမံနိုင်လောက်အောင် တိုးတက်လာသောအခါ သူသည် အပူဓာတ်ကို အေးသောနယ်များရှိရာဘက်သို့ လမ်းပြောင်းပေး၍ အေးမြသော လေကြောင်းတို့ကို အပူဒီဂရီ မြင့်တက်၍နေသော ဒေသများသို့ ပို့ဆောင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

လူသားသည် သူ၏ဓာတ်သေ-ဓာတ်ရှင်စာရင်းကို သေချာစေ့ငုကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးလျှင် ကုဗက်လိုမီတာများစွာ ထုထည်ကြီးမားသော ရေကိုလည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် တန်ပေါင်း များမြောက် လှစွာသော ရုပ်သားများနှင့်တကွ အပူကယ်လိုရီ ကုဋေကုဋာကိုလည်းကောင်း၊ သူလိုသော နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ပို့ဆောင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

မြောက်ပိုင်း၌ရှိသော မြို့ကြီးများနှင့် အလုပ်ရုံများတွင် ဓာတ်အားလိုနေသည်ကို တွေ့ရလျှင် ထိုသို့လုပ်နေသော ဓာတ်အားကို တောင်ပိုင်းမှ ဓာတ်အားကို ပို့ဆောင်၍ ဖြည့်တင်းပေးနိုင်လိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် အရှေ့ပိုင်းရှိ လယ်မြေများအတွက် ရေလိုနေလျှင် အနောက်ပိုင်းက ရေကိုပို့ဆောင်၍ ပေးနိုင်လိမ့်မည်။

ဤသည့်ကမ္ဘာပေါ် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေလွှာမှ သတ္တုရိုင်း ကျောက်မီးသွေး ရေနံတို့သည် စက်ရုံအလုပ်ရုံကြီးများသို့ တသွင်သွင် တီးဒီးအဟုန်ကြီးစွာဖြင့် စီးဆင်း၍ သွားကြပေလိမ့်မည်။ ထိုနေရာသို့ ရောက်သည့်အခါ ၎င်းတို့သည် လူသားအတွက် အကျိုးရှိမည့် အရာဝတ္ထုနှင့် ပစ္စည်းများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ၍သွားကြပေလိမ့်မည်။

ပုဂ္ဂလိက တစ်ဦးချင်းအနေအားဖြင့် တောင်တန်းကြီး ရေတံခွန်ကြီးများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လူသားသည် မလောက်လေး

မလောက်စား သေးမွှားအား နွဲ့လှစေ၏။ သို့ရာတွင် သိန်းသန်းများစွာသော လူသား၏ သမူဟု အသိဉာဏ်ပညာသည် သဘာဝဓမ္မကပင် သဘာဝဓမ္မကို ပြန်လည်ပြုပြင်အောင် ခိုင်းစေ လိမ့်မည်။ လူသား၏လုပ်ငန်းကား မတ်တပ်ရပ်၍ ညွှန်ကြားရန်သာ ဖြစ်တော့သတည်း။

ပြင်းထန်၍ လေးလံသော နေ့စဉ်ရက်ဆက် တစ်မျိုးတည်း ဆက်ကာ ဆက်ကာ လုပ်ရသော အထွင်မပါဘဲလုပ်ငန်းအားလုံးကို စက်ကိရိယာ၏ တာဝန်ချထား၍ လူသားကမူ အဓိညာဏက စက်ကိရိယာက မစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုသာ လုပ်ငန်းလိုသည်။ ကပ္ပိပေါ်၌ ရှိသမျှတို့တွင် တန်ဖိုးအများဆုံး တပ်ထားကြသည့် လူသား၏လုပ်အားနှင့် အချိန်ကို အရင်းရှင်နိုင်ငံတို့၏ အလဟယသဖြန်းတီးပစ်နေသော အချက်ကို သေချာစေ့ငုကြည့်ရှု၍ စဉ်းစားကြစမ်းပါလော့။ ဤကပ္ပိမြေပြင်၌ လုပ်စရာကိုင်စရာ အလုပ်တွေ အကိုင်တွေ အနုပူ ကမ်းတင်းကြမ်းပြည့်ရှိ၍ နေစေကာမူ အရင်းရှင်လောကကြီး အတွင်းမှာတော့ သက်ထိန်းလုပ်ငန်းကလေးတစ်ခုကိုမျှ ရှာမရ၍ အာဟာရပြတ် ထမင်းငတ်၍ သေရမည့် အလုပ်မရှိတဲ့ လုပ်သားဦးရေ (၄၅,၀၀၀,၀၀၀) လေးဆယ့်ငါးသန်း ရှိနေတယ်ဆိုပါကော့ မအံ့ဩဖွယ်ပါတကား။

အာဖရိကတိုက်နှင့် လက်တင်အမေရိက (ဝါ)တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အင်မတန်ပင်ပန်းတဲ့လုပ်ငန်းကို ပြုလုပ်ရန် လွန်ခဲ့သောနှစ်ရာပေါင်း များစွာတုန်းကလုပ်ပဲ။ လူသား၏ လက်ခြေနှင့်ကျောတို့ကို ဆက်လက်၍ အသုံးပြုလျက်ရှိသေးသည်။ အမန်မှာ ထိုကဲ့သို့ပင် ပန်းတဲ့အလုပ်ကြမ်းတို့ကို စက်ကိရိယာများဖြင့် ကောင်းစွာဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နိုင်လေသည်။ ကိုလိုနီများနှင့် မလွတ်လပ်သေးသော လက်အောက်ခံနိုင်ငံ ကလေး

များ၍သာ ဤသို့တွေ့ရသည်မဟုတ်သေး။ စင်စစ်သော် အရင်းရှင် နယ်ချဲ့နိုင်ငံကြီးများ၌လည်း စက်ကိရိယာသို့ လွှဲအပ်ထားလို့ ဖြစ်သည့် လုပ်ငန်းတွေကို တစ်နေ့ဝင်တစ်နေ့ထွက် ရက်ဆက်နေစဉ် လူသား၏ လုပ်အားဖြုန်းတီးနေကြသည်ကို သင်တို့တွေ့မြင်ရပေ လိမ့်မည်။ အရင်းရှင်စနစ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မှီခိုရာ ဤမြေလွှာကို သာမကမူ၍ မြေပေါ်မှာ နေထိုင်၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်သူ လူ အများကိုပါ ဖျက်ဆီးချေမှုန်း၍ အားကုန်ခမ်းအောင် လုပ်ဆောင်၍ နေလေသည်။

သွေးစုပ်စနစ်ဆိုးကို ဤကပွါမြေပြင်မှ ကွယ်ပျောက်အောင် နှင်ထုတ်နိုင်သောအခါ၌လည်းကောင်း၊ သိပ္ပံပညာနှင့် ကိရိယာ တန်ဆာပလာများသည် လူသား၏လုပ်ငန်းသက်သာရေးနှင့် ပျော်ရွှင်ရေးအတွက် အားပေးတန် ဖြစ်လာသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ အထက်၌ ဖော်ထုတ်ခဲ့သော အင်အားဖြုန်းတီးမှုကြီး ရပ်စဲ၍သွားပေလိမ့်မည်။ ယခုအချိန်၌ပင် စစ်ဘေးအန္တရာယ် အတွက် ခိုးရိမ်ဖွယ်မရှိခဲ့လျှင် လုပ်နေ-လုပ်ချိန် တဝက် ဖြတ် တောက်နိုင်လေသည်။ များမကြာသေးမီက ဘုံတိုင်မြို့ အစည်း အဝေးတစ်ခုတွင် ပါမောက္ခဂျူလီယတ် ကျူရီက အောက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုခဲ့ဖူးလေပြီ။

လယ်ယာ-သို့မဟုတ်- အလုပ်ရုံများ၌ လုပ်ကိုင်ရသော အလုပ်ချိန် (၈)နာရီအနက်မှ လေးနာရီကို အထွက်သဘော လုံးဝ ကင်းသော စစ်မက်လက်နက်နှင့် စစ်သုံးပစ္စည်းများအတွက် လုပ်ကိုင်ရသော အချက်ကို အလုပ်သမားများ သိရှိကြပါ၏လော၊ ဤလေးနာရီလုပ်ရပစ္စည်းကို အခြားလေးနာရီ လုပ်ရမည့်ပစ္စည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ရန် အသုံးပြုနေခြင်းကပင် အလွန်ဆိုးဝါးတုံ

က်စွတစ်ရပ် ဖြစ်နေချေပြီ။
 ရှေးခေတ်ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တစ်ခု၌ ဆိုက်ဆီဖက်သည် အလွန် တရာ လေးလံကြီးမားသော ကျောက်တုံးကြီးတစ်ခုကို မြင့်မောက် သော တောင်ကုန်းပေါ်သို့ တွန်းတင်စေပြီးလျှင် တွန်းသူများ အပေါ်သို့ ပြန်လည်လိမ့်ကျစေသည်ဟု တွေ့ဖူးကြလေသည်။ ထို့အတူပင် ယခုခေတ်ပေါ် ဆိုက်ဆီဖက်တို့သည်လည်း အလုပ် သမား၏ လုပ်ချိန်တစ်ဝက်ဖြစ်သော လေးနာရီကို အခြားသူ၏ လုပ်ချိန်ဖြစ်သော လေးနာရီအတွင်းမှာ လုပ်ရတဲ့ပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန် အသုံးပြုကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် နယ်ချဲ့စနစ်သည် သန်းပေါင်း မြောက်များစွာသော လူသားတွေကို ဆိုက်ဆီဖက် လုပ်ငန်းမျိုးဖြင့် အကျိုးနည်းစေခဲ့လေပြီ။

ရှင်မူစစ်စစ်-သေမူမဟုတ်

နယ်ချဲ့စနစ်ကား စစ်ကိုအမြဲတစေ လွှဲဆော်ဖန်တီး၍ ပေးနေသော အင်အားစုတစ်ရပ်ဖြစ်ရာ လူသားနှင့် လူသား၏ရှင်ပျမှု နှစ်ခု တို့၏အကြား၌ အမြဲတမ်းခိုးလိုးရလှ တည်ရှိနေသော အရာ ဖြစ်သည်။

အဏုမြူအားသည် လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက် အန္တရာယ်မျိုး တန် ဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက်အောင် ဆူလာဘ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ သို့ရာတွင် ထိုမျှ မြင့်မြတ်သော လူသားပိုင် ဆူလာဘ်ကြီးကို မြို့ပြပြည်-ရွာများနှင့်တကွ ၎င်းတို့မှာ နေထိုင်ကြကုန်သော ယောက်ျား-မိန်းမ၊ လူကြီး-လူငယ်၊ လူအို-လူနာ သက်ရှိသက်မဲ့ ရတနာအားလုံးကို လက်စသတ်ကိစ္စတုံး ပြာကျအောင် ချေမှုန်း နိုင်သည့် လူသတ် လက်နက်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးချလိုသော ဧရာမ သူတော်စင်ကြီးများ ရှိ၍နေပေသေးသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ဝင်ဘာလက အမေရိကတို့က ရီအက္ကတာ တိုးချဲ့အဖွဲ့မှ ဒါရိုက်တာ လူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် လောရင်းစီ (အာ) ဟာဖီစတုဒ်က အဏုမြူသိပ္ပံပညာသတင်းလွှာ၌ ထူးခြားသော အနက်အဓိပ္ပါယ်များ ပါဝင်သည့် ဆောင်းပါးတစ်ခုကို ဖော်ထုတ် ခဲ့လေပြီ။ သူ၏ထူးခြားသော ကွက်ချက်ပုံကား 'အဏုမြူရုံးသည် ၎င်း၏အဖျက်အင်အားကြီးမားသလောက် တန်ဖိုးရှိသည်' ဟူသော အချက်ဖြစ်၏။ ဆိုလိုရင်းကား အဏုမြူရုံး

တစ်လုံး၏ အဖျက်အင်အား ပိုမိုကြီးမားလေလေ၊ ၎င်း၏တန်ဖိုး တိုးတက်လေလေ၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို လူသုံးပစ္စည်း တည်ဆောက် ရေးဟု ဆိုအပ်သည့် အပြုသဘာဝ တွင် အသုံးပြုသည်ထက် အဖျက်သဘောသက်သက်ဖြစ်သော စစ် တွင် အသုံးပြုခြင်းက ပိုမို၍တာသွားလိမ့်မည်။ စရီးရောက်လိမ့် မည်၊ အကျိုးများလိမ့်မည်၊ ထိုမှတစ်ပါး အပြုသဘောနှင့် လောကလူသားအကျိုးများရေး အတွက် အဏုမြူဓါတ်အားကို အသုံးပြုမှု ကား အတု-အပ စကား လှမှုဖြစ်သည်။ အစစ်မှာတော့ ၎င်းကိုဦး ပြုလုပ်၍ ချလိုက်ခြင်း သာလျှင် ပရမတ်အစစ်ဖြစ်ချေသည်ဟူ၍ ၎င်းက ယူဆလေသည်။

သည်လိုဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလားတူဆင်ခြေတစ်ခု ဖော်ထုတ်နိုင်ပေမည်။ မီးခြစ်ဆဲကလေးတချောင်းဆိုပါတော့။ တန်ဖိုးဘာမျှ မရကြောင်း လူတိုင်းအသိ၊ ဒါပေမယ့်လို့ အဲသည် မီးခြစ်ဆဲကလေးကို အိမ်မီးရှို့ရာ၌ အသုံးပြုခဲ့လျှင် ၎င်းသည် အိမ်ရောပစ္စည်းပါ များစွာသော ရတနာတို့ကို ဖျက်ဆီး၍ ပစ်နိုင် လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဟာဖီစတုဒ် အတွေးအခေါ် အတိုင်းဆိုလျှင် ဆေးလိပ်မီးညှိခြင်းဆိုသည် အကျိုးအမြတ်မထွက်သော အသေး အဖွဲ့ကိစ္စကလေးများအတွက် မီးခြစ်ဆဲကလေးကို အသုံးမပြုပဲ တိုက်တာအိမ်ယာကြီးများကို မီးတင်၍ ရှို့ခြင်းက ပိုမိုကြီးမား ထွားကြွင်းသော အကျိုးတရားကို ဖြစ်စေနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ကိုင်း- အဲသည် အိမ်တစ်လုံးကိုသာမကပဲ ကပ္ပိုကြီးတစ်ခုလုံးကို မီးရှို့ရန် ကြံစည်နေတဲ့ လူတစ်စုရဲ့ လောကုတ်ကို သင်တို့တွေ့မြင်ကြပြီ မဟုတ် လော။

အဏုမြူဓါတ်အားကို လူသား၏အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ၌ အသုံးမပြုနိုင်အောင် နယ်ချဲ့သမားတို့က ကြိုးစားပမ်းစား

အင်တိုက်အားတိုက် အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်နေကြရသည့် အခြား အကြောင်းများလဲ ရှိပေသေးသည်။ အဏုမြူအားခါတ်သည် အနာ ဝတ်ကာလ၌ အခြားအားခါတ်များထက် အများကြီး ပိုမို၍ဖျေးချို လာလိမ့်မည်ဟူသော အချက်လဲအကြောင်းတရပ်ဖြစ်ချေသည်။

သဘောရိုး-သဘောမန်အတိုင်း တွေးဆခဲ့လျှင် ဤအချက် ကား အလွန်မွန်မြတ်သည့်ကိစ္စဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား အဏုမြူအားခါတ် ပိုမို၍ ပေးများလာလေလေ၊ ၎င်းကို အနွံအပြား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သုံးနိုင်လေလေ၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ပြောရ လျှင် အဏုမြူခါတ်အားဖြင့် တိုက်တာအိမ်ရာများကို အပူခါတ် ပေးနိုင်သည်။ မီးစီးလှသော၊ အိုးမပေရေလှသော မီးဖိုချောင်တွင်း မှ အသုံးအဆောင်တွေကို အကုန်၌ပင် ပစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ကျောက်မီးသွေး တွင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များက တစ်စခန်းထကြပြန်လေသည်။ သန်းပေါင်းလေးရာမျှသော ဒေါ်လာငွေကို ဤကျောက်မီးသွေး လုပ်ငန်းတွင် အရင်းမြှုပ်နှံခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတွင်းများမှ လူပေါင်း (၃၅၀၀၀၀၀)နေထိုင်သော အိမ်ပေါင်း (၆၀၀၀၀၀၀)ကို အပူ ခါတ်အတွက် ကျောက်မီးသွေး ပေးဆက်ခဲ့ပါပြီ။ ဒါကြောင့် တွင်း ပိုင်ရှင်များ စိတ်လက်မအေး တအံ့နွေးနွေး ဖြစ်ကြရပါပြီ။ အကယ် ၍သာ အဏုမြူအားခါတ်သည် ကျောက်မီးသွေးနှင့် အပြင်းအထန် ယှဉ်ပြိုင်လာခဲ့လျှင် သူတို့တာတွေတော့ အမြတ်တွေကုန်ဆုံးပြီး အရုံး ကြီး ရုံးကြရတော့မှာပဲလို့ တွေးပြီး စိုးရိမ်နေကြလေပြီ။ ရေနံကုမ္ပဏီ ကြီးများ၊ ခါတ်အားရုံပိုင်ရှင်များ၊ မီးရထား၊ မီးသင်္ဘောကုမ္ပဏီ စသည့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ကြီးများက ထိုနည်းအတူ ပူပင် သောက ဆိုက်ရောက်လျက် ရှိကြကုန်၏။

သို့ဖြစ်ရာ အမေရိကတိုက် ကုန်သည်ကြီးအသင်းသည် ခါတ်

ဗေဒဆရာများနှင့် ဆွေးနွေးပြီးနောက် ယခုလက်ရှိသုံးနေသည့် ခါတ်အား၏ နေရာ၌ အဏုမြူခါတ်အားကို အစားသုံးနိုင်ရန် အချိန် မရောက်သေးသဖြင့် စိုးရိမ်ရန်မလိုသေးပါဟူ၍ အလျင်အမြန် ကြေငြာခဲ့ရလေသည်။

အရင်းရှင်စနစ်ရဲ့ လောဂျစ်ဆိုတာ ဒီလိုပါကလားဟူ၍သာ ကျွန်ုပ်တို့ဦးတွားနိုင်တော့သည်။

အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အဏုမြူအားကို အဆမတန် တိုးပွားအောင် ပြုလုပ်၍ လူသားလိုအပ်သော ပစ္စည်းများ ပေါ်ပေါ် များများထုတ်ပြီးလျှင် လူသား၏အလုပ်ကိုပါ သက်သာစေနိုင်ပေ လိမ့်မည်။ ၎င်းကား ကပ္ပါမမြေလွှာသား အများစုအတွက် အလွန် မြတ်သော အကျိုးတရားဖြစ်ချေသည်။

သို့ရာတွင် လက်ဝါးကြီးအုပ်သမား အမြတ်ကြီးစားတို့ အင် အား လွှမ်းမိုး၍ ကြီးမားကျယ်နေသော တိုင်းနိုင်ငံတို့ ရိုးရိုးတန်းတန်း သုံးစွဲနေကျဖြစ်တဲ့ စာလုံးကလေးတွေဟာ ကွေ့လယ်ချောင်ပတ် အနက်အိမ်ပွယ်ကို ဆောင်၍လာကြကုန်၏။ ဥပမာ-ပေါများဆို သည့် စကားလုံးသည် အပိုထွက်ကုန်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင် လေသည်။ လူသား၏လုပ်အားကို သက်သာစေသည့် စက်များ ကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ရသည်။ သိပ္ပံပညာတိုးတက်၍ အသစ် ထွင်မှုများသည် လူသားသေကြေပျက်စီးရေးအတွက် နည်းသစ်များ ဖြစ်သည် စသည်ဖြင့် ကွေ့လယ်ချောင်ပတ်အနက်ကို ထုတ်ဖော်ကြ လေကုန်သည်။

ပီလျံ-အက်စ်-အေဂျင်ဗန်း အမည်ရှိသော စာရေးဆရာ တစ်ဦးက အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့လေပြီ။

အဏုမြူအားတိုးပွားလာခြင်းသည် ကျေးကျွန်စနစ်တက်သို့ သွားသောလမ်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို တွန်းထိုး၍ ပို့လိမ့်မည်။ ၎င်းသည်

လက်ဝါးကြီးအုပ်စနစ်ကို အားပေးလိမ့်မည်။ ၎င်းသည် အလုပ်ကြီးအကိုင်ကြီးများကို ကူညီလိမ့်မည်။ လူမှုရေးရာ သိပ္ပံပညာက ဘယ်လိုဟာကို ဘယ်နေရာမျိုးတွင် သုံးစေမည်ဟူ၍ အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်မချင်း ရိုးရိုးသိပ္ပံနှင့် သဘာဝသိပ္ပံပညာများ၏ သုတေသနလုပ်ငန်းတို့ကို ဆိုင်းငံ့၍ထားရန် ကြေညာသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ပါကြောင်း။

၎င်း၏ဆိုလိုရင်းကား သိပ္ပံပညာ၏ တိုးတက်မှုလျင်မြန်လွန်းအားကြီးသဖြင့် သိပ္ပံပညာကို တောက်-ဆွဲရန် အကြံပေးခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးဘက်ဆိုင်ရာတွင် အထူးမြို့ခတ်သုံးစွဲမှုကို တစ်ခေတ်လောက် ဆိုင်းငံ့၍ ထားသင့်သည်ဟူ၍ အမေရိကန်အင်ဂျင်နီယာနှစ်ယောက်က အကြံပေးပူးကြောင်းကို အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ရူပဗေဒဆရာ ပါမောက္ခ ဗလက်ကက်က ပြောဆိုခဲ့ဖူးလေပြီ။ သိပ္ပံပညာ၏ တိုးတက်မှုကို တောက်ဆွဲလိုသူတို့ကား ဤနှစ်ယောက်မျှသာမကသေးပါ။ လူနဲ့ခွဲသော မတ်လထုတ် နယူးယော့တိုင်း မဂ္ဂဇင်းတွင် အင်္ဂလိပ်အဘိဓမ္မာဆရာကြီး ဗါတရန်ရပ်ဆဲလ်ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို သိပ္ပံပညာ၏ဘေးမှ ကာကွယ်မည့် သိပ္ပံပညာ ဟူသော ခေါင်းစီးဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ဘူးလေပြီ။

သို့ရာတွင် သိပ္ပံပညာ၏ တိုးတက်မှုတိုင်းကို ကြိုဆိုလေ့ရှိသော သုတေသနသမားတို့၏ အသစ်ထွင်အသစ်တွေ့ ပစ္စည်းများကို အားပေးလေ့ရှိသော ဆိုဗီယက်တို့အတွက် ဆိုအပ်ခဲ့သော ဖော်ထုတ်ရေးသားချက်တို့ဟာ အထူးအဆန်းတွေသာ ဖြစ်၍နေပေလိမ့်မည်။

ဒါပေမယ့်လို့ နယ်ချဲ့စနစ်သည် အရာအားလုံးကို ဇောက်ထိုးမိုးမြှောက်လှည့်၍ထားတတ်လေသည်။ ဆုလာဘ်သည် အဝမင်္ဂလာဖြစ်လာတတ်၍ ကြီးကျယ်သော သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ အတွေ့နှင့်

အထွင်များသည် စိတ်ပျက်စရာတွေဖြစ်လာပြီးလျှင် သိပ္ပံပညာကို နဖူးကြိုးထိုးရန် အလိုရှိလာကြကုန်၏။

မည်ကဲ့သို့သော လူမှုရေးစနစ်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးလျှင် သိပ္ပံပညာသည် လူသားအများစုအတွက် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာအမင်္ဂလာ မဖြစ်ဘဲ ထူးကဲမွန်မြတ်သော ဆုလာဘ်ဖြစ်လာနိုင်သည် (ဝါ) ဖြစ်ပေမည်ဟူသောအချက်ကို လူမှုရေးဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာအရ ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိနိုင်ပြီဟူ၍ မစ္စတာအော့ဂ်ဗန်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ပြန်လည်ဖြေကြားနိုင်ကြလေပြီ။ ထို့ပြင် သမာသမဂ္ဂစနစ်ကို လက်ခံသော နိုင်ငံများ၌ သိပ္ပံပညာက သဘာဝဓမ္မကို ပြုပြင်ဖန်တီး၍ လူသားအများစုအတွက် အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများကို မည်ရွေ့ မည်မျှ ပြုလုပ်နိုင်သည် ဟူ၍ သူ့ကိုပြောကြားနိုင်လေပြီ။

စစ်ဘေးစစ်ရန်ကို တွေးတောပြီး ဆွေးသောပူသောလုပ်နေ ဖွယ်မလိုတော့ဘဲ တစ်ချိန်သို့ (ဝါ) စစ်-ရော ကပ်ဆိုးရော အငတ်မျိုးများစွာတို့၏ မူလစစ်ဖြစ် အကြောင်းရင်းကြီးဖြစ်သော နယ်ချဲ့စနစ် အမြစ်ကပြုတ်၍ အငတ်ပါမကျန်သော အချိန်သို့ ရောက်သည့် ထာဝစဉ် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိသောအခါမှာ သိပ္ပံပညာက လူသား တစ်ရပ်လုံးအတွက် ဆောင်ရွက်အကျိုးပြုမည့်အချက်အမြစ်မျှကိုသာ ဤနေရာ၌ ဖော်ထုတ်၍ပြရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုးပမ်းရပေမည်။

ရုရှားလူမျိုး လောကဓါတ်ဆရာ-ကေအီ-ရီယိုကိုဗတ်စကီးသည် မြေလွှာနှင့် စကြာဝဠာ၏ အနာဂတ်အရေးမည်သော ကျမ်းစာ၌ မြေလွှာသည် ဖုန်းဆိုးကုန်းကြီးဖြစ်ချေပြီ။ မြေလွှာကို စနစ်တကျ ပြန်လည်မွမ်းမံရလိမ့်မည်ဟူ၍ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ဖူးလေပြီ။ သူရည်မှန်းသည့် စီမံလမ်းစဉ်ကနေချင်စရာကောင်းသော မြေလွှာကပ္ပနှင့်ယှဉ်လိုက်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ယခုနေထိုင်တဲ့ကပ္ပသည် ဖုန်းဆိုး

ကုန်း သဲကန္တာရ အခြေအနေ၌ ရှိနေချေ၏။ လူသားသည် မြေနှစ်
 ဩဇာ-ဤမြေလွှာ၏လည်းကောင်း၊ မြစ်ချောင်းပင်လယ်နှင့်
 အပြောကျယ်သောတောင်တို့၏လည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးတွင် သူ
 ကိုယ်တိုင်၏လည်းကောင်း၊ အကြင်အခါ၌ အရှင်သခင်ဖြစ်၍လာ၏။
 ထိုအခါ၌ မြေလွှာကို နေရာတကျဖြစ်အောင် ပြန်လည်တည်ဆောက်
 လိမ့်မည်ဟူ၍ ဆရာကြီးက ကြိုတင်၍ ဗေဒင်ဟောခဲ့လေပြီ။

လူသားသည် ဤကပ္ပိလောကအတွင်း၌ သူ၏နေရာမှန်တွင်
 ရပ်တည်မိတာနှင့် တပြိုင်နက် ပြောင်မြောက်အောင် သူဆောင်ရွက်
 ရမည့်လုပ်ငန်းတို့ကား ကြီးမားလှချေသည်။ အားလုံးအလေး အရေး
 အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ပထမရှေးဦးစွာ သူ့ရွက်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းကား
 ရောဂါအမျိုးမျိုးကို စစ်ကြောရှာ၍ တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။
 ပထမအသုံးပြုသည့် အကျွမ်းဝင်တစ်လုံးပြုလုပ်ရာ၌ ကုန်ကျသော
 ဒေါ်လာသန်းပေါင်း (၂၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀)နှစ်ထောင်ကို ခေတ်ပေါ်
 ဆေးဝါးကိရိယာ တန်ဆာပလာ အပြည့်အစုံနှင့် ခန့်သားထည်ဝါ
 သော ဆေးရုံပေါင်းတစ်ထောင် (၁၀၀၀)တည်ဆောက်ရာ၌ အသုံး
 ပြုနိုင်ပြီးလျှင် သန်းပေါင်းများစွာသော လူသား၏ အသက်
 အန္တရာယ်ကို အမြဲတမ်းပြုနေကြတဲ့ အဆုတ်နာ -ကင်ဆာစတဲ့
 ရောဂါဆိုးတို့ အမြစ်ပြုတ်အောင် တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် သိပ္ပံပညာကို လက်သုံးပြုသည့် လူသား၏
 အားထုတ်မှုများကို အေးငြိမ်းသာယာစွာ တည်ဆောက်မှုအတွက်
 သက်သက်ကိသာ အသုံးပြုနိုင်သည့်အစီနံ၌ ဤကပ္ပိလောက၌ ဖြစ်
 ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့် အကျိုးတရားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ခဲ့လျှင်
 ဖေါ်ပြခဲ့ပြီးသော ဤဆေးရုံပေါင်း တစ်ထောင်တို့ကား အသေး
 အမွှားကလေးကစားစရာမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့်
 လူနှင့်လူချင်း သတ်ဖြတ်သည့် စစ်ပွဲများ နောက်ထပ်ဖြစ်ရန် အလား

အလား လုံးဝကင်းစင်သောအခါ၌ သေမင်းကို စစ်ဆင်သော တိုက်ပွဲ
 သည် လူသား၏ပခါနစ်ပွဲဖြစ်၍ လာပေလိမ့်မည်။ လူသားသည်
 ဤကပ္ပိမြေပြင်ကို နေ့ချင်စဖွယ် ဖြစ်အောင် ပြန်လည်ပုံသွင်းခြင်း
 ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေလွှာပေါ်တွင် နေထိုင်သည့် လူသား၏
 သက်တမ်းကို ပိုမိုရှည်လျားအောင် ပြုပြင်ခြင်းငှာ စွမ်းပေလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအချက်အားလုံးကို တွေးတောမိ၍ အတိ
 အကျ အလင်းညဏ်ရရှိလာသောအခါ အကျမြူစစ်မှန်ရရှိလာတုံသော
 အကျိုးအမြတ်တို့ကို ရေတွက်မျှော်မှန်းတမ်းတ၍ နေကြသူတို့၏
 ယုတ်ကန်းမိုက်မိပုံကို ပိုမိုထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်လေပြီ။ ဤသို့သော
 စစ်ကို အခြေခံပြုလုပ်ပြီးလျှင် အနောက်တိုင်းသား ဝတ္ထုရေးဆရာ
 အများတို့သည် ကြောက်ဖွယ်လန့်ဖွယ်အသွယ်သွယ်ကို ဆေးခြယ်
 ဖော်ထုတ်ကြလေပြီ။ သူတို့သည် မြေဆီညှဉ်စာခမ်းခြောက်၍ သွား
 သော မြေလွှာကို၎င်း၊ ရေရောလေပါ အဆိပ်ခါတ်ငွေ့တွေ သင့်နေ
 သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရေဒီယိုခါတ်အားကြောင့် ပျက်ပြားသွား
 သော မြေတွင်းသတ္တုများကို လည်းကောင်း၊ မီးလောင်ပြာကျ၍
 သွားသော သစ်တောများနှင့် လယ်ယာများကိုလည်းကောင်း၊
 ပျက်စီးသွားလေပြီးသော မြို့-ပြ-ပြည်-ရွာ -တိုက်တာ-အိုးအိမ်
 များကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသို့ ပျက်စီးယိုယွင်းပြီး သွားကြသော
 တိုက်တာတို့၏အကြား၌ အရိုင်း အစိုင်းဘဝသို့ ပြန်လည်ဆိုက်
 ရောက်နေကြသောလူများကို၎င်း၊ သရုပ်ပေါ်အောင် ဆေးခြယ်၍
 ပြနေလေပြီ။ ဤသည်တို့ကား ကျွန်ုပ်တို့ကပ္ပိဤမြေလွှာအတွက်
 လုပ်တိုင်းကုန်းတွင်းတူးသမား စက္ကာလများ၏ အနာဂတဝင် ဟော
 ပြောချက်များဖြစ်လေသည်။

သို့သော်လည်း သူတို့၏ မျောက်မင်းအူသံ တီးလုံးကား
 စောလွန်း၍ နေချေသည်။ အကြောင်းမူကား သေမှုကို ဥပေက္ခာပြု

၍ ရှင်မူကိုသာ ရွေးချယ်သည့် ဆင်ခြင်တုံ့ဉာဏ်အလင်းကို လူသားတိုင်း ရရှိနေပြီ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ လူသားသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဇွဲကြိုးချ၍ သေသည့်လုပ်ငန်းကို ကြိုးပမ်းတော့မည်မဟုတ်ချေ။

အဏုမြူလက်နက်ပိတ်ပင်ရေးကို အပြင်းအထန် တောင်းဆိုကြသည့် ကပ္ပေါလူသား ယောက်ျား မိန်းမအများတို့၏ ကုဋေကုဋေ မြောက်များလှစွာသော လက်မှတ်တို့ကို ထောက်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဏုမြူစစ်ကို စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူကို စစ်ရာဇဝတ်ကောင်ဟူ၍ ကပ္ပေါ၏ ရှုံ့ချချက်ကို ထောက်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ အထက်ဖော်ပြခဲ့သော အချက်များထင်ရှားပါသည်။

ယခုအခါ အဏုမြူပိတ်ပင်ရေးဆိုသည့် ကြွေးကြော်သံသည် ပန်ကြားလွှာများ ဆုံးဖြတ်ချက်များ အသံလွှင့်ချက်များ ဆောင်းပါးများတို့၌ ကပ္ပေါမြေပြင်တစ်ခုရပ်၌ နေထိုင်ကြကုန်သော သိပ္ပံပညာရှင်များ စာရေးဆရာများ အလုပ်သမားများ တောင်သူယာလုပ်မီးမခတ်များက စုပေါင်း၍ အောင်မြင်ကြောင့် မြေလွှာကောင်းကင်ပဲ့တင်ထပ်အောင်ပိုမိုကျယ်လောင်၍ လာခဲ့လေပြီ။

သို့ရာတွင် အားလုံးတို့အနက် အလေးချိန် အစီးဆုံးအပေါ်လွင် အထင်ရှားဆုံးဖြစ်သော သက်သေသာဓကကို ညွှန်ပြရမည်ဆိုလျှင် သမာသမဂ္ဂဝါဒ တည်ထွန်းရာ ဆိုဗီယက်လောက၏ အလျှင်အမြန် အပြင်းအထန် တိုးတက်ကြီးပွားလာမှုကိုသာ လက်ညှိုးထိုးရပေမည်။ ဆိုဗီယက်လောကတွင် လူသားသည် မဟာသမဂ္ဂစနစ် တည်ထောင်နိုင်ရေးဘက်တို့သည် မြေလှမ်းမှန်မှန် ဇွဲသန်သန်နှင့် ချီတက်လျှက်နေချေပြီ။ ထိုသည့် မဟာသမဂ္ဂစနစ်ကား ပြုပြင်ဖန်တီး၍ အလုပ်နှင့်လက် ဆက်လျက်နေသူ လူသားတိုင်း ပျော်ရွှင်မဆုံး တပြုံးပြုံးနေထိုင်ရာ မင်္ဂလာပြည့်မွန်း ချမ်းသာတုံ့ သုခနန်းအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလိမ့်မည်တည်း။

ဝေဖန်ခေတ်

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘဝလမ်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ် သန်းကျော်လွန်၍လာခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့လမ်းစဉ်ကို တချိန်၌ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လှန်သုံးသပ်ကြမြဲဖြစ်သည်။ အတိတ်က ကျွန်ုပ်တို့၏ အောင် မြင်မှုများ ကြီးထွားလေလေ၊ ပိုမိုစိတ်ချစွာ အနာဂတ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရင်ဆိုင်နိုင်လေလေပင်။

ပုဂ္ဂလိက သူတစ်ဦးနှင့် ဆိုင်ရာမှာကဲ့သို့ပင် လူတစ်မျိုးနှင့် ပတ်သက်ရာ၌လည်း အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ကပ္ပေါသမိုင်းတွင် လူထုအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လည်သုံးသပ်၍ သန်းပေါင်းများစွာသော လူသား၏ အပြုအင်အားကို မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် နေ့ရက်ကို ကပ္ပေါပြက္ခဒိန်၌ တွေ့နိုင်လေသည်။ ထူးခြားမြင့်မြတ် သော ထိုနေ့ရက်များအနက်မှ တစ်ရက်ကို ဆွဲထုတ်၍ ဖော်ပြရလျှင် နိုဝင်ဘာ (၇)ကို လက်ညှိုးထိုးရပေမည်။

ထိုနေ့ ထိုရက်၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆိုဗီယက်လူသားသည် ၎င်း၏ မြေယာပြုပြင်ရေး အိမ်ရာမွမ်းမံရေးတို့ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်ရှုသည့်အခါ အပြတ်အသတ် ကျေနပ်မှုကို ရရှိလေပြီ။ ထိုကဲ့သို့သော အကြီး ရက်ကြီးတို့၌ သူတို့၏ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး မွမ်းမံပြုပြင်ရေးတို့၌ မည်၍မည်မျှ အောင်မြင်ခဲ့သည်ဟူသော အချက်ကို ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး မှတ်တမ်းတင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ဒီပီးမြစ်ရှိ ရေတံခွန်များက မြစ်ကြီးကို နှစ်ပိုင်းခွဲလိုက်တာ ဘာကြာသေးလို့လဲ၊ ဒါပေမယ်လို့ ရှေးတစ်ချိန်က ရေခဲတွေ ကျောက် စလုတ်နှင့် ဒေလုပ်ကြမ်းတွေ ရှိခဲ့တဲ့မြေပြင်မှာ ယခုအခါ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သင်္ဘောများ စုတ်မောင်းဆိုင်ကပ်နိုင်ကြ

လေပြီ။ တနေ့တချိန်၌ ထိုသည့်ဒနိပါးမြစ်ကြီးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ယဉ်ပါးသော အစေား လက်ပါးစေတစ်ယောက်ကို သို့ဖြစ်လျက် နေချေပြီ။ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အလုပ်ရုံအတွင်းရှိ စက်များကို လှည့်၍ ခွန်ပါအရပ်ရှိ ကျောက်မီးသွေးတွင်းများ တူးလျက်နေချေပြီ။ ဗောလိကမြစ်တွင်းမှာ သွားလာနေကြသော လှေသင်္ဘောတို့သည် ကျောက်ဆောင်များ နှင့် သောင်များကို ဂရုစိုက်နေရန် မလိုတော့ချေ။ ကက်စပီယန်မှ မော်စကိုအထိ နက်ရှိုင်းသော မြစ်ကြောင်းကြီး ဖြစ်၍နေလေပြီ။ ကက်စပီယန်အရှေ့ဘက်မှာရှိသည့် ဖုန်းဆိုးကုန်း သဲကန္တာရများတွင်လဲ အသစ်အဆန်း အသက်ဝင်လျက်ရှိချေပြီ။ အိုးခြေအိမ်ခြေမရှိပဲ မြေသလုံးအိမ်ပါဆိုသည့် လူများသည်လည်း နေရာတကျ နေထိုင်ကြပြီး ဖြစ်၍ ဝါငြမ်းနှင့် စပျစ်များ တောထလာ လေတော့သည်။ ဤနေရာမျိုး၌ ရှေးက ဤလိုသစ်ပင်များ ပေါက်ပွားဖို့မှာ အိပ်မက်၌သာလျှင် ဖြစ်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ဤသို့ အားဖြင့် ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက် အောင်မြင်ခဲ့တာတွေလဲ အလွန်များလှပါပြီ။ ဒါပေမယ့်လို့ ပြုလုပ်ရန် လုပ်ငန်းကား အဆမတန်ကုန်ရှိပါသေးသည်။

ဒနိပါးမြစ်ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းကား တစ်ဝက်မျှသာ ပြီးစီးပါသေးသည်။ မိုးဦးကျရေကြီးချိန်၌ ကုစိတာ ကုဋေကုဋာမျှသော ရေတို့သည် ဒနိပါးတာရိုးပေါ်မှ ကျော်ဖြတ်၍ သွားကြပြီးလျှင် ပင်လယ်တွင်းသို့ အကျိုးမရ အလဟဿ စီးဝင်၍ သွားကြလေပြီ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျယ်ပြန့်သော လယ်ယာ လုပ်ငန်းကြီးအတွက် ပိုလှသော ရေဟူ၍ ရှိနိုင်ပါမည်လော၊ ယူကရိန်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းနှင့် ကရိင်စီယာတောင်ပိုင်းသို့ ရေပေး နိုင်ပါလျှင် ဒနိပါးမြစ်ရေသည် ဟက်ကတာတစ်ခုလျှင် ဂျုံစပါး ရှစ်တန်း၊ စပျစ်သီးဆယ့်ငါးတန်း၊ အာလူးတန် သုံးဆယ်ထွက်အောင် အကျိုးပြုပေလိမ့်မည်။

ဗောလိကမြစ်ကြီးသည် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် အနှောင့်အယှက် ကင်းကင်းနှင့် ကက်စပီယန်ပင်လယ်တွင်းသို့ စီးဆင်းဝင်ရောက်၍ သွားလေသည်။ ပင်လယ်နှင့် ပိုမိုနီးကပ်လာလေလေ ၎င်းမြစ်သည် ပိုမိုနက်ရှိုင်း၍ ကျယ်ပြန့်လာလေလေဖြစ်သည်။ အဲဒီနေရာတစ်ဝိုက် ရှေးလေ ပေါကြွယ်လှပါ၏။ သို့ပေမယ့်လို့ ထိုနေရာ အနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဆာပါမြေနီနိုက ကိုနိုယေဇင်မလီဒေသရှိ ကျေးရွာ များသည် နွေအခါ ရေခြောက်ခမ်းလျက်နေသော ကန်များ ချောင်း များကို ရှိခို၍ နေကြရကုန်၏။ ကန်များ၏ ပေါင်းပင်တွေ တောထ၍ ဆားပေါက်နေသည်။ ကန်စပ်ရှိ သစ်သီးဥယျာဉ်များကို ရေမရှိသည့် အတွက် စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြရကုန်ရာ မြက်တောပေါင်းတောကြီးများ ထ၍ နေကြကုန်၏။ ကျွဲနွားစားကျက်အတွင်း၌ လှည့်လည်နေကြ သော ကျွဲအုပ်နွားအုပ်များလည်း ရေငတ်ကြသဖြင့် အားပြတ်၍ နေကြလေသည်။ လူအများတို့လည်း အလကားမနေကြကုန်ဘဲ ရေရလိုငြား ဆိုပြီး နက်လှသော ရေတွင်းများကို တူးဖော်ကြစေ ကာမှ အကျိုးမရ အလဟဿပင်။ ရေတွင်းမှ ရရှိသော ရေကလည်း ဆားခဲအလား င်-ခါး-အရသာရှိ နေခြင်းကြောင့် သောက်ရန် အသုံးမဝင်။

ကက်စပီယန်တစ်ဖက်ရှိ ကန္တာရများ၌ နေရာင်ခြည်နှင့် အနွေးခါတ် အလုံအလောက်ရှိသည်။ ထိုဒေသတွင် မြေဆီကြဇာ သည့် ကောင်းမွန်၍ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်သီးလုပ်၍ စားနိုင်သည်။ အားလုံး အလေးလိုနေသောအရာကား ရေပင်ဖြစ်သည်။ ပထဝီ ဗေဒဆရာ တို့သည် ထိုမြေ၏အောက်လွှာတွင် အဖိုးတန် ရတနာများရှိသည် ဟူ၍ သိမြင်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းရတနာများကို တူးဖော်ရာ ၌ အသုံးပြုသော စက်ကိရိယာနှင့် လူသားအတွက် ရေတမျိုးသာ လို၍နေကြောင်းကို တွေ့ရှိကြကုန်၏။ အဲသည်ရေကို ဘယ်ပုံဘယ်က ရရှိနိုင်မည်နည်း။

ကရာဆန်မီ(စ)ကအရပ်သို့ သင်္ဘောနှင့် ရေကို သယ်ယူ၍ ပင် လယ်ကမ်းဖြင့် ပို့ရသည်။ ထို့ပြင် ကရာကုမိသဲကန္တာရသို့မူကား ရေကို လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပို့ရသည်။ လိုသောနေရာသို့ သူဟာသူ အလိုအလျောက် စီးသွားနိုင်သော ရေကို ရွှေငွေစသော အဖိုးတန် ရတနာများကိုသို့ လေယာဉ်ရေယာဉ်တို့ဖြင့် တင်ပို့ရတယ်ဆိုတာ ရယ်စရာကောင်းလှချေ၏တကား။

မရှိမဖြစ်နိုင်အောင် အရေးကြီးစေကာမူ အလကားရနိုင်တဲ့ ရေကဲ့သို့သော ပစ္စည်းမျိုး ကျွန်ုပ်တို့၏ စီးပွားရေး၌ ဟာ၍နေချက် ကို အရေးမပြုဂရုမစိုက်ပဲ ထားလျှင်ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော။

ဟင်္သာအင်...လူသားက သဘာဝဓမ္မကို နဖူးကြိုးတပ်ရန် လုံး ပမ်း၍နေသောနိုင်ငံ၌ ဤဖြစ်ရပ်မျိုး ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ဖြစ်ခွင့်ရရှိ လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် စတာလင်သည် မြေပုံကို သေချာ စေ့ငှကြည့်ရှာသုံးသပ်ပြီးလျှင် မြစ်ရေစီးကြောင်းများကို ပြုပြင်ပေးရန် တူးမြောင်းဖော် ရမည့်နေရာကိုလည်းကောင်း၊ အသစ်ဖြစ်သော ရေကန်များ တူးဖော်ရမည့်နေရာကိုလည်းကောင်း၊ အသစ်သော တောအုပ်ကြီးများ စိုက်ပျိုးရမည့် နေရာကို လည်းကောင်း၊ ဓာတ်အားပေးရုံများရှိ တာပိုင်များ လည်ရမည့် နေရာများကို လည်းကောင်း တွေ့ရှိခဲ့လေပြီ။

သဲကန္တာရနှင့် မြက်ခင်းမြစ်ချောင်း၊ ရေကန်တို့သည် လူသား ၏ ဩဇာခံများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဒနီပါး၊ ဗော်လဂါနှင့် အမုဒါယ မြစ်ကြီးသုံးသွယ်တို့မှ ရရှိနိုင်တဲ့ ဓါတ်အားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံတော်၏ လိုလားချက်များ ပြည့်စုံစေရန် ၎င်းမြစ်ကြီးတို့ကို နဖူး ကြိုးထိုးလိုက်လေပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့ သိန်းသန်းများစွာ ကုဋေကုဋာသော ဂဏန်းသင်္ချာ တို့ဖြင့် တန်တွေ ကုဗမီတာတွေ ဧကတွေ ကီလိုပီတွေကို ရှေးရ တွက်ရန်များသောကြောင့် ဂဏန်းသင်္ချာကြီးတွေဟာ ကျွန်ုပ်တို့

အတွက် ရိုးလျက်နေချေပြီ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခဏရပ်နားပြီး အောက်ပါဂဏန်းနှစ်ခုကို ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ကြပါဦးစို့။

၂၅.၅၀၀ ၀၀၀ ဟက်ကတာ -
၄၀၀၀၀၀၀ ကီလိုပီ -

ဤဂဏန်းတို့ကား ဤမြစ်ကြီးသုံးသွယ်နှင့် အသစ်တူးဖော် လတုံသော တူးမြောင်းများ၌ တည်ဆောက်လတုံသော ဓါတ်အား ပေးရုံတို့၏ အားနှင့် ၎င်းတို့ဖြင့် ရေပေးသွင်းနိုင်သည့် မြေဧရိယာကို ဖော်ပြကြကုန်၏။ ဟက်ကတာ ၂၅,၅၀၀,၀၀၀ ရှိသော မြေဧရိယာ သည် အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်၊ ဝေလနှင့် မြောက်ပိုင်း အိုင်ယာလန် နှင့် ညီမျှသည်။ (၄၀၀၀၀၀၀)လေးသန်းသော ကီလိုပီဇာဓါတ်အား သည် သန်းပေါင်းတစ်ရာ (၁) ဆယ်ကုဋေသော လူသား၏လုပ် အားထက် အများကြီး ပိုလွန်လေသည်။ လူသား၏ အသုံးခံဖြစ် သော ဤဓာတ်ကိရိယာတို့သည် နေ့ညမအား မနားမနေ ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ကိုယ်စား အလုပ်များလျှက်နေကြကုန်၏။

ဗော်လဂါမြစ်ကမ်းတလျှောက်ကို ကွီဗီရှေ့ဗ်နှင့် စတာလင် ဂရက်တို့၌ တည်ဆောက်လတုံသော ရေဓါတ်အားပေးရုံများသည် ကပ္ပါပေါ်ရှိသမ္မတီတွင် အင်အားအကြီးမားဆုံး ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ ၎င်းအားပေးရုံကြီးတို့သည် ဗော်လဂါနှင့် ဒွန်းမြစ်အကြားရှိ ဒေသ များသို့လည်းကောင်း၊ ဗော်လဂါနှင့် ယူရာလ်အကြားရှိ ဒေသများသို့ လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ဗော်လဂါနှင့် တာရက်အကြားရှိ ဒေသများသို့ လည်းကောင်း၊ ရေကို ပို့ဆောင်၍ ပေးလေလိမ့်မည်။ စတာလင် ဂရက်နှင့် ကွီဗီရှေ့ဗ်မှ အင်အားကြီးမားသော ဓါတ်ကြိုးများသည် မော်စကိုမြို့သို့လည်းကောင်း၊ ဗော်လဂါမြစ်ရိုးတလျှောက်ရှိ မြို့ များသို့လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး အလယ်ပိုင်း မြေနှုတ်နယ်၌ရှိ သော သမဝါယမ လယ်သမားများ၏ထံသို့၎င်း၊ ဗြာထွက်၍သွားကြ ပေလိမ့်မည်။ ဗော်လဂါမြစ်မှ ထုတ်နှုတ်ရယူအပ်သော ဓါတ်အား သည် လျှပ်စစ်ရထားများကို မောင်းလိမ့်မည်။ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေး

ရုံများကို လှည့်၍ လယ်ယာထွန်စက်များကို မောင်းနှင်လိမ့်မည်။ ထိုမျှမက နက်ရှိုင်းသောမြေတွင်း၌ အောင်းနေတဲ့ ရေနံကို စုတ်ယူ၍ ပေးပေလိမ့်မည်။

ဗော်လဂါမြစ်သည် ယခုအခြေအနေထက်ပို၍ နက်ရှိုင်းသွားပေလိမ့်မည်။ အဝဲစတရာခန့်မှ မော်စကိုသို့ လွှင့်လာသော သင်္ဘောများသည် ကြီးကျယ်သော ရေတံခါးကြီးများကို မြင့်တင်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေကန်ကြီးများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု တက်ခါတက်ခါ ခုတ်မောင်း၍လာကြလေပြီ။ ၎င်းနှစ်မြို့ရှိ ရေလှောင်ကန်တို့သည် အလွန်တရာ ကြီးမားကျယ်ပြန့်ကုန်သည်ဖြစ်သောကြောင့် လေထန်သောအခါများ၌ ၎င်းတို့တွင် ခုတ်မောင်းနေသော သင်္ဘောများသည် ပင်လယ်ပြင်မှာကဲ့သို့ပင် လှိုင်းဒဏ်ကြောင့် မငြိမ်သက် ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ ဗော်လဂါမြစ်၌ ရေခဲခွဲသော စက်များကို အသုံးပြုရပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား ဆောင်းတွင်းကာလ၌ ဤရေလှောင်ကန်များရှိ ရေခဲသည် အခြားရိုးရိုးမြစ်ချောင်းများမှာထက် ပို၍ထူထပ်သဖြင့် မိုးဦးကျအချိန်တိုင်အောင် တည်ရှိနေပေလိမ့်မည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ညဉ့်အခါ၌ မိုင်ပေါင်းများစွာမှ မြင်နိုင်သော မြင့်မားတဲ့ စီးပြတိုက်များက သင်္ဘောများကို လမ်းညွှန်၍ နေပေလိမ့်မည်။

သို့သော်လည်း ဤဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာအားလုံးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့တွင် ပေါ်လွင်လာသော အသေးစိတ်လုပ်ငန်းကလေးများသာဖြစ်ချေသည်။ အကြောင်းမူကား ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏နိုင်ငံတော်ကို တစ်ဖန်၍ တစ်နည်းဆင်ရန် အတွက်ဖြစ်သော စတာလင်၏ စီမံကိန်းကြီးကို သေချာစွာ သိမြင်၍ သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်ကြသောကြောင့်တည်း။

ဗော်လဂါမြစ်၏ ညီမတော် ဒန်ပါးမြစ်ကြီး၏ ရေစီးလမ်းကြောင်းကိုလည်း ပြောင်းလဲ၍ ပစ်ရပေလိမ့်မည်။ မိုးဦးကျ

အချိန်၌ လှုံ့၍တက်လာသောရေများကို အကျိုးမဲ့သက်သက် ပင်လယ်ဘက်သို့ စီးဆင်း၍သွားခွင့်ကို ပေးတော့မည်မဟုတ်ချေ။ ၎င်းရေတို့ကို မြက်တောကြီးများတလျှောက် လမ်းဖောက်၍ ပေးရမည်။ ဇပိုဂိုဇယေမှ ဆီဝါရည် တောင်ပိုင်းယူကရိန်းတူးမြောင်း သစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆီဝါရမူ ကာချီသို့ မြောက်ပိုင်းကရိင်မီယာ တူးမြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရေကိုပို့ဆောင်၍ ပေးပေလိမ့်မည်။

မိုးဦးကျရေသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်စေ့တဆုံး လယ်ယာရော မြက်ခင်းပါ ဖုံးလွှမ်းနေသည့်အခြေကို မြင်တွေ့ရသည့်အခါ ကာလတောင်တာ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ရေလှမ်း၍ နေလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ရလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ကားမဟုတ်။ လျင်မြန်စွာဆုတ်၍ သွားကြကုန်၏။ သတင်းတစ်ပတ်နှစ်ပတ်ကြာလျှင် ရေလျော့ကျ၍ သွားလေသည်။ ထိုအခါ ၎င်းသယ်ယူလာခဲ့သည့် သစ်လုံးများ၊ သစ်ကိုင်းများနှင့် ကွင်းပြင်မှ သယ်ယူလာသော မြေဩဇာများကို ချထား၍ ပစ်ခိုလေသည်။ ပြီးတော့ ရေတွေ ဘာဖြစ်သွားလေ သနည်း။ အလွန် ဝေးလံသောဒေသသို့ ရောက်၍ ပင်လယ်က ဒီရေနှင့် ရောနှော ပေါင်းစပ်သွားလေတော့သတည်း။

ယခုသော် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့တစ အမြဲတမ်း စီးသွားနေသော လမ်းစဉ်ကို ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ရပေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိုးဦးကျရေများကို ဒန်ပါးရေကာတာဖြင့် ဖြတ်၍ တောင်ပိုင်းယူကရိန်းတူးမြောင်းတလျှောက် စီးဆင်းလာသော မိုလို့ချနယ မြစ်မှာ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ကြီးကျယ်သော ရေလှောင်ကန် အတွင်းသို့ သွင်းထားရပေလိမ့်မည်။ ဤကန်၌ ထိုရေများကို နေကာလတိုင်အောင် သိုလှောင်၍ ထားလိမ့်မည်။ ထိုအခါ လယ်ယာနှင့် ဥယျာဉ်တို့သည် မိုးခေါင်ရေရှားဆိုတဲ့ စကားကို နောင်ထပ်တဖန် လေသံမျှ ကြားရတော့မည်မဟုတ်ချေ။

သို့ရာတွင် မိုးဦးကျရေများလည်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူကြချေ။

ဆောင်းရာသီအတွင်း၌ နှင်းအကျများခဲ့လျှင် မိုးဦးကျရေကား အလွန်ကြီးမားလှ၏။ ထို့ပြင် နှင်းအကျနည်းခဲ့သော် ရေနည်းမြဲပင်၊ ယင်းသို့အနည်း အများ ဖေါက်ပြားမှ၏ဇက်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ လယ် သမားများ မခံကြစေရန် အလို့ငှါ ဒန်ပါးမြစ်ဝနှင့် မဝေးကွာလှသော ကာခေါဗ်အရပ်၌ ကြီးကျယ်သော ရေလှောင်ကန်ကြီးကို တည်ဆောက်ရပေလိမ့်မည်။ ဤနေရာ၌ ကြီးမားသော ရေကာတာကြီးဖြင့် ပင်လယ်အတွင်းသို့ စီးဝင်ခါနီးရေယဉ်ကို ခြားဖြတ်၍ တားဆီးထားပေလိမ့်မည်။ ခါကော့စ်ရှိ ရေလှောင်ကန်နှင့် တောင်ယူကရိန်း တူးမြောင်းကို ဆက်မိရန် တူးမြောင်းသစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ရပေမည်။ ထိုရေခေါင်းပါးသော နှစ်များ၌ တူးမြောင်းအတွင်း စီးသွားနေသောရေကို ရေလှောင်ကန်မှ ရေဖြင့် ထပ်ဖြည့်ခြင်းဖြင့် တိုးပွားစေနိုင်သည်။

ဒန်ပါးမြစ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အကျိုးပြုနေတာကြာလှလေပြီ။ ယခုသော် ၎င်းသည် ဆတက်ခံနေရာပိုက်ကဲ့သို့ တစ်မျိုးမက နှစ်မျိုးကူးအောင် အကျိုးပြုပေတော့မည်။ ဒန်ပရိုဂျက်ရှိ ရေလှည့်စက်ဘိန်းကြီးများကို ကျော်ဖြတ်၍လာပြီး အားသစ်တိုးလာသော ၎င်း၏ရေများသည် ခါကော့စ်က ခါတ်အားပေးရုံမှ စက်ဘိန်းကြီးများနှင့်တွေ့ပြီးလျှင် ၎င်းတို့၏ အသစ်တိုးလာသောအားကို ထိုအားပေးစက်ရုံများသို့ ပေးလိုက်ပေလိမ့်မည်။ အားတစ်ဝက်ကို စက်ရုံ နှင့် အလုပ်ရုံများက အသုံးပြု၍ ကြွင်းကျန်သော ခါတ်အားကိုမူ တောင်သူလယ်သမားတို့ အလိုကျ သုံးစွဲနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ ရေထုတ်ရေသယ် တူးမြောင်းအသွယ်သွယ်တို့၏ အကူအညီကြောင့် ကျယ်ပြန့်သော ဖုန်းဆီးကုန်းနယ်မြေကြီးသည် စိမ်းလန်းစိုပြေ၍ လာပေလိမ့်မည်။ ဤခြောက်သွေ့သော နယ်မြေကြီး တစ်ခုလုံးကို အသက်သွင်းပေးလိုက်သော ဤတူးမြောင်းများသည် ခါတ်အားပေးရုံများ၊ ရေစုပ်ရုံများ၊ ရေလှောင်ကန်များ၊ လေကာတန်များ၊ သဲကာသစ်ပင်တန်းများ၊ ဝါခင်းဆေးခင်းများ၊ စပျစ်ခြံများ၊

ပန်းဥယျာဉ်များ ပါဝင်တည်ရှိသော နယ်မြေကြီးတစ်ခု ဖြစ်၍ လာပေလိမ့်မည်။ ကာခေါဗ်က ဤတည်ရှိသော ခါတ်အားပေးရုံမှ လျှပ်စစ်ခါတ်ပေးသော ကြေးကြိုးများတို့သည် ကရိုင်မီယာရှိ သစ်တော်သီးခြံများသို့လည်းကောင်း၊ နှင်းဆီခြံ၊ စပါးခြံများသို့လည်းကောင်း၊ တောင်ကမ်းပါးရံရှိ စပျစ်ခြံများသို့လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင်ကြီးကျယ်သော အရက်ချက်စက်ရုံများသို့ လည်းကောင်း၊ ခါတ်အားကို ယူဆောင်၍ပို့ပေးကြပေလိမ့်မည်။ ယူကရိန်းနယ်ကို မတန်တဆ ကြွယ်ဝလွန်ကဲသောဒေသဟူ၍ အမြဲတစေ ခေါ်ဆိုမပုတ်၍ လာခဲ့ချေသည်။ ထိုသည့်ဝေါဟာရ အသုံးကား ကဗျာဆရာတို့၌ ကြားလုံးဝါလုံးမဟုတ်တော့ဘဲ မုချဆက်ဆက် တကယ့်ဖြစ်ရပ်ကို ဖေါ်ထုတ်ချက်သက်သက်သာ ဖြစ်လေတော့သတည်း။

ဒါတွင်မကသေးဘဲ အရာလင်နှင့် ကက်စ်ပီယံ ပင်လယ်အကြား၌ တည်ရှိသော ဖုန်းဆီးမြေသဲကန္တာရများ၌ အားလုံးအလေး အရေးအပါဆုံးသော ပြောင်းလဲချက်များ ဖြစ်ပေါ်လာပေလိမ့်မည်။

သိန်းသန်းအသင်္ချေ နှစ်အရေးအတွက်များစွာတို့ ကာလပတ်လုံး ထိုကန္တာရများသည် သက်ရှိသတ္တဝါ သုံးမရသည့် ဖုန်းဆီးကုန်းများ ဖြစ်လျက်နေခဲ့ကြလေပြီ။ ယခုသော် အဆုံးသတ်နေသည့် ရောက်၍လာချေပြီ။ ကပ္ပမြေလွှာ၏ သက်တမ်းတွင် တစ်နေ့ တစ်ရက်ဆိုသော အချိန်ကား ဘာမျှမပြောပလောက်ချေ။ သဘာဝဓမ္မ၏ ဖြစ်ပျက် လမ်းစဉ်အတိုင်း ပစ်မထားခဲ့လျှင် မြစ်ချောင်းများ၏ ရေကြောင်း အပြောင်းအလဲများ တောင်ထုတ်တောင်ကုန်းတို့ကို ညှိမှုများ၊ ပင်လယ်၏စားမှု၊ ဝါးမှု၊ သောင်ထွန်းကျွန်းပေါ်မှုများသည် မည်၍ မည်မျှ နွေးကွေးလေးကန်ခဲ့လေသနည်း။

သို့ရာတွင် တစ်နှစ် နှစ်နှစ်အတွင်းမှာ မြေလွှာကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်နိုင်သောအချိန်သို့ ရောက်၍လာချေပြီ။ ထိုအခါ သန်းပေါင်းများစွာသော လူသတ္တဝါတို့သည် မြေလွှာပြောင်းလဲတော်လှန်ရေးတွင် ပြုကြည့်သက်သက် မဟုတ်ကြတော့ဘဲ ဇာတ်ကောင်

စာတံလိုက်တွေ ဖြစ်လာကြပေလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏နေရာ ဤမြေလွှာကို နေရာတကျ အစီအစဉ် စည်းစနစ်ကျအောင် မွမ်းမံ၍ပေးနေသော လက်သယ်ကား အဝင် ညာထက် သဘာဝဓမ္မမဟုတ်ပါ။ စင်စစ်မှာ လက်ကြံပြုပြင်ထား သည့် စီမံကိန်းလက်ကိုင်ထားသော သမာသမဂ္ဂလူ့အစည်းအရုံး ဝင်တို့၏ ဝိမံသဝိစာရဏာဏီနှင့်ယှဉ်သော အလိုဆန္ဒသာလျှင် ဖြစ်ပါပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏နေရာ ဤမြေလွှာ၏ သမိုင်းအစဉ်၌ အသစ် ဖြစ်သော ခေတ်တစ်ခု စတင်တည်ထွန်း၍ လာနေချေပြီ။ ၎င်းခေတ် ကို ဝေဖန်ခေတ်ဟု ခေါ်လျှင် မှားနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ယခုအချိန် အခါသမယတိုင်အောင် ဘုမိဗေဒဆရာကြီးများ၏ ဂိုက်တန်သည် သန်းပေါင်းများစွာသော နှစ်များအတွက် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ယခုပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌မူ ၎င်းသည် ဆယ်နှစ်၊ သို့မဟုတ် တစ်နှစ် အတွက် ဖြစ်နိုင် ပေလိမ့်မည်။

ဤကပ္ပိမြေလွှာ၏ သမိုင်းဝင် စာအုပ်စာတမ်းများ၌ သေသေ ချာချာ မှတ်တမ်းတင်ထိုက်သော နေ့ရက်များတွင် ၁၉၅၈-ခု၊ စက်တင်ဘာလ (၁၂)ရက်နေ့ကို ထူးခြားသောနေ့အဖြစ်ဖြင့် သီးသန့် နေရာပေးရပေမည်။ အကြောင်းမူကား ထိုနေ့၌ ဆိုဗီယက်အစိုးရ သည် အမုဒါယမု ကရာဆန်ဗိုဒတ်စကတိုင်းရောက်အောင် ပကန- တာတမန် တူးမြောင်းကို ဖောက်လုပ်၍ အနောက် တာကမန်ယရှိ တောင်ပိုင်းကတ်စပီယန်လွင်ပြင်များကိုလည်းကောင်း၊ အောက်ပိုင်း အမုဒါယ ကမ်းရိုးတမ်းတလျှောက်ရှိ နယ်မြေများကိုလည်းကောင်း၊ ကရာကုမီသဲကန္တာရ၏ အနောက်ပတ်ရှိ လယ်မြေများကို လည်း ကောင်း၊ ရေညှင်းပေးရန်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တိုင်းသိပြည်သိ ကြေညာလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတော်၏ ရာသီဥတုကို ပြန်လည်မွန်းမံ ဖန်တီးရန်အတွက် ချမှတ်ခဲ့သော စတာလင်စီမံကိန်းကြီး၏ တစ်စိတ်

တစ်ဒေသ ဖြစ်လေသည်။

တစ်ချိန်က အမုဒါယမြစ်သည် ကက်စပီယန်ပင်လယ်တွင်းသို့ စီးဆင်းခဲ့လေပြီ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အကြာကြီးကြာပြီးသည့်နောက် ပိုင်း၌မူကား ၎င်း၏လမ်းကြောင်းကို အနောက်ဘက်သို့ စောင်းသွား အောင် တဖန်ပြောင်း၍ ပေးရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မူလလမ်း ပောင်းကား မဟုတ်တော့ပြီ။ ဆိုဗီယက်တို့သည် သဘာဝဓမ္မ၏ အတုကိုယူသူများ မဟုတ်ပါချေ။ စင်စစ်မှာ သူတို့သည် သဘာဝ ဓမ္မကို ပြန်လည်ပုံသွင်းသူများသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ရှေးအတိတ်လှန်လေပြီးသောခေတ်များ၌ အမုဒါယမြစ်ရေ သည် ကွယ်ဒါယနှင့် အခြားချောင်းမြောင်းမှစီး၍ ဆီရိုက်မီချိုင့်ဝှမ်း ကြီးကို ရေပြည့်လျှစေပြီးနောက် ဥဗရိုင်းမြစ်ကြောင်းဖြင့် ကက်စပီ ယ် ပင်လယ်တွင်းသို့ စီးဆင်းခဲ့လေပြီ။ ယနေ့တစ်ချိန်၌ ထိုချိုင့်ဝှမ်း ကြီးသည် ရေခမ်းခြောက်၍ ဆားပြင်တွင်လွှမ်းနေသော ကန် ဟောင်း နေရာကြီးမျှဖြစ်နေတော့သည်။ ပြောက်ကြား ပြောက်ကြား နက်ရှိုင်းသော ပတ်ကြားအက်များနှင့် ချိုင့်ဝှမ်းတို့၌သာ ရေကို တွေ့ရတော့သည်။ ဒါပေမယ့်လို့ များသောအားဖြင့် ရွှံ့နှစ်ရေမျှသာ ဖြစ်လေ သည်။

ဆီရိုက်မီချိုင့်ကြီးကား သေနေသော ရေကန်ဖြစ်သည်။ ထို့ အတူ ဥဗရိုင်းလဲ သေနေသောမြစ် ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ကမ်းပါးတို့ သည် ခြောက်သွေ့နေသော မိုးဦးကျအချိန်၌ ထိုးထွက်နေသော အငူ များမှ စီးလာသော ရေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ပြောက်ကြားပြောက်ကြား ကန်ကလေးများရှိသော မြစ်ပြင်၏ဘေး၌ မားမားမတ်မတ် ရပ်လျက် တည်ရှိကြကုန်၏။ လေယာဉ်ပျံပေါ်မှနေ၍ ကြည့်သည့် အခါ ဤကန်ကလေးများသည် ရေခဲပြင်နှင့်တူကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အစစ်မှာတော့ သဲကန္တာကြီးထဲမှာ ဘယ်ကလာပြီး ရေခဲပြင်ရှိမှာ လဲ၊ ရေခဲပြင်နှင့်တူသော အရာကား အခြားမဟုတ်၊ ဆားပြင်တွေ

သာဖြစ်သတည်း။

ပခါနဲ့ဖြစ်သော တာတမန်တူးမြောင်းများကို ဖောက်ပြီးသော အခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆီဂိုက်မိရေကန်သေကို အသက်သွင်း၍ ပေးနိုင်ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ မိတာတစ်ရာနက်၍ ရေ-ကုဗမီတာ ကုဋေ - ၂၀၀ ဆန်သော ထိုကန်ကြီးကို ပြည့်အောင်ဖို့ရန် (၁၅)နှစ်ကြာ ရှိပေလိမ့်မည်။ ထိုအတောအတွင်းမှာ နေမင်းကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ စုဆောင်းနေသော ရေထဲမှ ၎င်း၏ထုံးစံအတိုင်း အငွေ့ အဖြစ်ဖြင့် စုပ်ယူလျက်နေပေလိမ့်မည်။

လုပ်အားနှင့် အချိန်ကိုရွှေတာရန် အလို့ငှာ ထိုသည်အမုဒါယ မြစ်ကို ဆီဂိုက်မိ ကန်ကြီး၏အနီးသို့ ယူဆောင်၍သွားရချေမည်။ ဤကိစ္စပြောင်မြောက်ရန်အတွက် ၎င်းမြစ်ကိုဖြတ်၍ ရေကာတာကြီး ဆောက်လုပ်ပြီးလျှင် ၎င်း၏ရေတူးမြောင်း အတုများ၏အတွင်းသို့ လမ်းပြောင်း၍ပေးရပေလိမ့်မည်။

မြစ်တိုင်းမှာ ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ထူးခြားသော လက္ခဏာ အသီးသီးရှိမြဲဖြစ်ရာ အမုဒါယ၏လက္ခဏာကား ရေဟုန်အတိုး အငွေ့သန်၍ အပြောင်းအလဲများခြင်း ဖြစ်သည်။ အမုဒိုသည် စကားလုံးကပင် ကြမ်းခြင်း၊ ရမ်းခြင်း အနက်ကိုဟောသည်။ ၎င်းသည် အမြဲတမ်း ကမ်းပါးများကို ခြုံပါးလှေရှိသည့်အပြင် ရေစီးကြောင်းကို စဏစဏ ဟိုဘက်ဒီဘက် ပြောင်းတတ်လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် တိုက်ကမ်းပါးပြီးလှေရှိရာ ၎င်းကမ်းပါးတွင် တည်ရှိသော အိုးအိမ်၊ တိုက်တာနှင့် သစ်ပင်ကြီးများကို မြစ်တွင်းသို့ တစ်ဝုန်းဝုန်း တစ်ခိုင်းခိုင်းနဲ့ ခြုံလဲတိုက်ချ၍ သွားတတ်လေသည်။ မြစ်ရေသည် ထိုသည်ကမ်းပါးပဲ့မြေမြင်ခဲများကို တဖြည်းဖြည်းတိုက်၍ စား၍ ယူဆောင်သွားပြီးလျှင် အနိမ့်ပိုင်းသို့ ရောက်တဲ့အခါ အသစ်ဖြစ်သော ကမ်းပါးနှင့် အသစ်ဖြစ်သော ကျွန်းများကို ပေါ်ထွန်းဖြစ်ပွားစေခဲ့လေသည်။

နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း မိုးဦးကျရေဦးသည် ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်နှစ်ခုလုံးကို ပြုတတ်ချေသည်။ မိုးဦးရေလျှင်မြင်းမရှိခဲ့လျှင် ရေပေးတူးမြောင်းများ၌ ရေပြည့်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံ အလွန်တရာကြီးမားလွန်းသဖြင့် လယ်ကွင်းများနှင့် ကျေးရွာများကို ရေလွှမ်း၍သွားတတ်ချေသည်။ ရေယာဉ်ကို ဟန်တားရန် အလို့ငှာ ကိလိုမီတာပေါင်းများစွာ ရှည်လျားသော တာတမန်များကို တပ်ဆင်ကြရကုန်၏။ ဒါပေမယ့်လို့ ရေခေါင်းပါးတဲ့အခါကျတော့ အခြေအနေ ပိုမိုဆိုးဝါးလာချေသည်။ အကြောင်းမူကား ထိုသို့ရေရှားပါးသောအခါ၌ လယ်ယာများ မြောက်သွေ့ကုန်ကြ၍ အသီးအနှံအထွက် လျော့ပါးသွားမြဲဖြစ်ချေသည်။

မြစ်များသည် သဲရော နုံးပါ ယူဆောင်၍သွားတတ်သည်။ ဤ၌လည်း အကောင်းနှင့်အဆိုး နှစ်မျိုးရောလျက်ပင် ယင်းသို့ ယူဆောင်လာသော နုံးမြေနုသည် လယ်ယာများအတွက် မြေပြည့်စာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တူးမြောင်းများကိုမူ နုံးတင်၍ ဆို့ဝိတ်စေတတ်လေသည်။ နှစ်တိုင်း နှစ်စဉ် တူးရှင်းပေးပြားနှင့် လူအများတို့သည် တူးမြောင်းတွင်းမှ နုံးမြေနှင့်သဲကို ကမ်းပေါ်သို့ ဆွဲ၍တင်ကြကုန်၏။ ရေသွင်း၍လုပ်ကိုင်ရသော လယ်မြေရေယာ ဟက်ကတာ တစ်ခုအတွက် ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်အကုန်ခံ၍ မြေရေကြောင့် ပျက်စီးသည့်ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို ပြုပြင်မွမ်းမံခံရလေသည်။

တစ်ရံတစ်ခါ မိုးဦးရေဦးကြောင့် တူးမြောင်းဝတွင် သောင်ထွန်း၍ တင်တတ်လေသည်။ ထိုအခါ လူရာသို့ ရေမသွားသဖြင့် ထိုသောင်ကို ဖြတ်၍ တူးမြောင်းတူးရပြန်လေသည်။ လူသားသည် မည်မျှ ကြာရှည်အောင် ပြင်းထန်ကြမ်းတမ်းသော မြစ်များနှင့် တိုက်ပွဲဆင်နွှဲနေရမည်နည်း၊ ယခုသော် လူသားသည် မြစ်များကို ယဉ်ပါးအောင် ပြုလုပ်၍ သူ၏အလိုကျအတိုင်းဖြစ်ရန် စိမ်းဖန်တီးပေတော့မည်။

ရေကာတာ၏ ဘေးတွင် ရေစိမ့်၍မဝင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ၎င်းရေကာတာကို ထုံးနှင့်မြေမာရိုသောအရပ်တွင် တည်ဆောက်ရပေမည်။ ရေကာတာရိုးဆောက်ရန်အတွက် နေရာရွေးချယ်၍ထားသော တဟိယတာရူ ဣကလေးအနီးတွင် အမုဒါယမြစ်ကို တောင်ကုန်းများ ဝန်းရံလျက်ရှိ၍ ၎င်းသည် ဘယ်ယိမ်းညာနွဲ့မလုပ်ဘဲ ပြောင့်ပြောင့်တန်းတန်း စီးဆင်းသည့်အပြင် ကျယ်လည်း မကျယ်ဝန်းလှချေ။

ခိုင်ခံ့သောရေကာတာဖြင့် တားလိုက်လျှင် ၎င်းမြစ်သည် ဤနေရာ၌ ရေလှောင်ကန်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ ထိုရေလှောင်ကန်မှ လူအများ လိုသလောက်ရေကို တူးမြောင်းသို့သွင်း၍ ပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ရေလှောင်ကန်အတွင်းမှ ရေသည်တူးမြောင်းတွင်းသို့ မရောက်မီ ရေစစ်ကို ဖြတ်၍သွားရပေမည်။ ဤနေရာ၌ လယ်ယာနှင့်တူးမြောင်းများကို အနှောင့်အယှက်ပြုတတ်သော သံနှင့်နွဲ့တို့ကို စစ်၍ယူထားလိုက်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သစ်ပင်များအတွက် သြဇာမိတ်ဖြစ်စေတတ်သော အရာအားလုံးတို့ကား ခြွင်းချန်၍ ထားပေလိမ့်မည်။

နိုင်လိုမြစ်သည် ဟိုရေပဝေသင်္ဂီခေတ်မှစ၍ မြေဩဇာကောင်းသည့်အတွက် ထင်ရှားခဲ့သည်။ အဲဂုတ္တုပြည်သားတို့သည် ၎င်းတို့၏နိုင်ငံကို နိုင်လိုမြစ်၏လက်ဆောင် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမှုတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ အကြောင်းမူကား ၎င်းမြစ်သည် သူတို့၏လယ်ယာများကို ရေပေးသွင်းရုံမျှမကဘဲ ထိုသည့်လယ်ယာများ၏ မြေဩဇာကို ထက်သန်အောင်လည်း ဖန်တီး၍ ပေးလေသည်။

အမုဒါယမြစ်ရေတွင် နိုင်လိုမြစ်ရေမှာထက် ပေါ့တက်ဆီယံကိုးဆ၊ ထို့ပြင် ဖိုဆီဖိုရပ်စ် တစ်ဆခွဲရှိ၍ ပါရှိလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းမြစ်ကို အမြိုက်မြစ် ဟူ၍ပင် ခေါ်နိုင်လေသည်။ ရေကာတာတည်ဆောက်ပြီးနောက် အသစ်ဖြစ်သော တူးမြောင်းများအတွင်း

သို့ ရေသွင်းလိုက်သည့်အခါ အမုဒါယမြစ်၏ လက်ဝဲလက်ျာများ အသက်ထွက်၍ ဖုန်းဆိုးကုန်းဖြစ်နေသော နယ်မြေများသည် အသစ်တဖန် အသက်ဝင်ကြပြန်၍ စိမ်းလန်းစိုပြေ နေချင်စရာဥာနကြီးတစ်ခု ဖြစ်၍လာပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် အများဆုံးရေကို အလိုဆုံးသောနေရာ (သို့) သဲကန္တာရသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ရပေမည်။ ပရိနဖြစ်သော တာတမံတူးမြောင်းကြီးသည် တဟိယ တာရူမှနေ၍ အနောက်တောင်ဘက်သို့ စီးသွားပေလိမ့်မည်။ ၎င်း၏လမ်းတွင် ခြောက်သွေ့နေသော တူးမြောင်းအဟောင်းတွေကို ရေပေးသွင်း၍ သွားလိမ့်မည်။ ယခုအချိန်သော် သဲမြေပိတ်ဆို့နေမှုကြောင့် အသက်ထွက်နေကြသော လယ်ယာမြေတို့သည် အသက်တဖန် ပြန်၍ ဝင်လာကြကုန်ပြီးလျှင် ကောက်ပဲသီးနှံ သစ်သီးဝလံ ဥယျာဉ်မြေတို့ဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေ ဝေဆာ၍ လာကြပေလိမ့်မည်။

တူးမြောင်း၏အစမှ ကီလိုမီတာခြောက်ဆယ်ကွာသော နေရာတွင် ၎င်းတူးမြောင်းသည် ကရာကစ်သဲကန္တာရ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ထရန်အဲဂုသဲပြင်နှင့် တွေ့ရလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ဆရိုက်မိချိုင်ဂွမ်းကြီးအနီးမှ ဖြတ်သ၍ သဲကန္တာရအတွင်းမှ ကီလိုမီတာ (၃၄၀) စီးဆင်းသွားရပေလိမ့်မည်။ နောက်ဆုံး၌ ၎င်းသည် ချာချီရုလရေစမ်းသို့ ရောက်သွားပေလိမ့်မည်။ ဤနေရာ၌ အသက်ထွက်ပြီးဖြစ်သောမြစ်၏လက်တက်ဦးဖျိုင်း မြစ်စလေသည် ၎င်း၏ မြစ်ပြင်ကား တစ်ရံရောအခါက လှိုင်းတဖွေးဖွေး ရေတွေ တင်းကြမ်းပြေးနေခဲ့ပေမယ်လို့ ယခုမှ ခြောက်သွေ့၍ ကျောက်ထပ်ကျောက်လွှာတို့ကိုသာ တွေ့ရှိရလေတော့၏။ သဘာဝဓမ္မ၏ ဆန်းကျယ်ပုံကတော့ သဲကန္တာရ တစ်လျှောက် ရေကို သယ်ယူသွားမည့် တူးမြောင်းလမ်းသည် ကျောက်အခင်းကို ရွေးချယ်၍ စီးသွားသလို ထင်ရချေသည်။

ရေလှောင်ကန်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ဦးစွာကြိုးကြမ်းခြစ်ကို ဖြတ်၍ ရေကာတာနှစ်ခု တည်ဆောက်ရပေမည်။ ထိုအခါ တူးမြောင်းများ၏ အတွင်း၌ ရေလှိုင်သလောက် နက်နက်ထားရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထိုရေကာတာတို့မှ ကျသောရေဖြင့် စကြာတီးကြီးများကို လှည့်၍ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို ထုတ်ယူနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထိုရေလှောင်ကန်များမှ ရေကို တူးမြောင်းခွဲများ တူးမြောင်းမကြီးများဖြင့် သဲကန္တာရအတွင်းသို့ ရောက်အောင် ယူဆောင်သွားပြီးလျှင် အသစ်ထွင်မည့် လယ်ယာများကို ရေသွင်းရန်၊ ကျွဲနွားစားကျက်မြက်ခင်းများကို ရေဆွတ်ဖျန်းရန် ဖြို့ပြုပြည်ရွာနှင့် အလုပ်ရုံစက်ရုံများက လူတို့၏ လိုအပ်ဆန္ဒကို ပြည့်ဝစေရန် အသုံးမိပေလိမ့်မည်။ ရေသည် ၎င်း၏ သဘာဝအတိုင်း အလီအလျှောက် မစီးသွားနိုင်သောနေရာတို့၌ ရေထုတ်စက်များဖြင့် ရေစီးကြောင်းအတိုင်း စီးဆင်းသွားရန် မောင်းနှင်၍ပေးပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား ထိုအချိန်၌ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရှားပါးလိမ့်မည်မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

ဓါတ်အားပေးရုံမှ ထွက်လာသောအခါ ရေသည် ပုဂံပြားငယ်ကဲ့သို့သော ချိုင့်ငယ်အတွင်းသို့ ကျဆင်းလေရာ ထိုနေရာတွင် ယခုအခါ၌ သဲနှင့်ဖြူဖြူဖွေးဖွေးသော ဆားများမှတစ်ပါး ဘာမျှ မတွေ့မြင်ရတော့ချေ။ ဤနေရာမှစ၍ ကရာဆန်နီဆဲကလမ်း တလျှောက်လုံးရှိ တူးမြောင်းတွင် လေ့သင်္ဘောသွားလာနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ရေစီးလည်း အလွန်ညင်သာ၏။ အကြောင်းမူကား မည်သည့်နေရာ၌မှ အမုဒါယမြစ်ကို အချည်းနှီးအလဟဿ ကက်ဆိတ်ယပ်ငံလယ်တွင်းသို့ စီးဆင်းခွင့်မရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တတိယ တာရှီ ရေကာတာမှ ကရာဆန်နီဆဲကတိုင်အောင် ရှည်လျားသော လမ်းတလျှောက်လုံး၌ တူးမြောင်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဲကန္တာရသို့ ၎င်း၏ရေကို အမြဲတစေ ပေးလျှူ၍နေပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းနယ်မြေသည် သဲကန္တာရအဖြစ်မှ ရပ်စဲ၍သွားပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင်

ကျေးဇူးသိတတ်သောနယ်မြေသည် ဂရုတစိုက်ပြုပြင်သည့်အတွက် ဆိုဗီယက်လူသားတို့ကို ကျေကျေအပ်အပ် ပြန်လည်၍ ကျေးဇူးဆပ်ပေလိမ့်မည်။

ကပ္ပေါတိုင် အကောင်းဆုံးဝါဂွမ်းပင်များကို အသစ်ရေသွင်း၍ထားသော နယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးရပေလိမ့်မည်။ တာက မင်နီယသည် ယခုထွက်နေကျဖြစ်သော ဝါဂွမ်းထက် (၇)ဆ (၈)ဆ ပိုမို၍ ထွက်ပေလိမ့်မည်။ လယ်ကွင်းများသည် တစ်နှစ်လျှင် ဂျုံစပါး နှစ်သီးစားရအောင်ထွက်၍ ပေးကြလိမ့်မည်။ ဤသို့သော အသီးအနှံများသည် နေရောင်ခြည်နှင့် အပူဓါတ်လျှော့ပေးသော မြောက်ပိုင်းမှာထက် ပိုမိုများပြားပေလိမ့်မည်။ တစ်ခုတည်းသော နေ့ရာသီအတွင်း၌ ရေသွင်းထားသော မြက်ခင်းများမှ မြက်များကို လေးငါးကြိမ်ရိတ်သိမ်းရပေလိမ့်မည်။ မြက်ခင်းများသည် ပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိ ကျွဲနွားဦးရေထက် နှစ်ဆ-သုံးဆမျှ ကျွဲနွားများကို ထောက်ပံ့နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤနယ်ဒေသများ၌ ဆောင်းရာသီမှာ အလွန်တိုတောင်းပြင်းထန်လှရာ ဤစားကျက်များကို အမှီပြုရသော ကွဲ၊ နွား၊ သိုးများကို မကြာခဏ အကြီးအကျယ် ဘေးဥပဒ်ပြုတတ်လေသည်။ ပြင်းထန်သော နှင်းမုန်တိုင်းများ ကျရောက်သဖြင့် မြေပြင်ကို ရေခဲနှင်းခဲထူထပ်စွာ ဖုံးအုပ်နေရာ သိုးဆိတ်မြင်းစတိတ်တူဝါများကို အစားအစာ အာဟာရကင်းမဲ့တော့သလို ရောက်စေတတ်လေသည်။ သို့သော် ယခုအချိန်၌မူကား သမင်ယမလယ်သမားတို့သည် ထိုကဲ့သို့သော အန္တရာယ်ကို မစိုးရိမ်ကြတော့ချေ။ အကြောင်းမူကား သူတို့သည် သူတို့၏ ကွဲ၊ နွား၊ မြင်း၊ ဆိတ်များအတွက် တစ်ဆောင်းတွင်စာ ဖူလုံအောင် မြက်များကို သိမ်းထားနိုင်ကြပြီဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ပြင် ထိုသို့သော ကွဲအုပ်၊ နွားအုပ်တို့သည် မြောက်သို့ သောနေကာလ၌လည်း ရေငတ်သည့်ရေပြတ်သည့်ဘေးနှင့် တွေ့

ကြာတော့မည်မဟုတ်ချေ။ မြက်ခင်းပြင်များ၌ တာတမံ တူးမြောင်းကြီးမှ ရေကို ယူဆောင်လာသော ချောင်းကလေး မြောင်းကလေးများနှင့် ရှုပ်ထွေး၍နေပေတော့မည်။

အနောက်တောင်ပိုင်း တာတမံခံနိယနယ်၌ မြောက်ဘက်လေလမ်းကို မြင့်မားသော တောင်တန်းတောင်ကုန်းများက ကာကွယ်ထားရာ ထိုဒေသများ၌ စွန်ပလွန်လိမ္မော် မာလကာနှင့် အနွေးမိတ်ကို ကြိုက်တဲ့သစ်သီးဝလံပင်များကို စိုက်ပျိုး၍ဖြစ်သည့် သဘာဝ ဖန်အိမ်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲပေးနိုင်ရန် ရေတစ်ချိုးသာ လို၍ နေလေသည်။ ထိုသို့လိုနေတဲ့ရေကို ယခုအခါ အလွန်ဝေးကွာသောအရပ်မှ သယ်ယူ၍လာပေလိမ့်မည်။

ဤမြောက်သွေ့သော နယ်မြေအတွင်းရှိ မြို့နှင့်အလုပ်ရုံများသည် ကောင်းကင်နှင့် ပင်လယ်ခရီးမှ သယ်ယူလာသော ရေကို မှီခိုအားပြု၍ နေရတော့မည်မဟုတ်ချေ။ ပါးနစ်သည့် တာတမံတူးမြောင်းကြီး တည်ဆောက်ပြီးသည့်အခါ လိုသော ရေသည် ထုံးစံအတိုင်း ပြန်များဖြင့် ထိုမြို့ရွာများသို့ ရောက်လာပေလိမ့်မည်။ ရေလုံလုံလောက်လောက် ရရှိသည့်နှင့်တပြိုင်နက် မြို့ပြပြည်ရွာအတွင်းရှိ ပန်းခြံများနှင့် ဥယျာဉ်များတို့၌ သီးပင်ပွင့်ပင်များ ကြီးမားထွန်းကား၍ လာပေလိမ့်မည်။ နေဗစ်ဒေသ ရေနံ့တွင်းများ၌ လည်းကောင်း၊ ကရာဆန်နိုဗီဆာက ဆိပ်ကမ်း၌လည်းကောင်း၊ မီးရထားရုံများ၌လည်းကောင်း၊ သဲကန္တာရခရီးများ၌လည်းကောင်း၊ အတိုရုံး၍ အကျဉ်းချုံးရလျှင် လူသားအလုပ်လုပ်သော နေရာဌာနတိုင်း၌ လူသား၏ဘဝနှင့် အလုပ်များသည် အပုံကြီးပိုမို၍ သက်သာလွယ်ကူ လာပေလိမ့်မည်။

ယခုအချိန်အခါ သမယ၌ 'လူမရောက် မြင့်မိုရ်တောင်' လို့ ဆိုလောက်သည့်နေရာများတွင် လူဦးရေထူထပ်သော မြို့ပြပြည်ရွာများ ပေါ်ပေါက်၍ လာကြပေလိမ့်မည်။ တူးမြောင်းများ လမ်းများ

နှင့် ရွာများကို ဖုံးအုပ်လွှမ်းမိုး၍ သွားနိုင်သည့် သဲရှင်များနှင့် သဲမှန်တိုင်းများကို ကာကွယ်ပေးရန် လိုပေလိမ့်မည်။ မြောက်အရပ်မှ တိုက်ခတ်လာတတ်တဲ့ မှန်တိုင်းများနှင့်တကွ တောင်ဘက်အရပ်မှ သပျစ်ခြံနှင့် ဝါခင်းများကို ကျော်ဖြတ်တိုက်ခတ်လာတဲ့ လေပူတို့၏ ကြမ်းမှု ရမ်းမှုကို စိမ်းလန်းစိုပြေသော သစ်ပင်များဖြင့် နှိမ်နင်းရပေမည်။ တာကမင်နီယတူးမြောင်း၏ တဖက်တချက်၌ အသစ်ရေသွင်း၍ လုပ်ကိုင်သောနယ်မြေများကို နှစ်မိုင်သာသာ ကျယ်ပြန့်သော သစ်တောများကို စိုက်ပျိုး၍ ကာကွယ်ရပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ထိုတူးမြောင်း၏အတွင်း သင်္ဘောဖြင့် သွားလာသော ခရီးသည်တို့၏ အမြင်မှာ ထိုတူးမြောင်းသည် စိမ်းစိုသော မြက်ခင်းပြင်၌ ဖဲပြာကြိုးတန်းထားသလို ထင်ရပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား တူးမြောင်း၏ လက်ဝဲလကျာကမ်းတလျှောက်လုံးတွင် စိမ်းစိုသော အရောင်ရှိသော သစ်ပင်ဝါးပင်အမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုး၍ထားလိမ့်မည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

လယ်ကွင်းယာခင်းများ၊ မြို့ပြပြည်ရွာများ၊ အလုပ်ရုံများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လေကာသစ်တောတို့ကို စိုက်ပျိုးရပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ သစ်ကြီးဝါးကြီးဆိုက ကြားမှမကြားဖူးသော ထိုနယ်မြေဒေသကို သစ်တော-ဝါးတောကြီးများ လွှမ်းမိုးဖုံးအုပ်၍ လာပေလိမ့်မည်။ သစ်တောများသည် မြောက်ပိုင်းမှာထက် ပိုမိုလျှင်မြန်စွာ ကြီးထွားလာနိုင်သည်။ အကြောင်းမူကား တောင်ပိုင်းတွင် နွေရာသီဥတုရှည်လျားသည့်အပြင် နေရောင်နှင့် အပူဝတ်အများကြီး ရရှိနိုင်သောကြောင့်တည်း။ ရေကို လုံလုံလောက်လောက် အသုံးပြုနိုင်လျှင် ဟက်ကတာအသီးသီးမှာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် သစ်တော အသီးသီးမှ နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်တိုင်း သစ်လုံးကုမ္ပဏီတာတစ်ထောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရရှိနိုင်လေသည်။

သို့ရာတွင် တည်ဆောက်သူများအတွက် လုပ်ငန်းကား ကြီး

မားလူချေသည်။ သူတို့သည် ကီလိုမီတာ (၁၁၀၀)ရှိသော တူးမြောင်းကို ခြောက်နှစ်ကြာအောင် ဖော်ရပေလိမ့်မည်။ ဒီလို တူးမြောင်းမျိုးကား ကပ္ပါမှာ ရာမုရားပင်၊ ၎င်းသည် ဟက်ကတာ ပေါင်း ၈,၃၀၀,၀၀၀ မှာ ကျယ်ပြန့်သော နယ်မြေကို ရေပေးသွင်းနိုင် ပေလိမ့်မည်။ ၎င်းတူးမြောင်း၏ အာနဘော်ကြောင့် လုံးဝအသွင် ပြောင်းလဲသွားနိုင်တဲ့ မြေဧရိယာမှာ ၁,၂၀၀၀,၀၀၀ ရှိပေလိမ့်မည် ဖြစ်ရာ အီတလီနိုင်ငံ၏ ဧရိယာတစ်ဝက်နှင့် ညီမျှပေလိမ့်မည်။

ထိုအခါ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် သဘာဝဓမ္မ၏ ပြောင်းလဲမှုတို့ကား အလွန်အမင်းကြီးကျယ်လှသည်ဖြစ်သောကြောင့် ခန့်မှန်းကြည့်ရှုရန် ပင်မလွယ်ကူလှပေ။ မြေပေါ်၌ရှိသော ရေစီးကြောင်းများကို သာမက မူ၍ မြေမျက်နှာပြင်အောက်မှာရှိသည့် ရေစီးကြောင်းတို့ကို ပါ ပြောင်းလဲ၍ ပစ်ပေလိမ့်မည်။ အရာလိပ်ပင်လယ်၏ ရေမျက်နှာ ပြင်သည် နိမ့်လျော့၍သွားပေမည်။ သို့ကြောင့် အမှဒါယ မြစ်ဝ ကျွန်းပေါ် အရပ်၌ရှိသော ဆောင်းရေပြင်သည်လည်း ကျဆင်း၍ သွားပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ပြုလုပ်လိုက်သဖြင့် ဆား (၀) အင်ခါတ် ပါသော မြေဩဇာ ပြန်လည်ပေါ်ထွက်လာမည်။ ဒါမျှကပါရိုးလား၊ ကျကျနန ထွန်ယက်ခိုက်ဖျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေဩဇာ ကျွေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြက်ပင်များ စိုက်ဖျိုးခြင်းဖြင့်လည်း ကောင်း၊ မြေဩဇာကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ရပေ လိမ့်မည်။

လေထုလေပြင်နှင့်တကွ ရေထုရေပြင်၌ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပေမည်။ လေထု၏ အားအရှိန်သည် လျော့ပါး၍ လာ သောအခါ လေသည် ပိုမိုစိုထိုင်း၍လာချေမည်။

ခြောက်သွေ့သောလေနှင့် သဲမှန်တိုင်းများကို မွေးထုတ်၍ ပေးနေသည့် သဲကန္တာရများကို စက်လက်ဝေဆာသည့် သစ်တော၊ ဝါးတော၊ စိမ်းလန်းစိုပြေသည့် မြက်ခင်းမြက်တော၊ စပျစ်ခြံများ၊

ဥယျာဉ်များ၊ ဝါဂွမ်းပင်များနှင့် မြိုင်ဆိုင်သော နယ်မြေအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပြောင်းလဲပစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ မြေလွှာအတွင်းရှိ အူအသဲများပင် ပြောင်းလဲခြင်းကို သိရှိ၍ လာကြလိမ့်မည်။ မြေ မျက်နှာပြင်၌ ရေရောက်သောအခါ နက်ရှိုင်းသောမြေတွင်း၌ ကိန်း အောင်းနေသော မြေအနှစ်ရတနာများကို ပိုမိုလွယ်ကူစွာ ထုတ်နှုတ် ၍ ယူနိုင်လေသည်။

အမှဒါယမြစ်ကား အရာလိပ်ပင်လယ်တွင် လမ်းဆုံးသည်။ ယခု သော် ၎င်းသည် အလယ်ပိုင်းရှေ့မှ ကက်ဆီပီယံသို့ တိုက်ရိုက်သွား သော ရေလမ်းတစ်ခုဖြစ်လာပြီး ၎င်းမှ ဧေါလက်မြစ်ကြောင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်အလယ်ဗဟိုသို့ ရောက်နိုင်လေသည်။ ဤကြီးကျယ်သော ရေကြောင်းလမ်းမဖြင့် ဆန်၊ စပါး၊ ကျောက်စီးသွေး၊ ဝါဂွမ်း၊ ရေနံ၊ ချိုမြိန်သော တာကမင် စပျစ်သီးအကောင်းစား၊ သိုးမွေး၊ မော်စကို လုပ် စက်ကိရိယာ အစိတ်အပိုင်းများ၊ ဂေါက်မု ထွက်သည့် မော်တော်ကားများ နှင့်တကွ အဆောက်အဦးနှင့်ဆိုင်ရာ ကိရိယာ တန်ဆာ ပလာများကို သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်လေပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတော်၏ တောင်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ တောင်ပိုင်းဒေသကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ပစ်ရန်အတွက် ဖြစ်သော ဤခမ်းနားကြီးကျယ်သည့် စီမံကိန်းကြီးကို ရုပ်လုံးဖော်ရန် မည်၍ မည်မျှ ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ ပြုလုပ်ရပေလိမ့်မည်ဟူသော အချက် ကား စိတ်မှန်း၌ပင် အတော်ပမ်းစရာဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။ အစစ်အမှန် ဖြစ် သော မြေသားတောင်ကုန်းများကို ရွေ့ပြောင်း၍ ပစ်ရပေလိမ့် မည်။ စတာလင်ဂရက် တစ်နေရာတည်းသို့ပင် ကွန်ကရစ်ပြုလုပ်ရန် ပစ္စည်းများကို တင်ဆောင်သယ်ယူလာသော မီးရထားများ တစ်နေ့ လျှင် နှစ်ဆယ့်လေးစင်း ဆိုက်ရောက်လာပေလိမ့်မည်။ ကွိုစ်ရှေ့စ် တစ်တည်ဆောက်ရာ၌ ကွန်ကရစ် ကုဗမီတာထောင်ကျော်ကို နာရီ တိုင်း ချခဲ့လေပြီ။ အဆမတန် ကြီးကျယ်သည့် စက်ယန္တရားတို့ကို အလုပ်ပေးကြရပေလိမ့်မည်။ တစ်နာရီလျှင် သုံးတန်တင်ကားကြီး

အခင်းတစ်ရာကို မြေသားပြည့်အောင် တင်ဆောင်နိုင်သည့် လျှပ်စစ် မြေတွားစက်ကြီးများနှင့် တစ်နာရီလျှင် မြေကြီးကုမိတာ (၁၀၀၀) စုနိုင်သော ဆိုဗီယက်လုပ် မြေမှုတ်စက်ကြီးများကို အသုံးပြုရပေ လိမ့်မည်။

ဤမျှသန်မာထွားကြိုင်းသော စက်ကိရိယာများသာလျှင် ပုံ ထုတ်ထားသော စီမံကိန်း၏ ပမာဏနှင့် မြေလှမ်းကို မှီအောင် လုပ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထိုသည်ပမာဏနှင့် မြေလှမ်းတို့ကား ဟိုက်ဒရို အင်ဂျင်နီယာလုပ်ငန်းရာဇဝင်၌ အသစ်ဖြစ်သော နမူနာစံပြုဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ နေရာ ဤမြေလွှာကို ပြန်လည်တည် ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းသည် ဤမျှပြင်းထန်သောအခြေသို့ မည်သည့် အခါကမျှ မရောက်ခဲ့ဘူးချေ။ အပြုသဘောပါတို စောကြောမှုသည် ဤသို့သော လုပ်ငန်းကြီးတွေကို မည်သည့်အခါမျှ ပြောင်ပြောင် မြောက်မြောက် ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် မဆောင်ရွက်ခဲ့ဘူးချေ။ ထို့ပြင် လူသား၏ လက်သည်လည်း ဤသို့သော စက်ကိရိယာ တန်ဆာပလာတွေကို မည်သည့်အခါမျှ မတည်ဆောက်ခဲ့ဖူးချေ။

ဗော်လဂါ-ဒန်ပါးနှင့် အမှတ်ယစီမံကိန်းကြီးများသည် သဘာဝ ဓမ္မကို ခုခံတော်လှန်သော တိုက်ပွဲများ၏ ဝိုက်ပွဲများဖြစ်ကြပေလိမ့် မည်။ ထိုသည်တိုက်ပွဲများ အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးသောအခါ လူသား သည် သဘာဝခတ်ကြီးတို့၏ အရှင်သခင်နှင့် ကြီးကိုင်ဗိုလ်မှူးကြီး ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။

ထိုသို့သော အကျိုးအာနိသင်များကို အာရုံထင်ထင် တွေ့မြင် ရသောကြောင့်သာလျှင် ဆိုဗီယက်တို့သည် လီနင်၊ စတာလင် ဦး စီးသော ပါတီက ချမှတ်ပေးအပ်သည့် အပြုစီမံကိန်းကြီးကို ကြားရုံ နှင့် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ ကြိုဆိုကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ယူရပ်လ် မှ အလုပ်သမားတို့က သံကန္တာရ၌ အသုံးပြုနိုင်သော အားကောင်း သည့် စက်ယန္တရားကြီးများကို အချိန်စီ ထုတ်လုပ်ပေးရန် ဂတိခံကြ လေပြီ။ အရာလ်၏ လွင်ပြင်၌ ရေသွင်းတူးမြောင်းများကို တူးဖော်

နေကြသော ရောက်အင်ဂျင်နီယာများကလည်း သူတို့၏လက်တွေ့ ပညာကို ပခါနတာကမင်တူးမြောင်းများကို ဖောက်လုပ်ရာ၌ အသုံး ပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ကြကုန်၏။ မြောက်သို့၍ အသက်ကင်းမဲ့နေသော ဦးဇွိုင်မြစ်ကမ်း တလျှောက်၌ သိုးကြောင်းသမားတို့သည် ရှေးဟောင်းဒဏ္ဍာရီများ ကို ပြန်လည်သတိရရှိနေကြကုန်၏။ တာကမင်လူမျိုးတို့၏ ရှေးက အိပ်ခက်များသည် ယခုမကြာမီအတွင်းမှာပင် ရုပ်လုံးပေါ်တော့ မည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ မကြာမီအတွင်းမှာ မြောက်သို့ နေသော ချောင်းတွင် တဖန်ရေပြည့်လွှဲ၍ လာပေလိမ့်မည်။ ဤကယ်တင် ရေး လုပ်ငန်းကြီးကို ပြောင်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်မည့် အလုပ် သမားတပ်မတော်တွင် စာရင်းသွင်းမပါဝင်လိုသူကို အဘယ်မှာလျှင် ရှာဖွေ၍ တွေ့နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

ကရိုမီယနယ် ယူကရိန်းနယ်အလယ်ပိုင်း အာရှနှင့် ဗော်လဂါ မြစ်များ၌ တည်ဆောက်နေသော ဓါတ်အားပေးရုံ တူးမြောင်းနှင့် ရေသွင်းချောင်းများ ဖောက်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းတွင် ကူညီရန် ကော်ဗေတီတစ်ခုကို ဆိုဗီယက်သိပ္ပံပညာ အသင်းကြီးက တည် ထောင်လိုက်လေသည်။ ၎င်းကော်မတီတွင် ပထဝီဝင် ဆရာများ၊ ဘူမိဗေဒဆရာများ၊ ရေအင်ဂျင်နီယာများ၊ သစ်တောဘက် ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ဓါတ်အားအင်ဂျင်နီယာများနှင့် ရုပ်ဗေဒ ဆရာ များ ပါဝင်လေသည်။ အကြောင်းမူကား ဤမျှကြီးကျယ်သော လုပ်ငန်းကြီးကို သိပ္ပံပညာသည် လောကဓါတ်ပညာသည်အများ တို့၏ စုပေါင်းကူညီလုပ်ကိုင်မှုဖြင့်သာလျှင် အောင်မြင်နိုင်သော ကြောင့်တည်း။

တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြန်လည်မွမ်းမံ ထူထောင်သည့် လုပ်ငန်းတွင် အသေးအမွှား လူသားမှန်သမျှ အကုန်လုံး လက်ရှိ ပါဝင်၍ ကူညီရန်လိုသည်ဟူသော အချက် ဆိုဗီယက်လူသားတိုင်း နားလည် သိရှိပြီးဖြစ်သည်။ သန်းပေါင်းများစွာသော လူသားတို့၏

စိတ်ခါတ်များသည် တည်ဆောက်ရေးအာသာ အလွန်ပြင်းထန်လျက် ရှိနေချေသည်။

ကပ္ပတစ်ခုလုံးသည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံမှ စက်သံများကို အသက်ရှူပြတ်မှု နာခံလျက် နေကြလေပြီ။ ထိုပြင် သူတစ်ပါး တိုင်းပြည်နိုင်ငံ နှင့် ရွှေငွေရတနာများကို လူယုသိမ်းပိုက်ရန်အတွက် မဟုတ်ဘဲ လူနေမဲ့သော သဲကန္တာရကြီးများကို အသက်သွင်းရန် လေခါတ်-ရေခါတ်တို့၏ ပါဝါကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် ချီတက်နေကြသော အလုပ်သမားတို့၏ ဘယ်ညာမှန်မှန် ခြေချသည့်အသံကို နာခံလျက်နေကြလေပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေလုံးကပ္ပါကလေးသည် အာကာသတစ်ခု ကောင်းကင်ပြင်တွင် ကြီးစွာသော အလျဉ်ဖြင့် မရပ်မနား ပြေးသွား၍ နေလေသည်။ သူရိယနေ့ပင်သည်လည်း ၎င်း၏ လုပ်ငန်းကို မမောမပန်း ပြုလုပ်လျက် နေသည့်အပြင် အရှေ့အနောက် ကပ္ပါလုံးခြမ်းတို့အား ခွဲခြား၍ အပူခါတ်ကို မပြတ်မလပ် ပေးဝေလျက် နေချေသည်။

သို့ရာတွင် အမေရိကတိုက်-အာဖရိကတိုက်နှင့် ဩစတြေးလျတိုက်ရှိ သဲကန္တာရများကား အသက်မဝင်ပဲ ဖုန်းဆိုးကုန်း အဖြစ် ဌိသာ တည်ရှိ၍နေပေလိမ့်မည်။ ၎င်းတိုက်ကြီးများ၏ ပိုင်ရှင်တို့သည် ၎င်းတို့လက်အောက်သို့ ရောက်နေသည့် ဖုန်းဆိုးမြေများကို လူသားအတွက် အကျိုးတက်အောင် မကြံဆောင်လိုကြချေ။ ၎င်းတို့၏ စီမံကိန်းတို့ကား အပြုသဘောမဟုတ်ကြဘဲ အဖျက်သဘောသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြေလွှာကို ကြည့်လင်အေးမြသော မြစ်ရေစဉ်ဖြင့် သွန်းလောင်းဆွတ်ဖျန်းခြင်းကို မပြုလုပ်လိုကြဘဲ လူသား၏သွေးဖြင့်သာ ဆွတ်ဖျန်းလိုကြပေသတည်း။

သို့ရာတွင် သူတို့သည် အချိန်စက်ဘီးကို နောက်ပြန်ပြီး ဆွဲနိုင်

ကြမည်လော။ တောက်ပြောင်သော အနာဂတ်မွေ့လင့်ချက်သည် လူသား၏သွားလမ်းကို အလင်းရောင်ထိုးပြလျက် နေချေသည်။

လူသား၏ အလိုဆန္ဒတူထပ်ပညာဖြင့် သဘာဝဓမ္မကို မချုပ်ကိုင်နိုင်သေးသဖြင့် သဘာဝဓမ္မ၌လည်းကောင်း၊ လူသား၏ အစည်းအရုံး၌လည်းကောင်း၊ သဘာဝအားခါတ်များ ကြီးစိုးလွှမ်းမိုး၍ နေခဲ့သော ကပ္ပါ၏ ခေတ်ဟောင်းရာဇဝင်သည် အပြီးအဆုံး နိဂုံးခန်းပတ်သတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတော်၌ ရှေးရှေးက ပညာရှင်လူကြီးသူမများ တင်ကြိုထင်မြင်ခဲ့သည့် ခေတ်သစ်ဆန်းလာသော အချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်နေရလေပြီ။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်။ ဝေဖန်ခေတ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းခေတ်အတွင်း လူနှင့် လူချင်း သွေးဆပ်သည့်စနစ် အဖြစ်ကလွန်လိုက်သဖြင့် အမွေအနှစ် ဘာမျှမကြွင်းကျန်တော့ချေ။

မြစ်ကြီးသုံးသွယ်တို့၏ လမ်းစဉ်ကို ပြောင်းလဲလိုက်၍ တိုက်ကြီးနှစ်ခုတို့၌ အကျိုးအာနုဘော် သက်ရောက်စေလတုံ့သော ဤမျှစန့်သွားထည်ဝါသော လုပ်ငန်းကြီးများကို ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၏ အပြုစီမံကိန်းဟူ၍ လူအပေါင်းတို့က ကင်ပွန်းတပ်ကြလေပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သန်းပေါင်းများစွာသော လူထု၏ သမဝါယမလုပ်ငန်းကြောင့် (ဝါ) ညီညာပေါင်းစု ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ပြောင်းလဲ၍ သွားကြကုန်သော သဲကန္တာရများ၊ မြက်တောကြီးများနှင့် တကွ အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြိုးမြင်လွှတ်သော ရေကာတာကြီးများ၊ ရေလှောင်ကန်ကြီးများနှင့် တူးမြောင်းများကို တွေးခေါ်၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ ကွန်မြူနစ်ဝါဒဖြင့် အုပ်ချုပ်သော ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံတော်၏ အသွင်အပြင်ကို လယ်ပြင်ဆင်ဆင်းသလို အကွင်းသားအထင်းသား တွေ့မြင်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

အဓိပတိစာပေနှင့် မြတ်ပန်းရင်စာပေ ပြန့်ချိရေးတို့တွင်
ဆရာတော် သျှင်ဥက္ကဋ္ဌ၏ အောက်ပါစာအုပ်များ ရရှိနိုင်ပါသည်။

၁။ ကျောက်ကွင်းအရေးတော်ပုံ (သခင်မြတ်ဆိုင်)

၂။ အစွဲဖြတ် တဲကုပ်ရွှေနှင်းတော်

၃။ ကြိုက်ရာရွေး လမ်းနှစ်သွယ်

၄။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ

၅။ ဘဝရေစီး

၆။ ဗုဒ္ဓမှတ်ကျောက်

၇။ အိုလူသား သင် ဘာမှားနေသလဲ

၈။ လူသားနှင့် မြေလွှာ

၉။ အနတ္တရောင်ခြည်